ትሕዝቶ **ገፅ**

መልእኽቲ ብስራት ....

ውድባዊ መግለፂ ....

ናይ መከራ ቆፀራ ....

ጉስቁል ቁጠባ ኢትዮጵያ ብውሑዳት ገበቲ ሰብ-ፀጋ ኣይምዘንን ...

ግጥሚ ....

ቴሌፎን 00291-153947

ፋክስ 00291-153946

ቁፅሪ ሳንዱቕ ፖስታ 11653

ዌብ-ሳይት WWW.demhitonline.com and www.tpdm.net

ኢ-መይል tpdm1993@yahoo.com

መልእኽቲ መፅሄት ብስራት

ንመላእ ህዝቢ ኢትዮጵያ ኣብ ውሽጥን ወፃእን ዝርከብ፣ ንጅግና ተጋዳላይ ዴሞክራሲያዊ ምንቅስቓስ ህዝቢ ትግራይ (ዴ.ም.ህ.ት)፣ ንኣባላትን ደገፍቲ ቃልስናን እንኳዕ ናብ መበል 14 ዓመት ምጅማር ብረታዊ ቃልስና 19/ለካቲት 2007 ዓ/ም ኣብፀሐና ኣፀሓኩም ትብል፡

መፅሄት ብስራት ምዝርጋሕ ካብ ዝጀመረትሉ ካብ 1999 ዓ/ም 21 ሕታማት ናብ ህዝቢ ዝዘርገሐት ምኳና ዝፍለጥ ኮይኑ። እዛ ናይ ሎሚ ሕታም ቁፅሪ 22 ናይ ወርሒ ለካቲት 2007 ዓ/ም መፅሄት ብስራት ከኣ ኣብ ናይ ውሽጢ ትሕዝትኣ፤ ብምኽንያት ምጅማር ብረታዊ ቃልስና መበል 14 ዓመት ውድባዊ መግሊፂ፣ ናይ መከራ ቆፀራ ኣብ ትሕቲ ዝብል ፅሑፍ ኣብ ስልጣን ዝርከብ ገዛኢ መንግስቲ ኢህወዴግ ኣብ ልዕሊ ህዝብና እናፈፀሞ ዝመፀን ዘሎን ግፍዕታትን ምስሉይ መረፃን ተቃልዕን ህዝቢ ተቓውምኡ ኣብ ልዕሊ እቲ ስርዓት የስምዕ ከምዘሎ፣ ጉስቁል ቁጠባ ህዝቢ ኢትዮጵያ ብውሑዳት ገበቲ ሰብ-ፀጋ ኣይምዘንን ኣብ ትሕቲ ዝብል ኣርእስቲ'ውን ንህልው ኩነታት ሃገርናን ህዝብና ዝድህስስ ትሕዝቶ ዘለዎ ፅሑፍን ግጥምን ሒዛ ቀሪባ ኣላ፡ ሰናይ ንባብ!!

ብምኽንያት 19 ለካቲት መበል 14 ዓመት ምጅማር ብረታዊ ቃልሲ ዴሞክራስያዊ ምንቅስቓስ ህዝቢ ትግራይ ዴምህት ዝተወሃበ ውድባዊ መግለፂ!!

ኣብ ውሽጥን ደገን ንዝርከብ መላእ ህዝቢ ኢትዮጵያ፣ ንጅግና ሰራዊትና፣ ኣባላት ውድብናን ደገፍቲ ቃልስናን እንኳዕ ንምጅማር ብረታዊ ቃልስና 19 ለካቲት መበል 14 ዓመት ኣብፀሐና ኣብፀሐኩም፡

ብረታዊ ቃልሲ ክበሃል ከሎ ከቢድን ረዚንን ዋጋ ዝሓትት ከምዝኾነ ዝስሕቶ ሰብኣዊ ፍጡር የለን፡ ምኽንያቱ ተገዲድካ እትኣትዎን ናይ መወዳእታ መማረፅን ስለ ዝኾነ፡

ውድብና ቅድሚ 14 ዓመት ከምዚ ሎሚ ነዚ ናይ መወዳእታ መማረፂ ዝኾነ ብረታዊ ቃልሲ ክፍልም እንከሎ። ህዝብና ዝተቓለሰሉን ከቢድ ዋጋ ከፊሉ ዝረኸቦ ዓወትን ተመጢሉ ንመራጋገፂ ረብሓ ውልቀ መለኽቲ ምስ ወዓለ'ዩ፡

መራሕቲ ህወሓት ቃልስን መስዋእትን ህዝብና ተበሊፆም ስልጣን ምስተቆፃፀሩ ሃንቀውታን ድሌትን ህዝብታት ኣፀሊሚቶም ኣብ ክንዲ ህዝቢ ከመይ ገይሩ ተረባሒ ፍረ ቃልሱ ይኸውን ዝብሉ። ከመይ ገይርና ህዝቢ ዓፊና ዕድመ ስልጣና ነናውሕን ውልቃዊ ረባሓታትና ነረጋግፅን ዝብል ፈሊጥ ተኸቲሎም። ነቲ ንዓመታት ክካየድ ዝፀንሐ ቃልሲ ትርጉም ኣልቦ ኮይኑ ክተርፍ ገይረምዎ'ዮም፡

ውድብና ዴሞክራሲያዊ ምንቅስቓስ ህዝቢ ትግራይ (ዴ.ም.ህ.ት) ነቲ ብመራሕቲ ህወሓት ዝተፈፀመ ዘሕዝንን ዘሰንብድን ጥልመት። ርእስኻ ኣድኒንካን ሓዚንካን ዝፍታሕ ብዘይምኳኑ ሕቶ መላእ ህዝብናን ሕድሪ ሰማእታትና ንምምላስ። ዳግም 19 ለካቲት 1993 ዓ/ም ብረታዊ ቃልሲ ከልዕል ተገዲዱ እዩ፡

ስርዓት ህወሓት ኢህወደግ ኣብ ውሽጢ እዞም 24 ዓመታት ዕድመ ስልጣኑ ኣብ ልዕሊ ህዝብናን ሃገርናን ዓበይቲ ገበናት ክፍፅም ምፅንሑ ዝፍለጥ ኮይኑ። ሕዚ'ውን እንተኾነ ነቲ ከይተጀመረ ዝተወደአ ኣብ ወርሒ ግንቦት 2007 ዓ/ም ከካይዶ'የ እንዳበለ ወግሐ ፀብሐ ህዝቢ ዘደንቁረሉ ዘሎ መረፃ። በቲ ሓደ ወገን ቆርበት በጊዕ ተኸዲኑ ሰላማዊ መረፃ ከካይድ እየ እንትብል በቲ ካልእ ወገን ድማ ካብ ዝሓለፈ ዓመት ጀሚሩ ክሳብ ሕዚ ህዝቢ ኣብ ምጭፍጫፍን ኣብ ሕብረተሰብ ተሰማዕነት ንዘለዎም ወገናት ኣብ ምእሳርን ምጭዋይን ተዋፊሩ ይርከብ፡

ስለ ዝኾነ ድማ እዩ ውድብና እዚ ብዘይ ድሌት ህዝቢ ኣብ ስልጣን ዝርከብ ውልቀ መላኺ ስርዓት ብሰላማዊ መንገዲ ካብ ስልጣኑ ክእለን ሕቶ መላእ ህዝብታት ሃገርና ክምልስን ኣይኽእልን ኢሉ ስለ ዝኣመነ። ነዚ ናይ መወዳእታ መማረፂ ዝኾነ ብረታዊ ቃልሲ ክኽተል ዝተገደደን ሕዚ'ውን ዝቕፅለሉ ዘሎን፡

ዝኸበርካ ህዝቢ ኢትዮጵያ! ንዓመታት ክተካይዶ ብዝፀናሕኻ ቃልስን እናኸፈልካዮ ዝመፃእኻ መስዋእትን መረጋገፂ ረብሓን መናውሒ ዕድመ ውልቀ መለኽትን እንተኾን ብኣንፃሩ ንዓኻ ድማ መጨቆኒኻ ኮይኑ ኣሎ፡

እዚ ኣብ ስልጣን ዘሎ ፀረ ህዝቢ ስርዓት ነቲ ትማሊ ስለኻ እየ ዝብለካ ዝነበረ ማዓር ቃላቱ ክሒዱ። ብመስዋትኻ ስልጣን ጨቢጡ ኣብ ናይ ዓፈና መርበብ ካብ ዘእትወካ ኣስታት 24 ዓመት ዘቑፀረ እንትኸውን፤ ሎሚ'ውን እንተኾነ ክሳብ እቲ ዝዳለወሉ ዘሎ ውዱእ ናይ መረፃ ድራማ

ዕላዊ ዝገብሮ ንዓኻ ብዝተፋላለዩ ዘይትግበሩ መብፃዓታት እናኾመረን እናፋራረሐን ዕድመ ስልጣኑ ንምንዋሕ ዝገብሮ ዘሎ ተንኮል ኣይፋል ክትብሎን ከተበርዕኖን ዴምክራስያዊ ምንቅስቓስ ህዝቢ ትግራይ በዚ ኣጋጣሚ ፃውዒቱ የቕርብ፧

<u>ዝኸበርካ ጅግና ሰራዊትና!</u> ኣብዞም ዝሓለፉ 14 ዓመታት ጉዕዞ ቃልስና ኣብ ልዕሊ ፀረ ህዝቢ ስርዓት ወያነ ኢ.ህወዲግ እናሓፈስካዮም ዝመፃእኻ ዓበይቲ ዓወታት። ዕቤት ውድብና ኣብዚ ሕዚ በፂሕዎ ዘሎ ደረጃ ክበፅሕ ክእሉ'ዩ፧ሕዚ'ውን እቲ መፍትሒ እዚ ሒዝካዮ ዘለኻን መስዋእቲ እናኸፈልካሉ ዝመፃእኻ ብረታዊ ቃልሲ እዩ'ሞ ሕቶ ህዝብኻ ንምምላስን ሕድሪ ስውኣትካ ኣብ ሸትኡ ንምብፃሕን ሎሚ'ውን ከም ትማሊ ህዝብኻ ኣብ ጎንኻ ኣሰሊፍካ ቃልስኻ ኣሕይልካ ከትቕፅል ይግባእ፧

<u>ዝኸበርኩም ተቓወምቲ ውድባት ሃገርና</u>! ሃገርና ኣብ ትሕቲ እዚ ዓፋኒ ስርዓት ካብ ትኣቱ 24 ዓመታት ኣቑፀራ ትርከብ፧ ኣብ ውሽጢ እዞም 2ተ ዓስርተ ዓመታት ኣብ ስልጣን ብዝርከብ ውልቀ-መላኺ ስርዓት ህወሓት ኢ.ህወዴግ። ኣብ ልዕሊ ህዝብናን ሃገርናን ሰፍ ዘይብል ግፍዕን በደልን ክፍፀም ፀኒሑን ኣሎን፧

እዚ ኣብ ልዕሊ ህዝብና ዝበፅሕ ዘሎ ዓፈናን ጭቆናን ከብቅዕን ክቕፅልን እንውስኖ ድማ ንሕና ኣብ ውሽጢ እቲ ስርዓት ብምዃንን ብረት ኣልዒልና ኣብ ምቅላስ ዘለናን ምዃና ዘየካትዕ ሓቂ'ዩ፧ ምኽንያቱ ዓላማና ህዝብና ካብ'ዚ ዓፋኒ ስርዓት ሓራ ምውፃእ እኳ እንተኾነ። ገሌና ተቓወምቲ ውድባት ስርዓት ኢ.ህወዴግ ዲሞክራስያዊ ስርዓት ከም ዝኾነን ብሰላማዊ መንገዲ ክወርድ ከም ዝኽእልን ገይርና መናውሒ ዕድመ ስልጣኑ እንትንከውን። ኣብ ዕጥቃዊ ቃልሲ እንርከብ ድማ ሓደ ኣካል ኮይና ቀላፅምና ኣብ ልዕሊ እቲ ስርዓት ከነዕርፍ ኣይከኣልናን፧

ስለዚ ሕዚ'ውን ሓደ ኣካል ኮይና ነቲ ውፅኢት ዘምፅእ መንገዲ ተኸቲልና ዕድመ እዚ ፀረ ህዝብናን ሃገርናን ዝኾነ ስርዓት ክነሕፅር ይግባእ እንዳበልና ሎሚ'ውን ከም ቀደሙ ዴሞክራስያዊ ምንቅስቓስ ህዝቢ ትግራይ (ዴ.ም.ህ.ት) ምስ ኩሎም ተቓወምቲ ውድባት ሃገርና ሓቢሩ ንምስራሕ ድሉው ምዃኑ እናገለፀ፤ ደጊሙ እንኳዕ ንመበል 14 ዓመት ለካቲት 19/2007 ዓ/ም ኣብፀሐና ኣብፀሐኩም ይብል፧

ዴሞክራሲያዊ ምንቅስቓስ ህዝቢ ትግራይ (ዴ.ም.ህ.ት)

ለካቲት 2007 ዓ/ም

ዓወት ንውፅዓት!!

ናይ መከራ ቆፀራ!!

ቆፀራ ብክልተ መልክዕ ክርአ ይከኣል'ዩ፡ ብሓደ ወገን ሓጎስ ዝሓዘለ መዕለቢ ወይ ድማ መፍትሒ ረኺቡ እንሕጎሰሉ፣ ብስራት እንሰምዓሉ ወ.ዘ.ተ እንትኸውን። እቲ ካልአይ ድማ ካብ'ዚ ዝተፈለየን ብኣንፃሩ ምስ ዝኸውንን'ዩ፡

ንእብነት፦ ናይ ደያኑ ናይ ፍርዲ ቆፀራ ብሓደ ወገን ብሓሶት ካብ ዝተኸሰስናሉ ወንጀል ወይ ፍታሃብሄር ነፃ እንተ ደአ ተባሂልና ዝፍጠር ሓጎስ እንትኸውን። በቲ ካልእ ድማ ፍትሒ ተጓዕፂፁ ብዘይ ወዓልናዮ ነገር ወንጀለኛታት ተባሂልና ፍርዲ ተወሲኑ ናብ ቤት ማእሰርቲ ክንወርድ ከለና ድማ ናይ መከራ ቆፀራ ይኸውን፡

ፍትሒ ኣብ ሃገርና ኢትዮጵያ መስመሩ ሒዙ ስለ ዘይፈልጥ ኩሎም ቆፀራታት ናይ መከራ፣ ናይ ስቓይን ምንግልታዕን'ምበር። ኣብ ሓቂ ዝተደረኸ ፍትሒ ተላቢሶም፣ ፍትሓዊ ኣሰራርሓ ዘንፀባርቑ እንትኾኑ ምርአይ ናይ ዕድል ነገር ግዲ ኮይኑስ ክሳብ ሕዚ ክንሪኦ ኣይከአልናን፡

ኣብ ዝሓለፉ ዘመነ መሳፍንትን ነገስታትን። ብዙሓት ጀጋኑ ናብ ስልጣን ንኸወፁ ኣብ ዝቑፀርሉ እዋን ክሳዶም ብሰይፍ ዝተቖረፅሉን ብገመድ ተሓኒቖም ዝተሰቕልሉን ታሪኽ ኣሕሊፍና ኢና፡ ናቶም ኣሰር ተኸቲሎም ዝመፁ፡ ስልጣኖም በኣፈሙዝ ብረት ዝተቖፃፀሩ ውልቀ መለኽቲ መራሕቲ እውን እንተኾኑ ካብ ዝኸፍአ ናብ ዝገደደ ተግባር ብምጥሓል ንምስመዖም ዘሰብኡን ንምርአይ ዘስካሕኹሑን ተግባራት ፈፂሞም እንትሓልፉ። ሕዚ ኣብ ስልጣን ዘለው መራሕቲ ስርዓት ኢህወዴግ'ውን እንተኾኑ ካብ'ዞም ዝሓለፉ ስርዓታት ብዝኸፍአ መልክዑ ፀረ ህዝቢ ተግባራት ኣብ ምፍፃም ይርከቡ፡

"ንዝሓለፈ ክረምቲ ጋሳ ኣይስርሑን" ከም ዝበሃል፡ ነቲ ዝሓለፈ ንታሪኽ ገዲፍና። በዚ ሕዚ ኣብ ስልጣን ዘሎ ውልቀ መላኺ ስርዓት በብእዋኑ ክካይድ ዝፀንሐን ኣብ'ዚ ዓመት'ዚ ክካይዶ ይሸባሸበሉ ዘሎ ናይ ይመስል መረፃ ኣመልኪትና ገለ ክንብል፡

ኣብ ሃገርና ብምድንጋር ዝተዓጀበ ናይ ይምሰል ሃገራዊ መረፃ ዝተጀመረሉ ብናይ ሃገርና ኣቆፃፅራ ብ1987 ዓ/ም እዩ፡ ሰበ-ስልጣንን ካድረታትን ኢህወዴግ ስልጣን ካብ ዝሓዝሉ እዋን ኣትሒዞም። እቲ ኩሉ ንህዝቢ ኢና ተቓሊስና ነፃ መውፃእቲ ኢና ብምባል ክመፃደቕሉ ዝፀንሑ ዝፈሰሰን ዝተኸስከሰን ደምን ኣዕፅምትን ሰማእታት ክፈርደና'ዩ እንከይበሉ። "ላም አለኝኝ በሰማይ ወተትዋን ግን አላይ " ከም ዝበሃል። ምሉእ ብሙሉእ መብፅዐዖም ጠሊሞም ንህዝቢ ናይ ተስፋ ሕንባሻ ካብ ዝምግብዎ ኣስታት 24 ዓመታት ኣቑፂሮም ይርከቡ፡

ብርግፅ ኣብ'ቲ እዋን ካብ ፀጋምን የማንን ተኣኻኺቡ ተወዲቡ ዝንቀሳቐስ ዝነበረ ሓይሊ ብቑዕ ስለ ዘይነበረ። ስርዓት ወያነ-ኢህወዴግ እከይ ተግባሩ እንከይተቓልዐ ተመሳሲሉ ባሕታዊ ገዳም መሲሉ እኳ እንተፀንሐ። ውሸጡ ንዝፈልጦ ግን ናይ ኣደባባይ ምስጢር ስለ

ዝነበረ ታሪኽ ይቕረ ዘይብሎ ኣዝዩ ብዙሕ ዘስካሕኽሕ ገበናት ይፍፅም ከም ዝነበረ ተሰዊሩ ኣይተረፈን፡

እናሓደረ እናዋዓለ ድማ "ሓቅን ማይን እናሓደረ ይፀሪ" ከም ዝበሃል ኣብ 1987ን 1997ን ዓ/ም ኣብ ዝተኻየዱ ክልተ ምስሉያት መረፃታት ህዝቢ ኢትዮጵያ ብዙሓት ተንኮላት ክርኢ በቒዑ'ዩ፡ ካብቶም ቀንድን ዝዓበዩን ዝበሃሉን ዜጋታት ብፖለቲካዊ ኣረኣእይኦም ጥራሕ ካብ ዝተወለድሉን መዳሕንቶም ካብ ዝተቐበረሉን ሃገሮም ክስደዱ፣ ክእሰሩን ሂወቶም ክስእኑን ተገይሮም'ዮም፡

ናይ ህዝቢ ድምፂ ብኣባላት ፌዴራል ፖሊስ ኢህወዴግ እንትዕፈን

ብሰንኪ እዚ ምኽንያት ድማ ብዙሓት ብህዝቢ ተሰማዕነት ዝነበሮም ምሁራትን ዓበይቲ ዓድን ዝኾኑ ወገናት ብኣርባዕቲኦም ናይ ሃገርና ኣንፈታት እናትሃድኑ መውደቒኦም ከይተፈለጡ ሽታ ማይ ኮይኖም ተሪፎም'ዮም፡ "ተቃላሳይ ይመውት ቃልሲ ግን ኣይመዉትን" ከም ዝበሃል ናይ'ዞም ኣሸሓት ንፁሃን መስዋእቲ ብምልዕዓል፡ ኣብቲ እዋን ብዝተፈጥረ ናይ ቃልሲ ሕራነ ቅንጅት ንሓድነትን ንዴሞክራስን ፓርቲ ክፈጥር ክኢሉ'ዩ፡ ተንኮል ወያነ-ኢህወዴግ ብዝግባእ ዘይፈልጡ ሃገራውያን እቲ ኣማራፂ ዕጥቃዊ ቃልሲ ከም ዝኾነ ብዘይምረድኦምን ብምድንጋርን ብሰላማውን ፖለቲካውን ቃልሲ ለውጢ ክነምፅእ ኢና ኢሎም ቀፂሎምሉ'ዮም፡

ክሳብ መበል ሳልሳይ ሃገራዊ መረፃ ማለት ክሳብ ናይ 1997 ዓ/ም መብዛሕትኡ ተስፉ ኣሕዲሩ ነይሩ፡ እንተኾነ ግን እዞም ብኽፋፊልካ ግዛእ ስልቲ ዝፍለጡ መራሕቲ፡ ብኣፎም መረፃም ከብቅዑ ብልቦም እናተራገሙ ብዘሕልፍዎም መልእኽታት ንህዝቢ ከደናግሩ ፀኒሖም'ዮም፡ ብዝዛረብዎ ቃል ብናይ ህዝቢ ደምን መስዋእትን ይሽቅጡ ከም ዘለው ዘይፈለጠ ዜጋ'ውን ኣዝዩ ብዙሕ ነይሩ፡

ሸውዓተ ግንቦት 1997 ዓ/ም ኣብ ዝነበረ ምስሉይ ናይ መረፃ እዋን መድብለ ፓርቲ ስርዓት /Multi Party System/ ክነረጋግፅ ኢና ኣብ ዝበልሉ እዋን ህዝቢ ምሉእ ብሙሉእ ብናይ መረፃ ካርድ ኣቢሉ ኣይንደልየኩምን ኢሉዎም እኳ እንተነበረ። ታሪኽ ዘይርስዖ ኣብ ልዕሊ'ቲ መሰለይ ይከበር ዝበለ ንፁህ ህዝቢ ከቢድ ግፍዒ ፈፂሞምዎም፡

ኣብዚ ንመበል ሳልሳይ ግዜ ዝተካየደ ናይ ይምሰል መረፃ። ብስውር ዝፍፀም ዝነበረ ተግባር ኩሉ ግልፂ ኮይኑ፡ ብሓደ ገፅ መስመር ወያነ ኢህወደግ ፈፂሙ ዘይደልዮ ምኺኑ። ብካልእ ገፅ ድማ ቃልን ተግባርን ካድረታት ኢህወደግ በበይኑ ምኳኑ ከም ፀሓይ ቀትሪ ግልፂ ኮይንሉ'ዩ፡

ኣብ እዋን መረፃ 1997ዓ/ም ብስርዓት ወያነ ካብ ዝተቐተሉ ዜጋታትና

ቅድም ክብል ዝጥቀምሉ ዝነበሩ ብሕቡእ ናይ ምቕታል ተግባራቶም ቁሉዕ ገይሮም ናይ ኣፈሙዝ ኣምለኽቲ ኢና ብምባል ብቀትሪ መዓልቲ ኣብ'ታ ናይ ሃገርና መዲና ዝኾነት ከተማ ኣዲስ ኣበባ ጥራይ ልዕሊ 200 ንፁሃን ወገናትና ካብ ናይ'ቲ ስርዓት ፍሉይ ሓይሊ ዝኾነ ኣግኣዝን ፌደራል ፖሊስን ብዝተተኮሰ ኣድራጋ ጠያይቲ ሂወቶም ንኽስእኑ ተገይሩ'ዩ፡ ኣብ ካልኦት ናይ ሃገርና ክልላት ከተማታትን ገጠራትን ዝተቐትሉ እንትውሰኹዎ ብዙሓት ኣማኢት ዜጋታት ሂወቶም ከም ዝሰኣኑ ንምግማቱ ዘፀግም ኣይኮነን፡

እዚ ብዙሓት ዜጋታት ኣካለ ጎደሎ ዝኾኑሉን ኣብቲ እዋን ብዝተፈፀመ ኣረመኔያዊ ግፍዒ። ሰላምታ ምልውዋጥ ሓዊሱ ሰብ ምስ ሰብ ንኽይራኸብ ዝኣገደ ብኣሽሓት ዝቑፀሩ ናይ ቅንጅት ንሓድነትን ዴሞክራስን ፓርቲ ኣመራርሓ፣ ኣባላትን ደገፍትን ናብ ቤት ማእሰርቲ እንትዳጎኑ ብዙሓት ድማ ብስውር ተቐቲሎምዎም፡

ንኣብነት፦ ኣብ ውሽጢ ካምቦ ብር ሸለቆ ካብ ዝርከብ ቤት ማእሰርቲ ካብ ዝነበሩ እሱራት ማእኸል ብፀልማት ውፃእ ንምርመራ ትድለ ኣለኻ እናተባሃሉ ተወሲዶም ኣሰሮም ዝጠፍኡን ዘመድ ቤተሰብ ብንቡር ዘይቀበሮምን ንፁሃን ዜጋታትና ታሪኽ ኣይርስዖምን፡

ኣብ ውሽጢ'ቲ ካምቦ ዝነበረ እሱር " ንምንታይ'ዩ እቶም ብለይቲ እናተፀውዑ ዝኸዱ ዘለው እሱራት ዘይተመልሱ? ንምንታይ ከ እዩ ለይቲ ዝትኮስ ዘሎ"ዝብል ሕቶ እንተልዕሉ "ናብ ካልእ ቤት ማእሰርቲ'ዮም ተዘዋዊሮም፡ እቲ ለይቲ ዝትኮስ ዘሎ ድማ ኣዛብእን ኣኻልብን ስለ ዝመፁና ንዐኦም ንምቕታል ኢና ንትኩስ ዘለና" ዝተባህለሉ እዋን'ውን ኣብዚ እዋን እዩ፡

ካብ'ዚ ብምብጋስ ድማ ኣብ መበል ራብዓይ ምስሉይ መረፃ 2002 ዓ/ም ስርዓት ወያነ ኢ.ህወደግ ቀልቢ ህዝቢ ብምዝባዕ ናይ ሃገርና መፃኢ ዕድል ከስተኻኽል ዝኽእል ፓርቲ ክጠፍእ ምስ ተገብረ። ብኣንፃሩ ድማ ልዕሊ 62 ተቓወምቲ ፓርትታት ተፈጢረን፡ ካብዘን ተቓውምቲ ውድባት መብዛሕተአን በቲ ስርዓት ዝተፈጠራን ብሳንብኡ ዘተንፍሳን እንትኾና ኩሉ ስርሐን ድማ ናይ'ቲ ስርዓት ከፋፊልክ ናይ ምግዛእ ሕልሚ ተርጎምትን ኣተግበርትን ኮይነን፡ እዚ ተግባር'ዚ ስርዓት ኢ.ህወደግ ኮነ ኢሉ ንማሕበረሰብ ዓለም እናዳናገረ ንኽነብር ዝገበሮ ተንኮል'ዩ፡ እተን ገለ ፀገማት እቲ ስርዓት ተፃዊረን ክንቀሳቐሳ ዝፈተና ውድባት ድማ ኣባላተን ዝተፋላለየ ኣሽማት እናተለጠፎም ግፍዕታት ክወርዶምን ክጭወዩን ምርኣይ ዝተለምደ ነይሩ፡

ካብ'ቶም ቅድሚኡ ዝሓለፉ መረፃታት ብዙሓት ዘስደምሙ ተግባራት ካብ ዝተፈፀሙ ንገሊኦም ንምጥቃስ ዝኣክል። ካብ ሕፁያት ጀሚሮም ክሳብ ተራ ኣባላትን ደገፍትን ምእሳር፣ ምቕታል፣ ንብረት ምውራር፣ ካብ ቤተሰቡን ማሕብረሰብን ክግለል ምግባር፣ እምነትን ስርዓትን ብምትሕሓዝ ናይ እምነት ኣቦታት ድግስ ገይሮም ሕሩድ ሓሪዶም ንወያነ-ኢ.ህወዴግ ከም ናይ መንበረ ጣኦት (ኣምላኽ) ክዝምሩ ምግባር፤ ተቓወምትን ኣመራርሐኦምን ካብ ህዝቢ ክንፀሉ ንምግባር ተሓሲቡ ሓደ ንሓሙሽተ ኣወዳድባ ዝብል ብምፍጣር ንዝኾነ ይኹን ሰብ እሱር ገይሮም ናብ ዝኾነ ንከይንቀሳቐስ ዝተገብረሉን ብሓደ ንሓሙሽተ ናይ መረፃ ውክልና ዝተፈፀመሉን ዓመት'ዩ ነይሩ፡

ከምዚ ገይሩ ኣሲሩ ብምሓዝ ምምራፅ ኣይኮነን ምትንፋስ እኳ ኣብ ዘይተኻኣለሉ ባዕሎም መረፅትን ተመረፅትን ብምዃን ድምፂ ንዝህብሉ ሳንዱቕ ሰሪቖም ብምምላእ ሕንኽ ከይበሉ ብ99.6% ስዒርና ኢሎም ተዛሪቦም፡ እዚ "ንኸይትኸይድ ቀይዳ ንኸይትበልዕ ድማ ልጓም ኣእትወላ" ዝኾነ ኣሰራርሓ ክሳብ መዓዝ ከጓዕዞም ከም ዝኽእል ምሕሳብ ዋላ እንተዘይከኣሉ ሕዝ'ውን ባዕሎም መልሲ ይሃብሉ፡ ንሕና ግን ነቲ መልሲ ብዝግባእ ንፈልጦ ኢናሞ ዋላ ሓንቲ ስጉሚ ከንቀሳቐስ ኣይኽእልን፡

"ንነገር ነገር የልዕሎ እዩሞ" ሓዱሽ ዓመት 2007 ዓ/ም ገና ኣብ ምእታው እቲ ናይ 97ን ዓ/ም 200 ንፁሃን ዜጋታትና ዝተቐትልሉን ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ዝተፈፀመ ግፍዕን ስቓይን ኣብ በብሓሙሽተ ዓመት እቲ ስርዓት ብዘቐመጠልና ናይ ይምሰል መረፃ እዋኑ ሓልዩ ምምፃኡ ዘርእየና'ዩ፡ ኣብ ሓሙሽተ ዓመት ብዝተኣልመ ተንኮልን ሓሶትን" ኣብ ሰማይ'ውን ሓሪስና ተባሂሉ በቲ ስርዓት እንተተዘረበና ዘግርም ኣይኮነን፡

ዘይግበር የለን ኣብ በብሓሙሽተ ዓመት ብቡዙሕ ሚልዮን ዝግመት ገንዘብ ብስም መረፃ ንመሸቀጢ ፖለቲካን ንፁሃን ዜጋታት ኣገዲድካ ደገፍትኻ ንምግባር ይስራሕ ኣሎ፡

እዚ ኣደናጊሮም ንምንባር ክብሉ ብሽም መረፃ ዘባኽንዎ ዘይተኣደነ ገንዘብ ንልምዓት ክውዕል እንተዝግበር ነይሩ ሃገርና ኣብ ዝለዓለ ደረጃ ዕብየት ክትበፅሕ ምኽኣለት ነይራ ኢልካ ምግማት ኣየፀግምን፡ ዕብየታ ካብ ላዕሊ ናብ ታሕቲ ዝኾነት ሃገርና ንቅድሚት ንኽትስጉም ብመራሕታ ስለ ዘይተዓደለት ግን ንነዊሕ እዋን ደንበርበር እናበለት ዘመን ምዕባለ ገዲፍዋ ይነጉድ ኣሎ፡

ንምኳኑ ኣብዚ ንመበል ሓምሻይ ግዜ ዝካየድ ናይ ይምሰል መረፃ ዳግም ኣፃብዕቱ ዝጠብው ይህሉ ዶኾን ይኸውን? ብዝኾነ ይኹን መንገዲ ዝደናገር ሰብ ዘሎ ኣይመስለናን፡ ምኽንያቱ ካብ ስርዓት ወያነ ኢህወደግ ስልጣን ብሰላማዊ መንገዲ ክትረክብ ምፍታን ማይ በመንፌት ከም ምቕዳሕ ምኳኑ ደጊምና ደጋጊምና ርኢናዮ'ና፡

እዚ ስርዓት'ዚ ብናይ ምድንጋር ተግባራት ሕልንኡ ሸይጡ ዝሓድር ስለዝኾነ። ሎሚ'ውን እንተኾነ ሰበ-ስልጣን እቲ ስርዓት ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ካብ ዘለዎም ንዕቐት ንመበል ሓምሻይ ግዜ ተመሪፅና ኢሎም ኣብ ስልጣን ንኽፀንሑ ምሕሳቦም ኣዝዩ ዝገርም'ዩ፡

እዚ ኣብ ስልጣን ዝርከብ ገዛኢ ጉጅለ ውሽጡ ፈረኽረኽ ኢሉን ብግዕዝይና ተጨማሊቑ ካብ ህዝቢ ተነፂሉ በይኑ ብሓደ እግሩ ጠጠው ኢሉ ኣብ ዘለሉን ብናይ ህዝቢ ቃልሲ ግብኣተ መሬቱ ክእትው ኣብ ዝተቓረበሉን እዋን። ሎሚ'ውን ከም ዝሓለፈ እዋናት ሰበ ስልጣንን ካድረታትን ብዛዕባ መረፃ ፍትሓውን ዴሞክራሲያውን ከም ዝኸውን ምዝራቦም። በቲ ልሙድ መደናገራይ ተግባሮም ክንድዚ ሚኢታዊ ብምርካብ ተዓዊትና ከምዝብሉ ከይተጀመረ ንዝተወደአ መረፃ 2007 ሕጋዊ ንኸምስሉዎ ካብ ብሕዚኡ ይዛረብሉ ኣለው፡

ከም ዝፍለጥ ስርዓት ወያነ ኢህወደግ ኮረቻ ስልጣኑ ካብ ዝቋፃፀር ጀሚሩ ከም መንግስቲ ኣብ ሃገርና ሰላማዊ ተቓውሞ ንኽህሉ ከም ዝፈቅድን ነዚ ተግባራዊ ንምግባር ከምዝሕግዝ ኮይኑ'ኳ እንተለፍለፈ ኣብ ተግባር ግን ነዞም ተቓወምቲ ንምጥፋእ ለይትን ማዓልትን እናሰርሐ ፀኒሑን ኣሎን፡

ኣብ ዝሓለፉ 4ተ ሃገራውን ክልላውን መረፃታት ስልጣን ንበይኑ ክብሕት ካብ ዘለዎ ድልየት ዝብገስ። ንህዝቢ ብምድንጋር ኣብ ውሽጢ ሃገር ኮይኖም ብሰላማዊ ፖለቲካዊ ቃልሲ ለውጢ ክነምፅእ ኢና ኢሎም ንዝቃለሱ ውድባትን ኣባላቶምን መረፃ ኣብ ዝተቀራረበሉ እዋን ምንግልታዕ፣ ምስቲ ማሕበረሰብ ዘለዎም ምትእስሳር ምብታኽ፣ ንዐኦም ይድግፉ እዮም ንዝበልዎም ሰባት ምፍርራሕ፣ ምንጪ ቁጠበኦም ምዕፃውን ምቁፅፃርን፣

ዕለታዊ ፖለቲካዊ ስርሓቶም ምትዕንቓፍ፣ዳሓን ዝባሃላ ወድባት ኣፍሪስካ ብሽመን ናሃትካ ውድባት ምፍጣርን ንኣባልት እተን ውድባት ኣብ ዘይፍለጥ ቦታ ብምእሳር ኣብ ልዕሊኦም ዘሰካሕኽሕ መግረፍቲ ምፍፃምን ክሳብ ሂወት ናይ ምጥፋእ ስጉምቲ ዝወስድን ዘሎ ኣረሜናዊ ስርዓት'ዩ፡

ናይ ይምሰል መረፃ ካብ ዝጀመረሉ ካብ 1987 ዓ/ም ጀሚሩ ክሳብ ሕዚ 20 ዓመታት ኣቑፂሩ ይርከብ፡ እንተኾነ ግን እቲ ስርዓት ኣብ ዘፃወዶ ናይ ጥፍኣት ፖሊሲ ኮይኖም ይወዳደሩ እኳ እንተሃለው ካብ ዝሓለፈ ተግባራቱ ዘይመሃር ገዛኢ ስርዓት ኢህወደግ ግን መረፃ ብዝመፀ ቁፅሪ ሕዚ'ውን ከም ሕሉፍ ህዝቢ ንምልዕዓል ኣብ ዝንቀሳቐስሉ እዋን ኣብ ልዕሊ ኣመራርሓ ተቃወምቲ ውድባትን ኣባላቶምን ናይ ዝሓለፉ ተግባራቱ ብምድጋም ንኽብደዶም ብዝሓድሩ ኣባላት ደህንነት ተጨውዮም ሃለዋቶም ዝጠፍኡ ዘለው ኣዝዮም ብዙሓት'ዮም፡

ኣብ 2007 ዓ/ም ሃገራውን ክልላውን ናይ ይምሰል መረፃ ኣብ ዝካየደሉ ተቓወምቲ ፕሮግራም ናይ ውድቦም ንህዝቢ ንምፍላጥን ናይ ምረፁኒ ጎስጓሳት ንምክያድን ካብ ቦታ ናብ ቦታ ኣብ ዝንቀሳቐስሉ እዋን ካብ ላዕለዎት ክሳብ ታሕተዎት ኣመራርሓ ንዝርከቡ ኣባላት ብኣባላት ደህንነትን ኣብ ስውር ቦታ ናይ ምእሳር፣ ናይ ምንግልታዕን ምፍርራሕን ተግባራት ክሳብ ሕዚ ብዝባኣሰ መልክዑ እናቐፀለ ይርከብ፡ ካብዞም ብሰላማዊ ፖለቲካዊ ቃልሲ ዝቃለሱ ተቓወምቲ ወገናት ውሽጢ ዝተኣሰሩ ብዛሓት እኳ እንተኾኑ ገለ ካብ ኣቶም ንምጥቓስ ዝኣክል፦

ሰላማዊ ናይ ተቓውሞ ሰልፊ ብምክያዶም ኣብ ቤት ማእሰርቲ ቃልቲ ዝርከቡ ኣይተ ሃፍታሙ ኣያሌውን ኣይተ ዳንኤል ሺበሺን። ክልቲኦም ናይ ኣድነት ፓርቲ ኣባላትን፣ ኣይተ የሸዋስ ኣሰፋ ድማ ካብ ሰማያዊ ፓርቲ።

ኣይተ ኣወቀ ተዘራ፣ ፍቅረማርያም ሽፈራው፣ ግርማ በቀለ፣ ዮናታን ተስፋ፣ ብርሃኑ ተክለ-ያሬድ፣ ኣቤል ኤፍሬም፣ ዋና ኣዳለውቲ መፅሄት ዝኾኑ። ኣይተ ኤልያስ ገብሩ፣ጋዜጠኛ

ተስፋኣለም ወልደየስ፣ጋዜጠኛ ተመስገን ደሳለኝ፣ ኣስማማው ሃይለጊዮርጊስ፣ ናትናኤልመኮንን፣ጋዜጠኛ ኤዶም ካሳየ፣

ናይ ዞን ትሽዓተ ጠበቓ ፀሓፎ ዝኾኑ ኣይተ ናትናኤል ፈለቀ፣ ኣጥናፉ ብርሃኔ፣ ኣቤል ዋበላ፣ በፍቃዱ ሃይሉን ማህሌት ፋንታሁን፣ ናይ ውድብ ኣንድነት ፓርቲ ምክትል ሰብሳቢ ኣይተ ዳንኤል ክበደ ሓው ዕጥቃዊ ቃልሲ ምስ ዝገብሩ ተቓወምቲ ዝተሰለፈ'ዩ ብዝብል ምኽኒት ኣዲስ ኣበባ ኣብ ዝርከብ ማእከላዊ ኣብ ዝበሃል ቤት ማእሰርቲ እናተሳቐየ ዝርከብ ናይ ፌደራል ፖሊስ ኣባል ዝነበረ ሳጅን ኣሸብር ኣጥናፍን ካልኡት ብርከት ዝበሉ ወገናትን ኣብድሮ መረፃ ኣብ ውሽጢ ቤት ማእሰርቲ ተዳጕኖምም ይሳቐዩ ካብ ዘለው እቶም ውሑዳት'ዮም፡

ኣብ ክልል ትግራይ ኮይኖም ዝወዳደሩ ናይ ዓረና ትግራይ ተቓወምቲ ፓርቲ ኣባላት ዝተኣስሩ ድማ።-

መምህር ኣብርሃ ደስታ ናይ ዓረና ፓርቲ ኣባል ማእከላይ ኮሚቴ

- መምህር ኣብርሃ ደስታ፣ ኣይተ መሰለ ገብረሚካኤል፣ ኣይተ ገዛኢ ገብረሚካኤል፣ ኣይተ ሓጎስ ሮምሃ፣ ኣይተ ኣማረ ተወልደ፣ ኣይተ ሲሳይ ዘነብን ኣይተ ኣያሌው በየነን ወዘተ... ኣብ ቤት ማእሰርቲ ተኣስሮም እናተሳቐዩ ዝርከቡ ኣባላት ውድብ ዓረና እንትኾኑ፡ ዝተኣሰርሉ ምኽንያት ድማ ምስ ውድብ ዴ.ም.ህ.ት ርክብ ኣለኩም ተባሂሎም፡ ብናይ ትግራይ ክልል ድህንነት ሓላፊ ሓዱሽ ዘነበን ወልደገብርኤልን (ወዲ ዓድዋ) ካልኦትን ካብ ዝተፈላለየ ከባቢታት ተዓፊኖም ዝተወሰዱ ካብቶም ብዙሓት እቶም ውሑዳት 'ዮም፡

ሕዚ'ውን ኣታሓሳስባ መራሕቲ ኢህወደግ "ኣነ እንተሞይተ ዳንዴር ኣይትብቆላ" እዩሞ ከምቶም ዝሓለፉ መረፃታት ንህዝቢ ዓፊንካ ዕድመ ስልጣን ምንዋሕ ስለ ዝኾነ፡ ዕድመ እዚ ውልቀ መላኺ ንምሕፃር ኣማራፂ ናብ ዝኾነ ዕጥቃዊ ቃልሲ ብምፅንባርን ብምድጋፍን እጃምና ክነበርክት ይግባእ፡

ኣብ መወዳኣታ ክስመረሉ ዝግባእ ነገር እንተሃለወ ብድምፅና ይኣኽለኩም ካብ ንብሎም ነዊሕ ግዜ ፀኒሕና ኢና፡ ናይ መወዳእታ መማረፂና ስለዝኾነ ድማ ዝሓበረ ቀላፅምና ኣልዒልና ንሶም ብዝኣምንሉ መንገዲ ክንደቑሶም ይግባእ፡ ብዝበስበሰን ዝበሽቀጠን ስርዓት ከም በጊዕ እናተጎተትና ኣብ ፈቖዶ ኣብያተ ማእሰርቲ ክንዳጎን፣ መተካእታ ዘይብላ ሂወትና ክንስእን፣ ካብ ቤተሰብናን ዝተወለድናላ መረበትናን ክንፋናቐልን፣ ክሳድና ደፊእና እንነብረሉ ግዜን ዘብቀዐሉ እዋን ሕዚ'ዩ፡

መበል ሓምሻይ ናይ መረፃ እዋን ሒዝዎ ዝመፅእ ስቓይ'ምበር ካልእ ለውጢ ከም ዘየምፅእ ኣርባዕተ ግዜ ርኢናዮ'ና፡ ኣብ እዋን ሓምሻይ መረፃ'ውን እንተኾነ ልክዕ ከምቶም ዝሓለፉ መረፃታት ንስቓይ ኢድና ኣሕሊፍና ክንህብ ኣይግባእን፡ "ነገር እንተበዝሐ ብኣድጊ ኣይፅዓንን" እዩ ነገሩ'ሞ። ልብ ዘለዎ ልቢ ይበል። ንዘይተርፍ ዓወት ሓቢርና ንቃለስ። ስቓይን ምንግልታዕን ኣብ ልዕሊ ህዝብና ዘሸካዕልሉ እዋን ንኽብቅዕ ሕዝ'ውን ሒዝናዮ ኣብ ዘለና ሓምሻይ ናይ መረፃ እዋን ደምና ዓወት ክጭብጥ እንምበር ብኽንቱ ንኸይፈስስ ካብ ሕሉፍ ተሞኩሮታትና ክንመሃርን ጥንቃቐ ብዝተመልአ መንገዲ ኣብ ልዕሊ ዓማፂ ስርዓት ኢህወዴግ ቃልስና ከነሐይልን ይግባእ፡

ጉስቁል ቁጠባ ህዝቢ ኢትዮጵያ።

ብውሑዳት ገበቲ ሰብ ፀጋ ኣይምዘንን፡

ትልሚ ቁጠባ ተግባራዊ ቅድሚ ምኻኑ ምስቲ ናይ'ታ ሃገር ሓይሊ ሰብን ዓቕሚን ተጠዓዒሙ እንተዘይ ወፂኡ ብጭቡጥ ዘምፅኦ ዉፅኢት ቀታሊ ዕቤት ኮይኑ እዩ ዝተርፍ፡ እቲ ምንታይ'ሲ ቁጠባ ኣብ ማሕበራዊ መነባብሮ ወሳኒ ግደ ስለ ዘለዎ፡

ንሃገርና ዝመርሕ ዘሎ ገዛኢ ጉጅለ ስርዓት ኢ.ህወዴግ ዝኸተሎ ዘሎ ኢኮኖሚያዊ ጉዕዞ ምስ ማሕበረሰብ ዘይገናዘብ ብምዃኑ ኣብ'ቲ ቀንዲ ክትዓብየሉ ዝግብኣ ግዜ ማሕንቖ ብምዃን ብዝተሓላለኸ ምኽንያት ኣብዝሓ ህዝባ ናብራ ፀልሚትዎ ኣብ መዋፅኦ ዘይብሉ ድኽነት ዉሽጢ ክነብር ገይርዎ ይርከብ፡ እዚ በቲ ስርዓት ኣብ ሃገርና ዝካየድ ዘሎ ትልሚ ኢኮኖሚ ዕቤት ከምፅእ ዘይኮነስ ህዝብታት ካብ ዕቤትን ድልዱል ናብራን ተፈናቒሎም ናብ ድኽነት ኢሉ'ዉን ናብ ስደት ከምርሑ ተገዲዶም እዮም፡

ስርዓት ጉጅለ ኢ.ህወዴግ ዘሰጉሞ ዘሎ መበገሲኡን መዕረፊኡን ዘይተነፀረ ትልሚ ኢኮኖሚ ናይ ሕልሚ እንጀራ ካብ ምዃን ሓሊፉ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ዘኸትሎ ዘሎ ተኻታታሊ ፀገም መነባብሮ እናፈለጥካ ምጉዳእ እዩ፡ ኢ.ህወዴግን ህዝብታት ኢ.ትዮጵያን ኣብ'ዘን 24 ዓመታት ኣፀቢቖም ተፋሊ.ጠም'ዮም፡ ብደረቑ ምልፃይ እንተዘይ ኮይኑ መሪሕነት ጉጅለ ኢ.ህወዴግ ኣነ እየ ዝተምሃርኩ፣ ንስኻ እንታይ ትፈልጥ፣ ንሓሳብካን ንሰብኣዊ ክብሪኻን ገባርን ሓዳግን ኣነ 'ምበር ንስኻ ኣይኮንካን፤ ንስኻ ክንዲ ዝተምሃርካ ተማሃር ክንዲ ዝፈለጥካ ፍለጥ ኣብ ህይወትካ ይኹን ኣብ ሃገርካ ከም ዝደለኻዮን ከም ዘዋፅኣካን ኣይትገብርን ካብ ዝብል ትዕቢ.ታዊ ኣመለኻኽታ ወፃኢ ሰበ-ስልጣን እቲ ስርዓት ሓሳብ ካብ ሰባት ኣይሓቱን፣ ኣይሰምዑን፣ ኣብ ክንዲ ንህላወ ሃገርን ህዝብን ምሕሳብ ንህላወ ስልጣኖም ብዘዋፅኦም ብዝመሰሎም ተጓዒዞም ናይ ህዝቢ መንገዲ ይዓፅዉዎ፡ ከም'ታ ዝዓፀውዎ መዉፅኢ መንገዲ ኣይኸፍቱሉን ቀፊዶም ብምሓዝ መዉፅኢ ቀዳድ የስእንዎ፡ እዞም ህዝባዊ ሓላፍነት ዘይስምዖም ጉጅለ ህዝቢ ንዕለት ቁርሱ ክብል ኣብ እግሮም ተምበርኪኹ ለማኒ ንክኸውን ይገብሩዎ ኣለው ደኣ'ምበር ናይ ኢኮኖሚ ለዉጢ ከምፅኡሉ ኣይተርኣዩን፡

እዚ ኣብ ሃገርና ተዘርጊሑ ዝካየድ ዘሎ ዝምቡዕ ትልሚ ኢኮኖሚ ሓፋሽ ህዝቢ ንድሕሪት ኀቲቱ ብምድካይ ዉሑዳት ድማ ኣብ ጫፍ ቅርቅርቲ ዕቤት ኣርጊፅዎም ኣሎ፡ እዚ ብዝረቐቐ ሜላ ሓላዪ ህዝቢ መሲልካ ዉሑዳት መደናገርትን መሻርኽትን እቲ ስርዓት ሃፍቲ ህዝቢ ዝምንዝዑሉ ብመንገዲ መሪሕነት እቲ ጉጅለ ብምትዕርራይ ዝፍፀም ዘሎ እዩ፡ በዚ መስርሕ ዝተዛበዐ ኩነታት ብምፍጣር ኣብ መንጎ ድኻን ሃፍታምን ዘሎ ኣፈላላይ ኣዚዩ ክሰፍሕ ብምግባር። ዉሑዳት ሃፋትም ሃፍቲ ሃገር ኀቢ.ጠም ኣብ ኢ.ዶም ብምግባር ኣብ'ታ ሃገር ዘሎ ህዝቢ ክበታተን ምግባር እዩ፡

እዚ ኣብ ህዝቢ ለውጢ ዘይርኢ ኢኮኖሚ ሃገርና ኣብ ፀፍሒ ድኽነት ዝርከብ ህዝቢ ካብ ዘለኣላማዊ ዓዘቕቲ ድኽነት ኣዉፂኡ ንቕድሚት ዘዝልል ዘይኮነ። ሃፍቲ ሃገር ኣብ ኢ.ድ ብኣፃብዕቲ ዝቑፀሩ ተኾሚሩ ንመላእ ብሄር ብሄረሰባትን ህዝብታትን ንድሕሪት ሓሊ.ኹ ዘዉድቕ እዩ፡

Endowment Fund For Rehabilitation of Tigray (EFFORT)

ህዝቢ ኢ.ትዮጵያ ዝምዝመዘለን ካብ ዘለዋ ትካላት ኢ.ህወዴግ ብኽፊል

ገዛኢ ጉጅለ ኢህወዴግ ገስጋሳይ ኢኮኖሚያዊ ልምዓት ይኽተል ኣለኹ እናበለ፡ ህላወ ሓፋሽ ህዝቢ ረሲዑ ንመሻርኽቱ ኣብ ጎኑ ኣሰሊፉ ሃገር ንምቁፅፃር ዘካይዶ ህንፀት፡ ዉሽጣዊ ዕቤት ኣብ ግምት ከየእተወ ዝኽተሎ ዘሎ በታኒ መስርሕ፡ ኣብ ዩኒቨርሲቲ ዝርከቡ ተማሃሮን ኣብ ዝተፈላለዩ ናይ ስራሕ ዓለም ዝተዋፈሩ ምሁራትን ብምእካብ፣ “ብኢህወዴግ ዝምራሕ ልምዓታዊ ዴሞክራስያዊ መንግስትና ኣብ ህዝቢ ኢትዮጵያ ዝተረጋገአ ቁጠባ ክምስርት ክኢሉ” እናበለ ክዝምር ኣብ ዝፈተነሉ፡ እቶም ተኣከብቲ ኩሉ ኣካይዳኹም ምስቲ ኣብ መሬት ዘሎ ህሉዉ ኩነታት ህዝብና ተጠዓዊሙን ተገናዚቡን ኣይኮነን ዝትግበር ዘሎ ብምባል ንሕማቕ ኣካይዳ እቲ ስርዓት እናኾነንዎ ይርከቡ፡

ኣብ ስልጣን ብዘሎ ጉጅለ ኢህወዴግ ቅፅበታዊ ዕቤት ይምዝገብ ከም ዘሎ ወገሐ ፀበሐ ክዝምር ይስማዕ እዩ፡ ዕቤት ኢኮኖሚ ዝልካዕ ሕድሕድ ዜጋ ነፍሲ ወከፍ ብዝረኽቦ ዓመታዊ ኣታዊ ጥራሕ ዝዉሰን ዘይኮነስ። ብፅሒት ሳይንስን ቴክኖሎጂን፣ ናይ ሓፂርን ነዊሕን ግዜ ሃለኽቲ ነገራት ምህርትን ኣጠቓቕማን፣ ህንፀት ከተማታት፣ ጉዳይ መንገዲ መጓዓዓዝያ፣ ኣቕርቦት መብራህቲ፣ ፅሩይ ማይ፣ ሰፊሕ ዕዳጋን ክፍፍል ስራሕን ወዘተ ኩሎም ተጠቓሊሎም ብምርኣይ እዩ ብዛዕባ ዕቤት ኢኮኖሚ ምዝራብ ዝከኣል፡

ምዕቡላት ሃገራት ኣብዚ ሕዚ ዘለዎኦ ደረጃ ዕቤት ዝበፅሓ ግልፂ ብዝኾነ መንገዲ ምሁራት ተኣኪቦም ተኻትዮም ብምፍልላይን ብምስሕሓብን ናብ ሓደ ብምምፃእን ሜላ ክትዕ ኣመለኻኽትኦም ኣብ መድረኽ ተፈቲኑ ምስ ዝሓልፉ እዮም፡ “ምሁር ሓቀኛ ቃልሲ ብምክያድ ሓቂ ካብ ሓሶት ንምፍላይ ፃዕርን ፅንዓትን ይገብር፡ ካብዚ ብምብጋስ ከኣ ኢኮኖሚ ሃገርና ክዓቢ እንተተደልዩ፦

1. እቲ ትልሚ ኣብ መሬት ዘሎን ዝረአን ጭቡጥ ኩነታት ዓቕሚ ሰብን ሕብረተሰብን ተፈጥሮኣዊ ትሕዝቶን ተናቢቡ ንምትግባሩ ዘኽእል ኮይኑ ክቐርብ ኣለዎ፡

2. ንዕቤት ሕብረተሰብ ብዝስማዕማዕ ኮይኑ ክፀሓፍ ኣለዎ።
3. ኢኮኖሚክስ ግድነት ምስ ፊዚክስን ካልኦት ተፈጥሮ ሳይንስን ፍልጠታት ብምትእስሳር ወሳኒ እንተይኮነስ ደጋፊ ፍልጠት ኮይኑ ክዳሎ ኣለዎ፡
4. ትምህቲ ናይ ሓደ ሕብረተሰብ ሽግር መፍትሒ መሳርሒ ክኸውን ኣለዎ፡ በዚ ኣሰራርሓ ጥራሕ እዩ፡ ሕብረትሰባዊ “መሰል ተበፅሓይነት ሃፍቲ” ንኽፍጠርን ዝተመዓራረየ ዕቤትን ክመፅእን ዝኽእል፡ ኣብ ትምህርቲ ኢኮኖሚክስ ካብ ፊዚክስ፣ ካብ ሒሳብ፣ ካብ ባዮሎጂ፣ ካብ ኬሚስትሪ፣ ካብ ሳይኮሎጂ ምስ ፍልስፍናን ተፈጥርኣዊ ፍልጠትን ክጣመር ኣለዎ፡ ካብዚ ንላዕሊ ዝተፈላለዩ ኣራኣእያ ኣነፃፂርካ ብምቕራብ ተማሃራይ ኣብ ዕቤት ሕብረተሰብ ዘለዎ ግደ ክርድኦ ይግባእ፡ ምኽንያቱ ዝተሓማዞቼ ኣካይዳ ላዕለዋይነት ኣብ ዝተቕፃፀረ ኣተሓሳስባ ብምሁር ክሳብ ዘይተመመየ ናብ ዓብላልነት ብምቕያር ሕብረተሰብ ንምድንጋር ምቹዉ ባይታ ስለ ዝፈጥር'ዩ፡

መሪሕነት ኢህወዴግ ብዛዕባ ቁጠባ ኣብ ዝለዓለሉ ግዜ ካብ ዘይጭቡጥ ነገር ተበጊሶም መሰረታዊ ድሌት ሰብ ኣብ ምምላእን ሃገር ምህናፅን ካብ ዝህልዎ ኣስተዋፅኦ ብምትእስሳር ዘይኮነ ኣብ ሓንቲ ሃገር ዝነብር ዜጋ ኩሉ ኣብ ውሽጢ ምንቅስቓስ ኢኮኖሚ ምስታፍ ኣይከኣለን ግን ብዉሑዳት ሰባት ሒዛካ ብምብጋስ ቀፃሊ ረብሕኡ ክዓቢ ይኽእል ካብ ዝብል ተራ ግምት። ግን ድማ ሳይንሳዉን ታሪኻዉን ካብ ዘይኮነ ኩነታት ብምብጋስ ዘቐምጥዎ ሓሳብ ኣብ ዕቤት ሃገር ባይታ የብሉን፡ ምኽንያቱ ኩሉ ሰብ ነጋዳይ፣ ሓረስታይ ይኹን ዋላ እኳ እንተዘይተብሃለ ካዝና ዉሑዳት ብገንዘብ ስለ ዘዕለቕለቐ ዕቤት ቁጠባ ሓንቲ ሃገር ኮይኑ ክምዝገብ ተኽእሎ ከም ዘለዎ ግን ኣብ ዝኾነ ዓለም ኣይተርኣየን፡

ሃገር ክትህነፅን መነባብሮ ህዝቢ ክዓብን እንተኾይኑ ክማልኡ ዝግበኦም ምግቢ፣ ፅሩይ ማይ፣ መፅለልን ትምህርትን ከምኡ'ዉን መብሰልን መጥሓንን ቀዲሞም ክማልኡ ዘለዎም'ዮም፡ በዚ ጥራሕ ከይተደረቱ ነቲ ዘሎ ድሕረትን ድኽነትን ንምቕራፍን ንምዉጋድን ዝከኣል። ኩሉ ዘማለአ ትምህርቲ ብምስፍሕፋሕ ኣብ ሳይንስን ቴክኖሎጂን መሰረት ብምግባር'ዩ ዝብል ግልፂ ኣራእያን ራኢ'ን ክህሉ ይግባእ፡

በዚ ምኽንያት ከኣ ብፍልጠት ዝተሃነፀ ጠንካራ ሕብረ ብሄር ንምፍጣር ዘኽእል እምነ ኩርናዕ ብምቕማጥ፡ ናብ ህንፀት ሃገር ምስግጋር ዝከኣል፡ ኣብ ትምህርቲ ከም መካኒካልን ኤሌክትሪካልን ኢንጂነሪንግ ዝኣምሰሉ ጨንፈራት ትምህርትን ፍልጠታትን ኣብ ዕቤት ወሳኒ ሚና ብምፅዋት ቀንዲ መፈልፈሊ ሃፍትን መዕበይ መሳርሕን ብምዃን ተሰጋጋሪ ዕቤት ከቀላጥፉ ይኽእሉ፡

እቲ ሎሚ ኣብ ምዕቡላት ሃገራት ንሪኦ ዘለና ደረጃ ዕቤት ክበፅሑ ዝኸኣሉ ከም'ዚ ዝበለ ኣመለኻኽታ ሒዞም ኣቐዲሞም ብምጅማር ኩሉ ምሁር ኣብ ክልሰ ሓሳብ ጥራሕ ከይተሓፀረ፡ ኣብ ተግባር ብምትርጓም መጀመርያ ንዕድመ ገዛእቲ እንተይኮነስ ንህዝቢ ካብ ድኽነትን ድሕረትን ክነዉፅኦ ኣለና ዝብል ኣተሓሳስባ ኣብ ኣእምሮኦም ብምቕራፅ እዮም ናይ ስልጣነ መንገዲ ዝኸፈቱ፡

ትርጉም ኢኮኖሚ ብዝበለፀ ንምርዳእ እንተተደልዩ መሰረታዊ ድሌታት ካብ ዝብል ሰጊሩ ናብ ዘየቋርፅ ዕቤት ኢኮኖሚ ክኸይድ የድሊ፡ ምኽንያቱ መሰረታዊ ዝኾኑ ድሌታት ደቂ ሰብ ክማልኡ ዝኽእሉ ተኸታታልነት ዘለዎ ምርምር ቴክኖሎጂ እንትህሉን እንትዓብን እንትስፋሕፋሕን ጥራሕ እዩ፡ ኣብ ሓንቲ ሃገር ዉሽጢ ዝነብር ህዝቢ ብቑፅሪ እናወሰኸ ስለ ዝኸይድ እዩ ከምዚ ኣጋጢሙ ንዝብል ምስምስ በሪ ክኸፍት የብሉን፡ ግድነት እቲ ቑፅሪ እናወሰኸ ዝኸይድ ህዝቢ ክምግብ ዝኽእል ሓደሽቲ ቴክኖሎጂታት እንትምሃዙን ነዞም ተክኖሎጂታት ዝሕግዙ ብቕዓት ዘለዎ ሓይሊ ዘመንጩ ትካል ትምህርቲ እንትህነፅን እንትዓብን እዩ፡

ብምዃኑ መዝማዚ ጉጅለ ስርዓት ኢህወዴግ ስልጣን ምስ ተቖነጠጠ ድሕሪ ዉሱን ዓመታት ነቲ ዝፀነሐ ፖሊሲ ኢኮኖሚ ከሊሱ ክኸይድ ብምግባር ድኽነት ካብቲ ዝነበሮ ክብእስ ገይርዎ። በቲ ኣጋጢሙ ዘሎ ማሕበራዊ ፀገም ቀንዲ ተሓታቲ ኸከዉን ኣለዎ ኢልና ድማ ክንሓቲት ይግባእ፡

ካብ ስርዓት ኢህወዴግ ተስፋ ዝሰኣኑ ሓረስቶት ሃገርና

ልዕሊ80 ሚኢታዊ ህዝቢ ኢትዮጵያ ካብ ኢድ ናብ ኣፍ ኣብ ዝኾነ ኣናእሽቱ ሕርሻ ዝነጥፍ ኣብ ዝተስፋሕፋሓሉ ናብ ማእኸላይ እቶት ዘለወን ንሓኩር ኣለና ማለት ንክትኣምኖ

የፀግም እዩ ጥራሕ ዘይኮነ ርኡይ ዝኾነ ምትላል'ዉን እዩ፡ ብፍላይ እቲ ዝብልዎ ትልሚ ንመን ማእኸል ይገብር ንሪኡ ኣለና፡ እቲ ንሶም ዝብልዎ ተግባራዊ ንምግባር ድማ እቲ ኣብ ዕቤት ወሳኒ ግደ ዝፃወት ብቕዓት ዘለዎ ሓይሊ ሰብ ምህላዉ ዝጠልብ ኣይኮነን፡ ከም'ዚ ዝኣምሰለ ትልሚ ከኣ ሃገራዊ ኢኮኖሚ ዝልዉጥን ዘዕብን ኣይኮነን፡ እዚ ንዉሑዳት ሰብ ፀጋ ሃፍቲ ማእኸል ዝገበረ ትልሚ ስርዓት ኢህወዴግ ሃፍቲ ብዙሓት ናብ ዉሱን ጁባ ብምእካብ ዝመፅእ'ምበር። ሰፊሕ ዕዮ ዝሓትት መፍረያይ ክሳብ ዘይኮነ ረብሓ የብሉን፡

ስርዓት ጉጅለ ኢህወዴግ ስልጣን ምስ ተቖፃፀረ ብምዕቡላት ሃገራት ዝቐረበሉ ቅድመ ኩነት ናይ መዋቕር ፕሮግራም መስተኻኸሊ ተግባራዊ ምግባር እዩ፡ በዚ መሰረት ገንዘብ ኢትዮጵያ ምስ ዶላር እንትነፃፀር ኣብ ሸርፊ ዋጋ ክጎድል ምግባርን ንመሻርኸትኻ ፋሉል ምስዳድን ዝብል ፅግዕተኛ ስርዓት ኢህወዴግ ነዚ ትእዛዝ ምስ ተቐበለ። ምስ ህዝቡን ኣብ ባይታ ዘሎ ኩነታትን ከየገናዘበ። ጎይተቱ ዘቕረብሉ ፕሮግራም ንክፍፁም ሓደ ብሓደ ተግባራዊ ገይርዎ፡ ይኹን'ምበር ከምዚ ዝዓይነቱ ኣካይዳ ኣብ ኢኮኖሚ ንጭቡጥ ኩነታት ኢትዮጵያ ዘንፀባርቕ ብዘይምዃኑን ምንጪ ናይቲ ሽግር ክርኢ ብዘይምኽኣሉን ናብ ተግባር ኣብ ዝተኣተወሉ ግዜ ዕቤት ካብ ምምፃእ ብዝኸፍኣ "ኣብ ልዕሊ ድኽነተን ምራኽ ይሞተን" ከም ዝብሃል ንህዝብና ኣብ ርእሲ እቲ ዝፀንሐ ድኽነት ናብ ዝኸፈአ ዓዘቕቲ ድኽነት እዩ ሸሚምዎ፡

በዚ ዘይሓለፍነታዊ ኣሰራርሓ እዚ ከኣ እቲ ቀዲሙ ዝነበረ ኩነታት ብኻልእ መልክዑ ንክቕፅልን ዉሽጣዊ ድኽነት ኢኮኖሚ ንኽስፉሕፋን ዕምቆት ንክህልዎን ገይሩ፡

እቶም ምስ ስርዓት ኢህወዴግ ተፀጊዖም ዝዓበዩ ሓደሽቲ ገበቲ ሰብ ፀጋ ሃፍቲ በቲ ዉድብ ተሓርዮም እናተደገፉ ናብ ኩሉ ኣሎ ዝብሃል ፀፍሒታት ኢኮኖሚ እታ ሃገር ሃሰስ ክብሉ እንተለዉ። ሓደሽቲ ቴክኖሎጂታት ብምትካል ብዓይነቶምን ብበዝሖምን ዝተፈላለዩ ስራሕ ዕድል ክኸፈቱን ምህርቲ ከፍርዩን ዓቕሚ ዘለዎም ዘይኮኑ ኣብ ዝተውሃቦም ቁፅፅር ዘይብሉን

መዝመቲ ክፍቲ ቦታን በቲ ዘማዕበልዎ ሓይሊ ስርቂ ተጠቒሞም ንመላእ ህዝቢ ኢትዮጵያ ክባፃሕ ዝግብኦ ሃፍቲ ኣብ ኢዶም ኣእትዮሞ እዮም፡

እቲ ብዙሕ ዝተዘረበሉ ትልሚ ዕቤት ኢኮኖሚ ተወዳደርቲ ዘፍረየ ዘይኮነ ዉሑዳት መጠኑ ዝሓለፈ ሃፍቲ ክድልቡ ብምግባር ዝበዝሕ ህዝብና ኣብ ትሕቲ ፅፍሒ ድኽነት እናሃለወ ዉሑዳት ብዘይ ዝኾነ ስራሕ ብሃፍቲ ህዝቢ ኢትዮጵያ ብኣቋራጭ ናብ ዓበይቲ ነጋዶን ሰብ ሃፍትን ተለዊጦም ዝፀገቡ ኮራኹር ዝዕንዱሩላ ስለ ዝኾነት ኢትዮጵያ ብዕቤት ኢኮኖሚ ትሕንበብ ኣላ ምባል ብደዐዩ ዝኸውን፡

ናብ ክልላት ወሪድና እንተሪእና ድማ ብሽም ጭቁናት ብሄር ብሄረሰባት ዝተሸሙ ፖለቲከኛታት ተፀዋዕቲ ናይ'ቲ ስርዓት ናብ ስርቂ ተዋፊሮም ቪላ ገዛ ሰሪሖም ንባዕሎም ከም ንጉስ ነገስት ብምቑፃር ንዝተንከፎም ሰብ ብቑም ምጭፍላቕ እንምበር ስፍሕ ዝበለ ኣብ ስራሕ ክፍፍል ዝተደረኸ፤ ንኹሉ ክፍሊ ሕብረተሰብ ከማእኽል ዝኽእል ኢኮኖሚያዊ ምንቅስቓስ ኣይኮኑን ክኸፍቱ ዝጀመሩ፡ ዝነበሮም ፍልጠትን ድፉን ኣተሓሳስባን ንኩሉ ዉፅዕ ህዝቢ ክሓቁፍ ስለ ዘይፈቕደሎም። ነፃ ክነዉፅኦ ኢና ንዝበልዎ ዉፅዕ ህዝቢ እዮም ምዉራርን ኣብ ልዕሊኡ ምሽክዕላልን ከም ሓደ ብቕዓት ዝወሰድዎ፡

እቲ ካልእ ከኣ ባዕዳዊ ትልሚ ኢኮኖሚ ተግባራዊ ክኸዉን ምስ ታሪኽ ሕብረተሰብ፣ ባህሊ፣ ደረጃ መነባብሮ፣ መንግስታዊ ኣወቓቕራ፣ ንቕሓት ሕሊና ህዝቢ፣ ሓላፍነት ምቕባል፣ ከየገናዘበ እንተይ መርመረ ስቕ ኢልካ ኣብ ዝዉዓለ ይዉዓል ኢልካ ምዉርዋርን ናብ ህዝቢ ምፅዓን ብቐንዱ ህዝቢ ካብ ምድንጋርን ምርባሽን ሓሊፉ ንሽግር ኢኮኖሚ መፍትሒ ክኸዉን ፍፁም ኣይኽእልን፡

እቲ ስርዓት ትኽክለኛ ስራሕ ሰሪሑ ዶ ኣይሰረሐን ካብ'ቲ ይመርሖ ኣለኹ ዝብሎ ህዝቢ ብሓቂ ግብረ መልሲ ክረክብ ዘይኮነ ዝፍትን ነቶም ከይረኣዩን ከይሰምዑን ክምስክርሉ ዝዕድሞም ብዛዕባ ህዝብና ዘይንታዮም ወፃኢተኛታት ትካላት፡ ብዛዕባ ሓቀኛ ዕቤት ክነግረና ዘይኽእል ኣሃዝ ከም መረዳእታ ብምዉሳድ ሓፈሻዊ ሃገራዊ ፍርያት ብዝብል ባዕሉ እቲ ስርዓት ዝገልፆ መለክዒ ኢኮኖሚ ሃገርና በዚ መጠን ዓብዩ ንዝበሎ ከፅድቕሉ ሰፊሕ ወፍሪ ብምክያድ ሓደ ሰብ ሓቂ ካብ ሓሶት ፈልዩ ንምፍላጥ ንከይኽእል ዝገበሮ ብቀመር ዝተሰነየ ቁፅሪ ጠናኒት ንምእማን ህርዲግ እናበለ ይርከብ፡

ስለ ዝኾነ ብዛዕባ ዕቤት ኢኮኖሚ እንትንገር ካብ ፖለቲካዊ ኣወቓቕራን ምቹዉ ኩነታትን ወፃኢ ክመፅእ ፍፁም ክሕሰብን ተግባራዊ ክኸዉን ዘይኽእልን እዩ፡ ሓቀኛ ዕቤት ክመፅእ ዝኽእል ኣብ ሓደ ዉሱን ከባቢ ብዝካየድ ወፍሪ ኢኮኖሚያዊ ቁጠባ ዘይኮነስ። ጠቕላላ ሕብረተ-ሰብ ናይ'ታ ሃገር ዝሓቑፈ ጥበባዊ ባህሪ ዝተላበሰ። ንኹሉ ኣብ ርሑቕ ገጠር ዝርከብ ብመንሰን ብማሕረስን ዝናበር ይኹን ኣብ ከተማ ብንግድን ካልእን ዝመሓደር ዝሓቑፈ ዕቤት ክህሉ ይግባእ፡

ምኽንያቱ ኢትዮጵያ እንትትብሃል ነቲ ኣብ ገጠር ዝነብር ህዝቢ 85 ሚኢታዊ፣ ነቲ ኣብ ከተማ ዝነብር 15 ሚኢታዊ ህዝቢ ከምኡ'ዉን እቲ 85 ሚኢታዊ ኣብ ገጠር ዝነብር ህዝቢ ነቲ ብመንሰን ከፊል መንስን ዝናበር ልዕሊ 15 ሚልዮን ህዝቢ ዝሓቑፈ እዩ፡ ብዛዕባ ኢትዮጵያ ብሕማቕ ይኹን ብዕቡቕ እንትግለፅ ድማ ነዚ ህዝቢ እዚ ዝዉክል እዩ ክኸዉን ዘለዎ፡ "ህዝብታት ኢትዮጵያ ካብ ድኽነት ዝኸፈአ ፀላኢ የብሎም"። እዚ ፀላኢ እዚ ከኣ ኣብ ዝባኖም ቸቸ ኢሉ ምዕንዳር ካብ ዝጅምር ዘመናት ተቖፂሩ ኣሎ፡ ገና ሕዚ'ዉን ካብኡ ዘናግፎም ስርዓት ኣይረኸቡን፡

እቲ ብመጓስን ብማሕረሰን ዝናበር ህዝብና እንተወሲድና። ፀገም ማሕበራዊ መነባብርኦም ተመሳሳሊ ኮይኑ ናይ ሓባር ፀላኢኦም ከም'ቲ ልዕል ኢሉ ንምግላፅ ዝተፈተነ ኣብ ስልጣን ዘሎ ውልቀ መላኺ ስርዓት ዝኽተሎ ዘሎ ንኣብዝሓ ህዝቢ ኢትዮጵያ ማእኸል ዘይገበረ ፖሊሲኡን ድኽነትን እዮም፡ ኣብ'ዞም ህዝብታት ኣብ ሓደ ከባቢ ድርቂ እንተጋጢሙ ንዝናብ ዝትክእ ዝተሰርሐ መሰረታዊ መማረፂ ስለ ዘየለ፡ ንዓመት እሞ ይትረፍ ንሓንቲ ወርሒ'ዉን ከስግሮም ዝኽእል ዝኾነ ሓይሊ ኢኮኖሚ ኣብዚ እዋን የብሎምን፡

እቲ ብማሕረሰ ዝመሓደር ሓረስታይ ኣብዚ መበል 21 ክፍለ ዘመን ናይ ልምዓት ሕርሻን ዘመናዊ ሜላታትን ብምስፍሕፋሕ ምህርቱ ብቐሊሉ ምዕባይ፣ ዘላቕን ዉሑስን ንክኸውን ኣይተገብረን፡ ኣብ መብዛሕትአን ሃገራት ዓለም ብማሕረስ ዝናበር ሕብረተ-ሰብ ብመግቢ ዓርሱ ዝኽእለሉ ኩነታት ተፈጢሩ እዩ፡ ካብ'ዚ ሓሊፎም'ዉን ብሚልዮናት ዝቑፀሩ ብሕርሻ ዝመሓደሩ ዘይ ከም'ዚ ኣብ ሃገርና ዘሎ ድራማዊ ሞዴል። ብትኽክለኛ መለክዒ ንሞዴልነት ዝበቕዕሉ እዋን እዩ፡ ካብኡ ብዝስገረ'ዉን ካብ ሓሪስካ ምንባር ናብ ኢንቨስትመንት ክሰጋገሩ ዝኸኣሉ ብዙሓት እዮም፡ በዚ ዘሎ ስርዓት ኣብ ሃገርና ተግባራዊ ክኸዉን ምሕሳብ ግን ሕልሚ ጥራሕ እዩ፡ ኢህወዴግ ብምትላል እንምበር ብሓቀኛ ተግባር ዝልለ ጉጅለ ኣይኮነን፡ ኣብ ሃገርና ካብ ዘሎ ብማሕረስ ዝናበር ሕብረተሰብ ዉሽጢ እቲ ልዕሊ 80 ሚኢታዊ ምስ ዘመናዊ ሕርሻ መሳርሒ ክጥቀመሉስ ይትረፍ ካብ መሰረቱ ዘይተላለየ እዩ፡ ኣብ ሃገርና ብጀካ ኣብ ውሱናት ከባቢታት እንተዘይ ኮይኑ ብዘመናዊ ማሽነሪ ተሓጊዙ ሕርሻዊ ንጥፈት ዘካይድ ሕብረተሰብ የለን፡

መሰረተ ልምዓት ምስፍሕፋሕ ብከባቢ ምጥርናፍ ዝብል ፈሊጥ ኢህወዴግ ገለ ኣዚዩ ዉሱን ረብሓ ዘለዎ ዘምስል መተዓሻሸዊ ሪኢኻ። ብድሕሪኡ ነቲ ህዝቢ ኣብ መፃወድያ ምስ ኣተወ ክወፆ ኣብ ዘይኽእል ሓዚኑ ክመልሶ ናብ ዘይኽእል ኣዚዩ ኣስካሕካሒ ናብራ ህይወት ክወድቕ ብምግባር ተመፅዋቲ ረድኤቶም ክኾን ምግባር እዩ ዕላምኦም፡

እዚ ብመጓሰን ብማሕረሰን ዝናበር ሕብረተሰብና ምስቲ ኣብዝሓ ዝተጎሳቖለ ኢኮኖሚያዊ ህይወት ዝመርሕ ህዝቢ ዝቑፀር ኮይኑ፡ ህይወቱን ኣነባብርኡን ንምምሕያሽን ብዘላቒ ህይወቱ ንምቕያር ስለ ዘይከኣለ ዝተረጋገአ ህይወት ሃሊይዎ ብዘመናዊ መንገዲ እናተሓገዘ እንስስሱ ከራብሕን ከፍሪን በቲ ዘፍረዮ ሃፍቱ ከኣ ተረባሒ ክኾን ኣይከኣለን። እታ ሃገር እዉን ካብ'ዞም ማሕረሰብ ዘፍረይዎ ሃፍቲ እንስሳ ሰደድ ገይርካ ክትረኽቦ ዝግብኣ ሸርፊ ወፃኢ ክትረክብ ኣይከኣለትን፡ እንስሳ ዘራብሕ ማሕበረሰብ መሰረተ ልምዓት ከም ፅርግያ ዝበሉ ምስ ካልኦት ከባቢታት ብዘተኣሳስር መልክዑ ስለ ዘይተስፋሕፋሓሉ፡ ዘለዎ ኣማራፂ ነተን ንዓመታት ብክንደይ ሃልክን ድኻምን ዘፍረየን እንስስኡ ብሕሱር ዋጋ ምሻጥ ጥራሕ እዩ፡ በዚ'ዉን ካብቲ ክረኽቦ ዝግብኦ ኣታዊ ንታሕቲ ስለ ዝርከብ ንማሕበራዊ ኣገልግሎት ዘማልእ ስለ ዘይረኽበሉ ንዝተፈላለዩ ፀገማት ተቓሊዑ ኣብ ከርፋሕ ህይወት ወዲቑ ይርከብ ኣሎ፡

እቲ ስርዓት ቅድሚ ሓሙሽተ ዓመት ኣብ ዘዉፅኦ ዘይትግበር ናይ ሓሙሽተ ዓመት ትልሚ ዕቤትን ስግግርን(ትራንስፎርሜሽን) ብመጓሰ ዝናበር ህዝቢ ማሕበረ-ኢኮኖሚ ብዘላቒ ንምፍታሕ ዘይተስተኻኸለ ኣካይዳ። ካብ መጓሰ ተላቒቑ ዝተረጋገአ ህይወት ምምራሕ ዝኽእለሉ ምፍጣር ብዝብል ኣብ'ዚይ ከኣ ካብ መጓሰ ንኽወፅእ እንታይ ተለዋጢ ዝሓሸ ዕድል ስለ ዝተፈጠረ እዩ? ኣብቲ ትልሚ ብንፁር ስለ ዘይተቐመጠ እቲ ብመጓሰ ዝናበር ንዓመታት ዘፍረየን እንስስኡ ኣብ ሓደ ስፍራ ኣኪብካ ብስእነት ሳዕርን ማይን ክቐብፀን ብምግባር ናይ መጨረሻ ሽትኡ ነቲ ፈቐዶ በረኻ እናኸደ ስግኣት ዝኾኖ ህዝቢ ኣድኪኻ ምሓዝ እዩ፡

ኣብ ዓፋር፣ ሰማሌ፣ ቤንሻንጉል፣ደቡብን ጋምቤላን ልዕሊ 90 ሽሕ ህዝቢ ኣብ ሓደ ከባቢ ብምእካብ እቲ ስርዓት ኣብ ፀገም ኣዉዲቕዎም ይርከብ፡ እቲ ዝተፈናቐለ ህዝቢ ንዕኡ መናበሪኡ ዝኸዉን ካብ ቅድሚኡ ዝነበሮ ዝሓሸ ማሕበራዊ ናብራ ዝነብረሉ ዝተዳለወ ብመስኖ ይኹን ብዝናብ ዝለምዕ ዝተዳለወ መሬት ብዘይምህላዉ እቲ ህዝቢ ንጥሜትን ስቓይን ዝተፈላለዩ ሕማማትን ተቓሊዑ ተፀባዪ ናይ ወፃኢ ሓገዝ ገይረሞ ይርከቡ፡

ህዝብታት ሃገርና ብኩሉ ዓይነት ልምዓት ማዕረ ተጠቀምቲ ክኾኑ እንዳተገበኦም እቲ ዝበዝሐ ህዝቢ ኣብ ዓዘቕቲ ድኽነት መማረፂ ይኹን ላዕሊ ታሕቲ ኢልካ መፍትሒ ኣብ ዘይብሉ ወዲቑ ብዓፀቦ ጥሜትን ድሕረትን ኣብ ስቓይ ክነብር ኣብ ስልጣን ብዘሎ ስርዓት ተፈሪዱ ኣሎ፡

እንምባኣር ከስ እቲ ብዙሕ ዝተወደሰሉ ዕቤት ኢኮኖሚ እንደገና ቀሪብና ኣብ ንዕዘበሉ ግዜ ካልእ ተሪፉ ነቲ ብቐሊሉ ክፈሪ ዝኽእል መዛዘሚ ገዛ ዘገልግሉን መለዋወጢ ኣቑሑ ከምኡ'ዉን ብሉፃት መፀባበቒ ህንፃ ካብ ወፃኢ ብልዑል ሽርፌ እናተዓደጉ ዝመፅኡ እዮም፡ እዞም ኣብ ወፃኢ ፈርዮም ናብ ዉሽጢ ሃገር ዝኣትዉ መሸናትን መለዋወጢ ኣቑሑትን ኣብ ዉሽጢ ሃገር ካብ ዝፈሪ ጠቕላላ ምህርቲ ነፂልና እንተዉፂእናዮም ኢኮኖሚ ሃገርና እቲ ስርዓት ከም ዝነዝሖ ወረ ፍፁም ከም ዘይዓበየ ምግንዛብ ንኽእል፡

ብስልዒት ሓንቲ ሃገር ኣብ ዉሽጢ ብናይ ባዕላ ፃዕሪ ተወሳኺ ምህርቲ ብእተፍርዮ ኢኮኖሚኣ እንተተመስሪቱን ምስ ዝሓለፈ ዓመት እንትነፃፀር ዝበለፀ እንተኾይኑን። ኢኮኖሚ ብኡ መጠን ዓብዩ ምባል ይከኣል፡ እቲ ስርዓት ባዕሉ ብዛዕባ ዕቤት ኢኮኖሚ ብዙሕ ዝዛረበሉ ብቑዕ ምስሊ ክህበና ፍፁም ኣይከኣለን፡ ምኽንያቱ እቲ ዓብዩ ዝብሃል ዘሎ ኢኮኖሚ ዉፅኢቱ ዝረአ፣ ዝጭበጥን ዝድህሰስን ስለ ዘይብሉ፡ ነቶም ልዕል ኢሎም ንምብራህ ዝተፈተኑ። ዝተዘርዘሩ ነገራት ዘማለአ እንተዘይ ኮይኑ ናይ ሓንቲ ሃገር ኢኮኖሚ ክንድኡ ዝኣክል ብቑፅሪ ኮነ ብትሕዝቶ ዓብዩ ንምባል ኣይካኣልን፡

ሎሚ ኢኮኖሚ ዓብዩ ዶ ኣይዓበየን ምርግጋፅ ዝካኣል። ናይ ህዝቢ ኢትዮጵያ ነፍሲ ወከፍ ኣታዊ ቅድሚ ሰላሳ ዓመት ምስ ዝነበረ ኩነታት እንትነፃፀር። ካብ 120 ናብ 300 ከም ዝወሰኸ እዩ፡ ብካልእ ወገን ግን ናይ ነፍሲ ወከፍ ኣታዊ ከም ዝዓበየ ብዙሕ ዝፃረር ሓሳብ የለን፡ ክለዓል ዘለዎ ግን።

1. ኩሉ ሰብ ክንድኡ ዝኣክል ኣታዊ ይረክብ ዶ ኣይረክብን? መልሲ ብሓፂሩ ኣይረክብን ዝብል እዩ፡ ምኽንያቱ ኣብ ዉሽጢ ሓንቲ ንሃገር ዝፈሪ ዓመታዊ ጠቕላላ ምህርቲ ብገንዘብ ተሰሊዑ ንህዝቢ ኣብ ዝካፈለሉ ግዜ ሕድ ሕድ ዜጋ ክንድኡ ዝኣክል ብልክዕ ይበፅሖ ኢልካ ምዝራብ ዓብዪ ስሕተት እዩ፡

2. በዚ ነፍሲ ወከፍ ኣታዊ ሕድሕድ ዜጋ እንታይ እንታይ ነገራት ዓዲጉ ክጥቀም ይኽእል? ገዛ ክካረ ይኽእል ዶ? ናብራንምምራሕ ዘድልዩ ነገራት ምስ ዓደገ ክራይ ገዛ ድሕሪ ምኽፋሉ። ዝተወሰነ ገንዘብ ብቁጠባ ከቐምጥ ይኽእል ዶ? ንዝብሉ ሕቶታት። እቲ ነፍሲ ወከፍ ኣታዊ ዓብዩ ዝብሃል። ክንድኡ ዝኣክል ዝነግረና ዝርዝር መረዳእታ የብሉን፡

3.ናይ ሓንቲ ሃገር ኢኮኖሚ ዕቤት ኣብ ዉሽጢ ሓንቲ ሃገር ዝፍጠር ሃፍቲ ምሽግሻግ ክነግረና ኣይኽእልን፡ ንኣብነት፦ ኣብ ዝሓለፉ ኣስታት ዓሰርተ ሓሙሽተን ዓመታት ኣብ ሃገርና ኣብ መራሕትን ዉሑዳት ፀግዒ እቲ ስርዓት ዝኾኑ ገበቲ ሰባት ኢድ እናተዋህለለ ዝመፀ ሃፍቲ ብምዃኑ እቲ ዝተደላደለ ዝምገብ ሰብ ካብ ጠቕላላ ህዝቢ ኢትዮጵያ ሓደ ሚኢታዊ እውን ኣይመልእን፡ እዙይ ማለት ኣብ ዉሽጢ ሃገርና ዝነብሩ

ዜጋታት። ምስቲ ዘሎ መንግስታዊ ኣሰራራሓ ኩነታት እቲ ኣብዝሓ ኣታዊ ካብ ዘለዎ እናረሓቐ። ናብ ሓደ ንፅል ብዝተፀገዐ ቁፅሪ መብዛሕትኡ ኣታዊ ዝረኽቡ ሰባት ብጣዕሚ ዉሑዳት ከም ዝኾኑ እዩ፡

4.ቅድሚ ሰላሳ ዓመት ዝነበረ ናይ ነፍሲ ወከፍ ኣታዊ ካብ 120 ናብ 300 ምዕባዩ ኣብ ሰላሳ ዓመታት ግዜ ዉሽጢ ናይ ዶላር ምግዛእ ዓቕሚ ምድኻም ዘማእኸል ኣይኮነን፡ ብካልእ ኣበሃህላ ቅድሚ ሰላሳ ዓመት ዝነበረ 120 ዶላር ዝነበረ ነፍሲ ወከፍ ኣታዊ። ምስ ኣብ 2014 ዓ.ም.ፈ እንትነፃፀር 286 ዝኣክል ናይ ምግዛእ ዓቕሚ ኣፈላላይ ኣለዎ ማለት እዩ፡ እዚ ገዲፍና ዕቤት ኢኮኖሚ ቀንዲ ዕላምኡ ድኽነት ምእላይ እንተኾነ ሕዚ'ውን ሃገርና ንምንታይ ኣብ ዝኸፈአ ዓዘቕቲ ድኽነትን ድሕረትን ዓለም ዉሽጢ ንኽትነብር ተገዲዳ?፡ ንዝብል ሕቶ ንምምላስ ካብ'ቲ ዝብልዎ ዘለዉ ዕቤት ኢኮኖሚ መልሲ ክንረክብ ኣይንኽእልን፡ ነዚ ዘይምልስ ድማ ዕቤት ኣይኮነን። እቲ ዝብልዎ ድኽነት ካብ ምዉጋድ ብዝበለፀ ድኽነት ከም ዘጋድዶን ህዝብና ናብ ዝኸፈአ ፅግዕተኛን ድኹምን ዓቕሚ ዘይብሉ ልሙስ ከም ዝገበሮ። ነዞም ዝስዕቡ ኣሃዛት ምዕዛብ ብዛዕባ ዕቤት ኢኮኖሚ ምዕባይን ዘይምዕባይን ዝበለፀ ርድኢት ክህበና ይኽእል፡

እስኪ ኣብ'ዚ ቀረባ እዋን ዝወፁ ፀብፃባት ንርአ። ብደረጃ ዓለም ኢትዮጵያ ካብ ኒጀር ቀፂላ ካልኣይቲ ናይ መጨረሻ ድኻ ሃገር'ያ፡ ሕዚ'ዉን እንተኾነ ናብ 10 ሚልዮን ዝፅጋዕ ህዝቢ ካብ ወፃኢ ብዝመፅእ ረድኤት እኽሊ ዝናበር እዩ፡ እዙይ ማለት በቲ ዝረአ ዘሎ ኩነታት እዛ ሃገር "ብዓርሳ ኣፍሪያ ህዝባ ክትምግብ ፍፁም ኣይትኽእልን" ይብለና፡ እዙይ ድማ "መንግስቲ ዝኾነ ይኹን ከይኣዘዞ ብናይ ባዕሉ ፍቓድ እናተበገሰ ናይ'ዛ ሃገር ድንግልን ልሙዕን ናይ ሕርሻ መሬት ንምክራይ ንሓረስቶት እናፈናቐለ ኣብ ዝዓደሎም መሬት ብወፃእተኛ ኢንቨስተራት ዝፈሪ ምህርቲ ናብ ወፃኢ ክንዓዝ ምፍቃዱ እቲ ዝኸፈአ ፀገም ይገብሮ" ይብለና፡

ኣብ ስልጣን ዝርከብ ገዛኢ ስርዓት እዚ ብስልጣንካ መሬት ምዉራርን ሓረስቶት ምፍንቓልን ከም መዋእለ ንዋይ ይሪአ ኣሎ፡ ከምዚ ዓይነት ወራር መሬት ሓረስቶት ኣፈናቒሉ ተሓሪሱ ዝተረኸበ ጥረ ምህርቲ ንወፃኢ ምልኣኽ ኣብ ዕቤት ኢኮኖሚ ይኹን ኣብ ማሕበራዊ ህይወት ነባሪ እቲ ከባቢ ክህልዎ ዝኽእል ከቢድ ኣሉታዊ ዉፅኢት መንግስቲ ክግንዘቦ ምተገበአ፡

እዞም ኢንቨስተራት ኣብቲ ዝተዋፈርሉ ዝርከብ ህዝቢ ናብርኡ ምምሕያሽን ማሕበራዊ ለዉጢ ምምፃእን ከምኡ'ዉን ብቴክኖሎጂ ብዝተደገፈ ልምዓት ኣቢልካ ንዝፀንሐ ባህላዊ ኣሰራርሓን ኣነባብራን ዘመናዊ ብዝኾነ ሜላ ኣሰራርሓ ክትካእ ምእንቲ ህዝቢ ክላለዮን ክጥቀመሉን ብምግባር ኣብቲ ከባቢ ሕብረተሰባዊ ምትእስሳር ንምፍጣር ይዓዩ እዮም እናተብሃለ ዝዝመረሉ እኳ እንተኾነ ኣብ ተግባር ግን ኣብ ዕቤት ዘበርክትዎ የለን፡

ብካልእ ወገን ድማ ውልቀ መላኺ ስርዓት ኢህወዴግ ብስም ሰብኣዊ ሓገዝ በብዓመቱ ካብ 3 ቢልዮን ዶላር ንላዕሊ ካብ ኣሜርካ ይረክብ፡ እዚ ገንዘብ ዓመታዊ ካብ ባጀት መንግስቲ 50-60 ሚኢታዊ ይሕዝ፡ ኣብ ዝሓለፈ ብሕቡራት ሃገራት ፕሮግራም ዕቤት (united nation development program) ዝተዳለወ መፅናዕቲ መሰረትን ብዓለም ሰብኣዊ ሓገዝ ዕቤት መለክዒ (human development index) ዝተዳለወ መፅናዕቲ መሰረትን። ብ2013 ዓ.ም.ፈ ሃገርና ኢትዮጵያ ካብ 187 ሃገራት ዉሽጢ መበል 173 ደረጃ ሒዛ'ያ፡ ብኦክስፎርድ ናይ ድኽነት ናይ ወዲ ሰብ ዕቤት ተበግሶ ብዝተዋደደ መፅናዕቲ መሰረት ኢትዮጵያ ብዝተሓላለኸ ኩነታት ድኽነት እትጥቃዕ ሃገር'ያ ክብል ኣነፂሩ'ዩ፡

ብመሰረት እቲ መፅናዕቲ 87.3 ሚኢ.ታዊ ዝኸዉን ህዝብና ኣብ ዝለዓለ ፀፍሒ ድኽነት ከም ዝርከብ እዩ፡ ካብዚ ብዝኸፈአ ከኣ 6.8 ሚኢ.ታዊ ዝኸዉን ድማ ንኣዝዩ ዝኸፍአ ድኽነት ዝተቓለዐ ኮይኑ። ኣብ መዓልቲ ሓደ እዋን ዝቕመስ ምግቢ.ን ዝድረብ ክዳን ዘይብሉ እዩ፡ እዙይ ኣብ ከምዚ ዝበለ ፀገም ድኽነት ዝርከብ ዜጋ ካብ ኩሉ ሕብረተሰባዉን ማሕበራዉን ንጥፈታት ዝተነፀለ እዩ፡ በዚ ከኣ ብገንዘብ እንትትመን ሃገርና ናብ 4.7 ሚልዮን ዶላር ዝፅጋዕ መፍረያይ ሓይሊ ሰብ ዓመታዊ ትኽስር፡

እቲ ኣብ ሃገርና ኣስፋሕፊሑ ዘሎ መቋረፂ ዝተሰኣኖ ድኽነትን ድሕረትን ዝፈጠሮ ድማ፡ ኣብ'ቶም ተረከብቲ ሃገር ዝብሃሉ ህፃናት ዘስዕቦ ዘሎ ጉድኣት ምስ ህሉዉን መፃእን መፍረያይነት ኣነፃፂርካ ክርአን ብኣሃዝ ገቢ.ጥካ ክቕመጥ እንተሎ፡ምስ'ቲ ዘለዎ ልዑል ኣሉታዊ ሳዕቤን እቲ ቁፅሪ ብጥሪኡ ምቕማጥ ይምረፅ፡ ብምኺኑ ድማ ካብ ሓሙሽተ ህፃናት ዉሽጢ. እንተነኣሰ ክልተ ናይ ምሕሳብ ክእለቶም ድኹም ኮይኑ ይዓብዩ። ካብ ናይ ኣመጋግባ ጉድለት ዝነቐለ ካብ ሸሞንተ ህፃናት ዉሽጢ. ሓደ ህፃን ሓሙሽተ ዓመት ቅድሚ ምምልኡ ይመዉት። ካብ ዝሞቱ ህፃናት እቶም 20 ሚኢ.ታዊ ቀንዲ ንሞት ዘቃልዖም ምኽንያት ንሰዉነት ኣድላዪ ምግቢ ካብ ዘይምርካቦም ዝተለዓለ እዩ፡

ናብ ጠቕላላ ኩነታት ህዝብና እንትንመፅእ። ኣብ ከተማ ይኹን ኣብ ርሑቕ ገጠር ካብ ዝነብር ህዝብና እቲ 54 ሚኢ.ታዊ ዝኸዉን። ፅሩይ ማይ /ንመስተ፣ መሕፀቢ.፣ መሰርሒ. ምግቢ. ዝዉዕል/ ናይ ምርካብ ዕድል የብሉን፡ 87.6 ሚኢ.ታዊ ዝኸዉን ህዝቢ. ድማ መፀራረይ ዝኸዉን ዝተዳለወ ቦታ የብሉን፡ 85.7 ሚኢ.ታዊ ዝኸዉን ኣብ ዓበይትን ዕሽል ከተማታትን ርሑቕ ገጠርን ዝነብር ህዝብና ሓይሊ ኤሌክትሪክ /ንመብራህቲ፣ መብሰሊ.፣ መዝሓልን መዉዓይን ዘገልግል/ ናይ ምርካብ ዕድል የብሉን፡ 89.6 ሚኢ.ታዊ ዝኸዉን ህዝቢ. ድማ መብሰሊ. ምግቢ. ዘገልግል ነዳዲ ኮነ ዕንፀይቲ ክረክብ ፍፁም ዝተፀገመ እዩ፡

እቲ ኣብ ካልእ ከባብታት ዝረአ ገዲፍና። ኣብ'ታ ርእሰ ከተማ ሃገርናን መዲና ኣፍሪካን መጋየሽት ዓለምን እናተብሃለት ብዙሕ ዝንገረላ ከተማ ኣዲስ ኣበባ። ካብ ዝነብር ህዝቢ. እቲ 80 ሚኢ.ታዊ ዝኸዉን ንጥዕናዊ ኩነታት ኣብ ዘይስማዕማዕ ፅሬት ዘይብሉ ከባብታት እዩ ዝነብር፡ ዉሑድ ዘይበሃል ዝባኑ ቀሊዑ ብልመና ክመሓደር እንተሎ፣ ሙሉእ ጉልበትን ዓቕምን ዘለዎም መናእሰይ ድማ ብሰራሕ ስእነት ኣብ ጎደና ዝሓድሩ፣ ዝዉዕሉ እንትኾኑ፤ ብተመሳሳሊ. ሽግር ዝተምሃራ ይኹና ዘይተምሃራ ደቂ ኣንስትዮ ኣሕዋትና ካብ መንበሪ ገዝአን ወፂአን ኣብ ፈቐዶ ባራትን ሆቴላትን ኣብ ምንዝርና ተዋፊረን ኣለዋ፡ እዚ ብኸም'ዚ ዝበለ ሕሱር ማሕበራዊ ኩነታት ንዝህብና ዘሳቒ ዘሎ ኢኮኖሚ ኢትዮጵያ ከም ሮኬት ተተኩሱ ምባል መሰረት ዘየብሉ ኣገለልፃ እዩ፡ ከምዚ ዓይነት ስቓይ ዘስዕብ ድኽነት ዘጫጭሕን ንተመፅዋትነት ዘቃልዕ እንታይ ዓይነት ዕቤት ኢኮኖሚ እዩ? ሕልና ንዘለዎ ንኽምልሶ ከቢ.ድ እዩ፡ ዕቤት ኢኮኖሚ እንትብሃል ድኽነት መጫጭሒ. ዘይኮነስ ድኽነት ኣዉሪዱ ዘመናዉነት ኣምፂኡ ሃገር ዝሃንፅ እዩ፡

ምኽንያቱ እቶም መሸቐጢ ዘዋደዶም ዓለማዊ ሽም ዘለዎም ትካላት ኣብ ተግባር መዊኻ እንትትዕዘቦም። ኩሉ ስርሖምን ተግባሮምን ነቲ ጠጠዉ ዝበልሉ ዕላማ መሰረት ገይሮም ዘይኮኑ ዝንቀሳቐሱ። ኩሉ ንጥፈታቶም ካብ ህዝብን ሃገርን ረብሓ ርሕቐም። ዕድመ ስልጣን ገዛኢ ጉጅለ ኢህወዴግ ዘጠናኽር ንምስክርነት፡ ማለት /ህዝቢ ኢትዮጵያ ኢኮኖሚኡ ዓብዩ፣ መነባብርኡ ተመሓይሹ፣ ንዘመናት ብሕማም ዝተሳቐየ ህዝቢ ጥዕንኡ ተሓልዩ፣ ፀጊቡ ካብ ተመፅዋትነት_ተላቒቑ፣ ፅሬት ትምህርቲ ተረጋጊፁ፣ ስራሕቲ ተስፋሕፊሑ ወዘተ/ እናበሉ። ኣብ ዉሽጢ ህዝቢ ኮይኖም ግን ህሉዉ ምስሊ ህዝቢ ዘየንፀባርቑ እዮም፡

በዚ ጥራሕ ከይተሓፀረ። ናይ ፖለቲካውን ወተሃደራውን ብላዕለዋይነት ተቖፃፂረ ኣለኹ ብዝብል። ካልኦት ሓቀኛ ሓይልታት ብዉልቀ ይኹን ብዉዳብ ኣብ ኢኮኖሚ ዉሽጢ ኣትዮም ከይሳተፉን ከይምስክሩን። ህዝቢ ኣብ ምንቕቓሕ ናይ ባዕሎም ኣስተዋፅኦ ከይገብሩ ኩሉ መንገድታት ሓፂሩ ብባዕላዊ ተበግስኦም ምንቅስቓስ ዝጀመሩ ድማ ብዘይኮነ እናወንጀለ ሃገር ለቒቖም ክስደዱ ብምግባር። ዕቤት ኢኮኖሚ ከይርአ ሰፊሕ መሰናኽል ፈጢሩ እዩ፡

ካልእ በቢክልሉ ህዝቢ ሓቢሩ ብሓደ ከይነብር ከፋፊልካ ግዛእ ብዝብል ፖሊሲ ብምኽታል ምርግጋእ ከይህሉ። ብህላወ ዜጋታት ቁማር ይፃወት ኣሎ፡ ነዚ እከይ ተግባር ኣብ ምፍፃም እቲ ሓደ ብሄር ወይ ዓሌት ኣብ ልዕሊ እቲ ካልእ ብሄር/ዓሌት ንኽለዓልን ባዕሉ ንባዕሉ ክጋጨዉ ዝፍሕስዎ ተንኮል እዙይ እዩ ኢልካ ሱር መሰረቱ ክትረኽቦ ኣይከኣልን ኣዚዩ ረቂቕ ሜላ ኣብ ስልጣን ዝርከብ ውልቀ መላኺ ስርዓት ኢህወዴግ ስለ ዝጥቀም ህዝብታት ብዛዕባ ኢኮኖሚ ብሓደ ተሓባቢሮም ሕቶ ከየልዕሉ ዝገብሮም ዘሎ በታኒ ኣካይዳ'ዩ፡

በዚ ብጣዕሚ ብዝተበላሸወን ዝተመሳቐለን ኩነታት ዉሽጢ ብዛዕባ ኢኮኖሚ ምዝራብ ብፍፁም ኣይከኣልን፡ ብሄር ብሄረሰባት ዝሓቖፈ ዕቤት ኢኮኖሚ ንምህናፅ። መጀመርያ ምችዉ ዝኾነ ፖለቲካ። ማሕበራዊ ባህላዊ ኩነታት ምፍጣርን ምህላዉን ብጣዕሚ ወሳኒ እዩ፡ ካብ'ዚ ብዝሓለፈ ናይ ወፃኢ ሓይልታት ኣብ ሃገርና ኣትዮም ከም ዝደልይዎ ዘሸከርክርዎ ኢኮኖምያዊ ፅዋታ። ዕቤት ከምፅእ ሕልሚ ቀትሪ ካብ ምኳን ሓሊፉ ዘምፅኦ ዕቤት ኣይክህሉን፡ ኣብ ህዝቡ እምነት ዘለዎ መንግስቲ ክሳብ ዘይሃለወ፣ ብሄራዊ ነፃነት ክሳብ ዘይተረጋገፀ ዕቤት ዝባሃል ኣይራጋገፅን፡

ስለዚ ንሓቀኛ ዕቤት ኢኮኖሚ ንምርግጋፅ ዝግበር ቃልሲ ካብ ፖለቲካ ነፃነት፣ ብሄራዊ ነፃነት፣ ካብ ምዉህሃድ ወፃኢ ተነፂሉ ብፍፁም ክረአ ኣይኽእልን፡

ሓቀኛ ዕቤት ከምፅእ ዝኽእል ንመላእ ህዝቢ ዘሳትፍ ከምኡ'ዉን ኣብ ስልጣን ዘሎ ስርዓት ሃፍቲ ሃገር ካብ ዝኾነ ስርቅን ምብኻንን ኢዱ ኣንፂሁ። ንምንቅስቓስን ንዕቤትን ኢኮኖሚ ብዝጥዕም ንምድላዉ ኩነታት ዝፈጥርን ምስ ዝኸውን እዩ፡ ብካልእ ኣዘራርባ ብዉልቀ ሰብ ተሳትፎ ጥራሕ'ዩ ፀገም ሃገር ክፍትሕ ዝኽእል ማለት ድኽነት ንዘለኣለም ኮይኑ ይንበር ከም ማለት ጥራሕ ዘይኮነ። ብዛዕባ ኣመፃፅኣን ኣተሃናንፃን ዕቤት ኢኮኖሚ ዘይምፍላጥ እዩ ክኸውን ዝኽእል፡

ካብ ሕቶ ፖለቲካ ብዝሰገረ፤ ሕቶ መሬት ዋንነት ሓረስታይን ብቐንዲ ከዓ ሕቶ ሃፍቲ ክፍፍልን ካልኦትን መፍትሒ ክረክብ ኣለዎ፡ ቅድሚ 40 ዓመት ዝተልዓለ ህዝባዊ እምቢታ። ሕቶ ሓረስታይ ናይ መሬት በዓል ዋና ንምግባር። ኣብቲ ግዜ ብዝነበሩ ፀረ ዴሞክራሲን ፀረ ዕቤትን ሓይልታት ክዕፀፍ ክኢሉ፡ በዚ ኣብዚ ዘመን ዘሎ ኣገዛዝኣ ኢህወዴግ ድማ ዋንነት

መሬት ምኽላእ ጥራሕ ዘይኮነስ ገባር ካብ ድሌቱ ወፃኢ መዳበርያ ንኽዕድግ ብምግዳድ ኣብ ዓዘቕቲ ድኽነት ብምሽማም ድከቱ ይርኢ ኣሎ፡

ኣብ ገለ ከባብታት ሃገርና ድማ ዘመናዊ መስፍንነት (ፊውዳሊዝም) ብምስፍሕፋሕ። ሓረስታይ ካብ ነባር ዋንነት መሬቱ እናተፈናቐለ ይርከብ፡ ካብዚ ንላዕሊ ንወፃእተኛ ሰብ ፀጋ ሃፍቲ ዝወሃብ መሬት ንገባር ምፍንቓል ጥራሕ ዘይኮነ። ካብ ወናኒ መሬት ናብ መዓልታዊ ሰራሕተኛ ብምልዋጥ ብዘይረብሕ ክፍሊት ጉልበቱ ንኽምዝመዝን ብናብርኡ ሕጉስን ኣብ ሃገሩ ምንባሩ ርግፀኛነት ከይስምዖን እናተገብረ እዩ፡ ምስ'ዚ ተተሓሕዙ ኣብ ከተማታት ብፍላይ ኣብ ዉሽጢ ኣዲስ አበባ በቲ ገዛኢ ስርዓትን ካድረታቱን ህዝቢ ንኣርብዓ ሓምሳ ዓመታት ዝኣክል ካብ ዝነበረሉ ኣፈናቒሉ። ነቲ ስርዓት ብዝጥዕሞ ገዛዉቲ ብምስራሕ ሓዱሽ መንደር ዝፈጥረሉ ኩነታት ንዕዘብ ኣለና፡

ከም ዝፍለጥ ሎሚ ኩነታት ህዝብናን ሃገርናን እንትንዕዘብ። ካብ ዘመነ ስርዓት መስፍንነት ዝበኣሰ እምበር ዝሓሸ ኣይኮነን ዘሎ፡ እዙይ ማለት ህዝቢ ኢትዮጵያ ብሓዱሽ መንፈስ ንመሰረታዊ ለውጢ ክለዓል ኣለዎ፡ ኩሉ ነቲ ኣብ ማሕበረ-ሰብ ሃገርና ዝርአ ዘሎ ሕንክርክርን ጥፍኣትን ሓደን ቀንድን መበገሲኡ ኣብ ማእኸል ሰባት ዘሎ ናይ ናብራ ኣፈላላይ ከም ዝኾነ ብዙሓት ሓሳቦም ይገልፁ፡ ናይ'ቲ ኣፈላላይ ምንጪ ከኣ እቲ ኣብ ሃገርና ዘሎ ዉህላለ ሃፍቲ ኣብ ዝተወሰኑ ላዕለዋይ ፀፍሒ ዝርከቡ ፖለቲከኛታትን ፀግዒ ፖለቲከኛታትን ዝኾኑ ዉሑዳት ሰባት ኢድ ብምዉዳቑ። እዚ ድማ ብዙሓት ኣብ ኢድ ዉሑዳት ክወድቑ ብምግባር ዝተፈጠረ ናይ ኣነባብራ ኣፈላላይ ዝወለዶ እዩ፡ ናይ ሃገርና ሃፍቲ ክፍፍል ብዝተቐራረበ መንገዲ እንተዘይተመሪሑ ወጥርን ሕልኽላኽን ክሳብ ናይ ሃገር ምብትታን ከስዕብ ዝኽእል እዩ፡ እቲ ብኢህወዴግ ዝተፈጥረ ዝረአ ዘሎ ናይ ምብትታን ምልክታት። ንምድሓን ንህላወ ሃገርና ዘረጋግፅ ካልእ መማረፂ መንገዲ ክንክተል ይግብኣና፡

ንሱ ከኣ ብዓመፅ ዝተሰነየ ቃልሲ ምንቅስቓስ ንምክያድ። ኩሉ ዜጋ ኢድ ንኢድ ብምትሕሓዝ ሓዳስን ዝተኸበረትን ሃገር ንምህናፅ ክንለዓል ኣለና፡ ካብዚ ወፃኢ ብመረፃ ጥራሕ ኢና ህዳሰ ሃገርና ነረጋግፅን ኩነታት ኢኮኖሚ ሃገርና ምቕያር ንኽእልን ዝበሃል እንተኾይኑ። ንናይ ወፃኢ ሓይልታት ኢድካ ሂብካ ምምሕፃንን ከምዚ ኮይኑ ንው ረኣዩለይ ፍትሑለይን እንትኾይኑ። ገና ድኽነትን ድሕረትን ዝወለዶ ባርነትን ጭቆናን ዘመን ይንዋሕ ከም ማለት እዩ ዝቑፀር እምበር። ገዛኢ ጉጅለ ዝተገብረ እንተተገብረ ብመረፃ ይኹን ብምሕፅንታ ስልጣኑ ኣየረክብን፡

<u>ተዋስኦ</u>

ዘበናዊ ቅዲ ተዋስኦ
ንዕምሪ ስልጣኑ ወያነ ዘምፅኦ
መረፃ ምባል ዘየለ ኣብ ባይታ
ሃልኪ ፕሮፖጋንዳ በይናዊ ህውተታ።
ኣብ ዝሓለፈ ኣርባዕተ መረፃ
ስዒርና ምባል ብኣፈሙዝ ረገፃ
ብሓይሊ ምልክነት ባህርያት ናዚ

ናይ መረፃ ካርዲ ኮይኑ ብኣጋኣዚ

ኣፃብዕቱ እናወጠጥካ ከም ዕዉር
ብሓይሊ ኣፈሙዝ ክታሙ ክስፍር
መሰለይ ዝበለ ንሕልፈት ክሕየር
ኣብየት ኣላይ ናይ መረፃ ዳሪክተር።

ወይ ተዋስአ

ካብ ዓለም እንዳተለቃሕኻ ንምወላ
ሳኣልቲ ክንያ ኣብ ከበሳ ቆላ
ንምስሉይ መረፃ ሓቂ ከምስላ
ነብሰን ኣታሊለን ዓለም ከታልላ።

ባዕሎም ደረስቲ ባዕሎም ዳሪክተር
ምክና ኣረምቲ ኮስቲም ዲዛይነር
ሜክኣብ ተዋሳእቲ ከዋኸብቲ ኣክተር
ይበል ገፀ ባህሪ ናይ መረፃ ካራክተር።

ምኩራት ሃንደስቲ ንሓሶት ብምስላፍ
ኣርባዕተ ተዋስኦ ክንርኢ ብምዕራፍ
ፍረ ዘይብሉ በሰላ ገዲፉ
ኣርተፍሻል ቃላት ከም ውሕጅ ፈሲሱ።

ጎየይቲ ማሓውር ኣሰንኪልካ
ዳኛ ኣብ ዘይብሉ ውድድር ገጢምካ
ብሉፃት ጎየይቲ ኣሲርካ ኩሩንኩሪት
ዘበንያ ግርምቢጥ ስዒርና ብድሕሪት።

ህዝቢ ድላዩ ከይመርፅ ብካርዲ
ከይፈተኻ ፍተወና ተባሂሉ ብግዲ
ኣይፋልን ዝበለ ተሰይሙ ራዕዲ
ብዓረር ዕሱባት ወዲቁ ኣብ መንገዲ።

ናዕቢ እዉን ከየወፅእ ኣማራፂ ከይሕዝ
ብሓይሊ ኮራኩር ክሕሎ ብኣፈሙዝ
ኣበይ ድኣ እዩ ናይ ዴሞክራሲ መርኣያ
ተወዳዳሪ ዘይብሉ ንበይንኻ ጉያ።

ወይ ተዋስአ

ናይ ካልኦት ኣይትተዓዘቡ
ፅሑፋቶም ኣይተንብቡ
እናጠመቕካ ፀረ ሰላም ሕጊ
ኣረ ኣለዎ ቅሪት ኣካል ደርጊ።

እዚ እናርኢያ መፅሄት ጋዜጣ
ምስ እቲ ስርዓት ተሰሊፈን ሓሶት ክሳልጣ
ምዃነን ረሲዐን መራኽብቲ ሓፋሽ
ሓቂ ምቕራብ ረሲዐነኦ ጭራሽ ።

ማዕተበን በቲኽን መጋበርያ ብምዃን
ክሽፍና ናይ መረፃ ዕርቃን
ተኸዲነን ናይ ተዋስኦ ካባ
ዘየለ ቀመር ከሸንካ ዘረባ።

በሉ ሎሚስ ይኣክል ብወረቐት ላግፂ
ዕጥቃዊ ቃልሲ እዩ እንኮ መማረፂ
ብካርዲ ምትላል በቓ ኣኺሉ
ኢትዮጵያዊ ዜጋ ሰሚሩ ብኹሉ
ንሰላም ንፍትሒ ኣብ ቃልሲ ዓሲሉ፡

ናይ ዓመታት ተዋስኦ ድምር ነጥቢ
ሚኢቲ ሚኢታዊ ክስነ ብቓልሲ
ብበረኻን ብዓድን ኮይንና ሓደ ልቢ
ይኣክል ተዋስኦ ምትላል ንህዝቢ።

ንዕምሪ ስልጣኑ ወያነ ዘምፀኦ
ብወረቐት ምትላል ክንደሻብ ክንሪኦ
ሓፋሽ እዉን ፈሊጡ እቲ ዘዋፅኦ
2007 የለን ተዋስኦ፡

ካብ ተጋ/ ኣልኣዛር

ይዘት **ገጽ**

መልእክት ……………………………………………………………………….

ድርጅታዊ መግለጫ …………………………………………………………

የፍዳ ቀጠሮ ……………………………………………………………………..

ጎስቋላው የኢትዮጵያ ህዝብ ኢኮኖሚ

በጥቂት ሙሰኛ ባለሃብቶች አይለካም ……………………………………………..

ግጥም ………………………………………………………………………….

ስልክ 00291-153947

ፋክስ 00291-153946

ፖስታ ሳጥን ቁጥር 11653

ዌብ-ሳይት WWW.demhitonline.com and www.tpdm.net

ኢ-መይል tpdm1993@yahoo.com

የብስራት መጽሔት መልእክት

ለመላው የኢትዮጵያ ህዝብ አገር ውስጥና በውጭ አገራት ለምገኝ፣ ለጀግና የትግራይ ህዝብ ዴሞክራሲያዊ ንቅናቄ (ትህዴን) ታጋይ፣ ለአባሎቻችንና ለትግላችን ደጋፊዎች እንኳን የትጥቅ ትግል የጀመርንበትን 14ኛ ዓመት ለ19/የካቲት 2007 አደረሰን አደረሳችሁ ትላለች፡

የብስራት መጽሔት መዘርጋት ከጀመረችበት ከ1999 ዓ/ም ጀምሮ 21 እትሞች ወደ ህዝቢ የዘረጋች መሆኗ ይታወቃል፡ የዛሬዋ እትም ቁጥር 22 የየካቲት ወር 2007 ዓ/ም ብስራት መፅሔትም በውስጥ ይዘትዋ የካቲት 19/2007 ዓ/ም 14ኛ ዓመት የትጥቅ ትግል ምስረታን ምክንያት በማድረግ ከድርጅታችን የተሰጠ መግለጫ፣ የፍዳ ቀጠሮ በሚለው አርእስት ስር በስልጣን ላይ ያለው ገኘርው የኢህአዴግ ስርአት በህዝባችን ላይ እየፈጸመውና በመፈጸም ላይ ባለው ግፍና አስመሳይ ምርጫን በተመለከተ የሚጋልጥና ህዝብ ተቃውሞውን በስርአቱ ላይ እንዲያሰማ፣ ጎስቋላው የኢትዮጵያ ህዝብ ኢኮኖሚ በጥቂት ሙሰኛ ባለሃብቶች አይለካም በሚለው ጽሑፉም የአገራችንንና የህዝባችንን ተጨባጭ ሁኔታ የሚዳስስ ይዘት ያለውና ግጥምም ይዛ ቀርባለች፡ መልካም ንባብ!!

የካቲት 19/2007 14ኛ ዓመት የትጥቅ ትግል ምስረታን ምክንያት በማድረግ ከትግራይ ህዝብ ዲሞክራሲያዊ ንቅናቄ (ትህዴን) የተሰጠ ድርጅታዊ መግለጫ

በውስጥና በውጭ ለሚገኘው መላው የኢትዮጵያ ህዝብ፣ ለጀግናው ሰራዊታችን፣ ለድርጅታችን አባላትና ለትግላችን ደጋፊዎች እንኳን ለ14ኛው ዓመት የትጥቅ ትግል የምስረታ በዓላችን አደረሰን አደረሳችሁ፡

የትጥቅ ትግል ሲባል ከባድና ትልቅ ዋጋ የሚጠይቅ እንደሆነ የሚስተው ሰብዓዊ ፍጡር የለም፡ ምክንያቱም ተገድደህ የምትገባበት የመጨረሻ አማራጭ ስለሆነ፡

ድርጅታችን ከ14 ዓመት በፊት እንደዛሬው ይህንን የመጨረሻ አማራጭ የሆነውን የትጥቅ ትግል የጀመረው ህዝባችን የታገለለትንና ከባድ የህይወት መስዋዕትነት ከፍሎ ያገኘውን ድል ተቀምቶ ለግለሰቦች የግል ጥቅም ማረጋገጫ በመዋሉ ነው፡

የህወሃት መሪዎች የህዝባችንን ትግልና መስዋዕትነት ተጠቅመው ስልጣን ከተቆጣጠሩ በኋላ የህዝቡን ፍላጎትና ጥማት ወደ ጎን በመተው ህዝቡን እንዴት የትግል ውጤቱ ተጠቃሚ እናድርግ ከማለት ፋንታ እንዴት አድርገን የስልጣን እድሜያችንን እናስረዝም፣ የግል ጥቅማችንን እንዴት እናሳድግ የሚል ፈሊጥ በመከተል ለበርካታ አመታት የተካሄደውን ትግል ፍሬ አልባ ሆኖ እንዲቀር አድርገውታል፡

ድርጅታችን የትግራይ ህዝብ ዲሞክራሲያዊ ንቅናቄ (ትህዴን) ይህንን በህወሃት መሪዎች የተፈፀመ አሳዛኝና አስደንጋጭ ክህደት አንገትን በመድፋትና በማዘን የሚፈታ ባለመሆኑ የሰማዕታትን አደራና የመላው ህዝባችንን ጥሪ ለመመለስ ዳግም የካቲት 19/ 1993 ዓ/ም የትጥቅ ትግል እንዲጀምር ተገድዷል፡

የህወሃት ኢ.ህ.አ.ዴ.ግ ስርዓት በ24 ዓመታት የእድሜ ስልጣኑ በህዝባችንና በሃገራችን ላይ ትላልቅ ወንጀሎችን ሲፈፅም እንደቆየ የሚታወቅ ሲሆን አሁንም ሳይጀመር የተጨረሰ በግንቦት ወር 2007 ዓ/ም አካሂደዋለሁ እያለ ነጋ ጠባ የህዝብን ጆሮ በሚያደነቁረው የምርጫ ሂደት ላይ በአንድ በኩል የበግ ለምድ ለብሶ ሰላማዊ ምርጫ አካሂዳለሁ በማለት ካለፈው ዓመት ጀምሮ እስካሁን ህዝብ በመጨፍጨፍና በህብረተሰቡ ዘንድ ተሰሚነት ያላቸውን ወገኖች በማሰርና በማፈን ተግባር ላይ ተሰማርቶ ይገኛል፡

ስለሆነም ድርጅታችን ይህንን ያለ ህዝብ ፍላጎት በስልጣን ላይ የሚገኘውን አምባገነን ስርዓት በሰላማዊ መንገድ ከስልጣኑ ሊወገድና የመላውን የሃገራችንን ህዝብ ጥያቄም ሊመልስ አይችልም ብሎ ስላመነ የመጨረሻ አማራጭ የሆነውን የትጥቅ ትግል እንዲከተል የተገደደውና አሁንም እየቀጠለበት የሚገኘው፡

የተከበርህ የኢትዮጵያ ህዝብ ሆይ! ለአመታት ስታካሂደው የቆየኸው ትግልና የከፈልህው መስዋዕትነት የአምባገነኖች የጥቅም ማረጋገጫና የስልጣን እድሜ ማራዘሚያ ሲሆን ለአንተ ደግሞ መጨቆኛ ሆኗል፡

ይህ በስልጣን ላይ ያለው ፀረ ህዝብ ስርዓት ትላንት ለህዝቡ ጥቅም ነው የቆምኩት ይል የነበረውን አስመሳይ አንደበቱን ከድቶ በመስዋእትህ ስልጣን ጨብጦ በአፈና መረቡ ካስገባህ እነሆ 24 ዓመታት ያስቆጠረ ሲሆን፤ ዛሬም ቢሆን እየተዘጋጀ ያለውን የተጨረሰ የምርጫ ድራማ እውን

ለማድረግ አንተን በተለያዩ የማይተገበሩ የስለት ቃሎችን በመደርደርና በማስፈራራት የስልጣን እድሜውን ለማስረዘም የሚያደርገውን ተንኮል በቃህ አይሆንም እንድትለውና ጥሪውን እንድታከሽፈው። የትግራይ ህዝብ ዲሞክራሲያዊ ንቅናቂ (ትህዴን) በዚህ አጋጣሚ መልእክቱን ያስተላልፋል፡

የተከበርህ ጀግናው ሰራዊታችን! በአለፉት 14 ዓመታት የትግል ጉዟችን በፀረ ህዝብ የወያኔ ኢ.ህ.አ.ዴ.ግ ስርዓት ላይ እያስመዘገብህው በመጣኸው አበይት ድሎች የድርጅታችን እድገት ዛሬ ለደረስንበት ደረጃ እንድንደርስ ችለናል፡ አሁንም መፍትሄው አጠናክረህ በያዝህውና መስዋእትነት እየከፈልክ በመጣኸው የትጥቅ ትግል ነውና። የህዝብህን ጥያቄ ለመመለስና የተሰው ሰማእታትን አደራ ከግቡ ለማድረስ ዛሬም እንደትላንቱ ህዝብህን ከጎንህ አሰልፈህ ትግልህን አጠናክረህ መቀጠል ይገባሃል፡

የተከበራችሁ የሃገራችን የተቃዋሚ ድርጅቶች! ሃገራችን በዚህ አፋኝ ስርዓት ስር ከወደቀች ይኸው 24 ዓመታት አስቆጥራ ትገኛለች፤ በነዚህ ሁለት አስርት አመታት ውስጥም በስልጣን ላይ የሚገኘው አምባገነን ስርዓት በህዝባችንና በሃገራችን ላይ ታሪክ ይቅር የማይለው ግፍና በደል ፈጽሟልም እየፈጸመም ነው፡

ይህ በህዝባችን ላይ እየደረሰ ያለው አፈናና ጭቆና እንዲቆምና እንዲቀጥል የምንወስነው እኛው በስርዓቱ ውስጥ ያለንና በተለያዩ አካባቢዎች በትጥቅ ትግል ላይ የምንገኝ ዜጎች መሆናችንን የማያከራክር ሃቅ ነው፡ ነገር ግን አላማችን ህዝባችንን ከዚህ አፋኝ ስርዓት ነፃ ማውጣት ቢሆንም። አንዳንዶቻችን የኢ.ህ.አ.ዴ.ግ. ስርዓት ዲሞክራሲያዊ ስርዓት እንደሆነና በሰላማዊ መንገድ ሊወርድ እንደሚችል አድርገን በማሰብ የስልጣኑ እድሜ አራዛሚዎች ስንሆን በትጥቅ ትግል ላይ የምንገኝ ደግሞ አንድ አካል ሆነን በጠላታችን ላይ ክንዳችንን አስተባብረን ማሳረፍ አልቻልንም፡

ስለዚህ አሁንም አንድ አካል ሁነን ውጤት የሚያመጣ መንገድ በመከተል ፀረ ህዝብና ፀረ ሃገር ለሆነው ስርዓት እድሜውን ማሳጠር ይገባናል እያልን፤ ዛሬም እንደወትሮው ትህዴን ከሁሉም ተቃዋሚ ድርጅቶች ጋር አብሮ ለመስራት ዝግጁ መሆኑን እየገለጽን። በድጋሜ እንኳን ለ14ኛ ዓመት የካቲት 19 / 2007 ዓ/ም አደረሳችሁ አደረሰን እንላለን፡

የትግራይ ህዝብ ዲሞክራሲያዊ ንቅናቂ (ትህዴን)

ድል ለጭቁኖች!!

የካቲት 2007 ዓ/ም

የፍዳ ቀጠሮ!!

ቀጠሮ በሁለት መንገድ ሊታይ ይችላል፡ ባንድ በኩል ደስታን የያዘ የምንጓጓለት ነገር። እልባት ወይም መፍትሄ አግኝቶ የምንደሰትበት ብስራት የምናበስርበት ወ.ዘ.ተ ሲሆን። ሁለተኛው ደግሞ የተለየና አንፃራዊ የሆነ ነው፡

ለምሳሌ።- የዳኞች የብይን ቀጠሮ ባንድ በኩል በሃሰት ከተከሰስንበት ወንጀል ወይም ፍትሃብሄር። ነፃ ስንባል የሚፈጠር ደስታ ሲሆን። ፍትሕ ተዛብቶ ባልዋልንበት ጉዳይ ወንጀለኛ ተብለን ፍርድ ተወስኖ ወደ እስር ቤት ስንወረወር ደግሞ ውሳኔው የፍዳ ቀጠሮ ይሆናል፡

ፍትህ ባገራችን ኢትዮጵያ ውስጥ መስመሩን ይዞ ስለማያውቅ ሁሉም ቀጠሮዎች። የመከራ፣ የእንግልትና የስቃይ እንጅ። ብስራትን ይዘው የሚመጡ እውነተኛ ፍትህን የተላበሱ፣ ፍትሃዊ አሰራርን የሚያንፀባርቁ ሲሆኑ ማየት። እንዳለመታደል ሆኖ እስካሁን ማየት አልቻልንም፡

ባለፍት ዘመኑ-መሳፍንትና ነገስታት በርካታ ጀግኖች ወደ ዙፋን እንዲመጡ ተቀጥረው። በሰይፍ የሚቆረጡበትና በገመድ ታንቀው የሚሰቀሉበት ታሪክ አሳልፈናል፡ የእነሱን ፈለግ ተከትለው የመጡ ስልጣናቸውን በጦር መሳርያ የጨበጡ አምባገነን መሪዎችም ቢሆኑ ስቃያችንን ከድጡ ወደ ማጡ በማድረግ ለመስማት የሚዘገንኑ፣ ለማየት የሚቀፉ አያሌ ፀረ ህዝብ ተግባሮች ፈፅመው ሲያልፉ፣ ባሁኑ ግዜ በስልጣን ላይ የሚገኙ የኢህአዴግ ስርአት መሪዎችም ካለፉት ስርአቶች በከፋ መልኩ ፀረ ህዝብ ተግባራቸውን በመፈፀም ላይ ይገኛሉ፡

"ላለፈ ክረምት ገሳ አይሰራም" ነውና። ያለፈውን እዚያው ለታሪክ ትተን ባሁኑ ሰአት ስልጣን ላይ ባለው አምባገነን ስርአት በየግዜው ሲያካሂደው የቆየውንና በዚህ ዓመት ሊያካሂደው እየተዘጋጀበት ያለውን የማስመሰል ምርጫ አስመልክተን አንዳንድ ነገር እናንሳ።

ባገራችን በማጭበርበር የታጀበ የማስመሰል ምርጫ የተጀመረው እንደ ኢትዮጵያዊያን አቆጣጠር በ1987 ዓ/ም ነው፡ የኢህወዴግ ባለስልጣናትና ካድሬዎች ስልጣን ከያዙበት ማግስት ጀምሮ ያ ሁሉ ለህዝብ ታገልን፣ ነፃ አውጪዎች ነን እያሉ። ሲመፃደቁበት የነበረውን የፈሰሰው የሰማእታት ደምና የተከሰከሰው አጥንታቸው ይፈርደናል ሳይሉ "ላም አለኝ በሰማይ ወተቷን ግን አላይ " እንደተባለው ሙሉ በሙሉ ህዝቡን በመካድ የማይጨበጥ ተስፋ መመገብ ከጀመሩ እንሆ 24 ዓመታት አስቆጥረዋል፡

በርግጥ በወቅቱ ከግራም ከቀኝም ተሰባስቦና ተደራጅቶ ይንቀሳቀስ የነበረው ሃይል ብቃት ስላልነበረው። የወያኔ ኢህአዴግ ስርአት እኩይ ተግባሩን ሳይጋለጥ ተመሳስሎና የገዳም ባህታዊ መስሎ ቢቆይም። ውስጡን ላወቀው ግን የአደባባይ ምስጢር ነውና ታሪክ ይቅር የማይለውን አያሌ አሰቃቂ ወንጀሎች ይፈፅም እንደነበር ተደብቆ አልቀረም፡ እየዋለ እያደረ ደግሞ። "ሃቅ እና ውሃ እያደረ ይጠራል" እንደሚባለው በ1987 እና ብ1997 ዓ/ም ላይ። በተካሄዱት ሁለት አስመሳይ ምርጫዎች ያገራችን ህዝብ ብዙ መሰሪ ተንኮሎች ለማየት በቅቷል፡ ዜጎች በፖለቲካዊ አመለካከታቸው ብቻ ከተወለዱበትና እትብታቸው ከተቀበረበት አገራቸው እንዲሰድዱ፣ እንዲታሰሩናና ህይወታቸውን እንዲያጡ ተድርጓል፡

በዚህ ሳብያም እጅግ በጣም በርካታ የሆኑ በህዝቡ ላይ ተሰሚነት የነበራቸው ምሁራንና ያገር ሽማግሌዎች። በአራቱም የሃገሪቱ አቅጣጫ ታድነው አድራሻቸው የውሃ ሽታ ሆኑ፡ "ታጋይ ይሞታል ትግል ግን አይሞትም! ነውና" የእነዚህ በሺዎች የሚቆጠር መስዋእትነት ሚሊዮኖችን በማነሳሳት በወቅቱ በተፈጠረው የትግል ነበልባል ቅንጅት ለአንድነትና ለዴሞክራስን ያህል ፓርቲ መፍጠር ችሎ ነበር፡ የወያኔ-ኢህአዴግን ሴራ ጠንቅቀው ያላውቁ ሃገር አፍቃሪዎች ወደ አዋጪው የአፈሙዝ ትግል እንደሚቀየር ያልተረዱትና የተደናገሩት ደግሞ። በሰላማዊና ፖለቲካዊ ትግል ለውጥ እናመጣለን ብለው ቀጥለውበታል፡

እስከ የ1997 ዓ/ም ሦስተኛው አገራዊ ብሄራዊ ምርጫ ድረስ። ብዙዎቹ ተስፋ ነበራቸው፡ በከፋፍለህ ግዛ ፖሊስያቸው የሚታወቁ ገዢዎች በአፋቸው እየመረቁና በልባቸው እየረገሙ በሚያስተላልፉት መልእክት ህዝቡን እያደናገሩት ቆይተዋል፡ በሚናገሩት ቃል በህዝቡ ደምና መስዋእትነት እየነገዱ እንዳሉና የገቡትን ቃል የሚክዱ ለመሆናቸው የማያውቅ ዜጋም ሲበዛ እጅግ ብዙ ነበር፡

ግንቦት 7/1997 ዓ/ም በነበረው አስመሳይ ምርጫ ላይ። መድብለ ፓርቲ ስርአት እንገነባለን በማለት በቀባጠሩበት አፋቸው። ህዝብ ሙሉ በሙሉ ድምፁን በማሰማት አንፈልጋችሁም ብሎ ቢናገራቸውም፣ ዘመን ያማይሽረው ከባድ ግፍ በንፁህ ህዝብ ላይ ፈፀሙ፡

በዚህ ሦስተኛ አስመሳይ ምርጫ ላይ ስውር የነበረው ደባ በሙሉ ግልፅ ሆነ፡ ባንድ ወገን የወያኔ ኢህአዴግ ማሌሊታዊ መስመርን የማይፈልገው መሆኑ፣ በሌላ በኩል ደግሞ የኢህአዴጎች ቃልና ተግባር የተለያየ መሆኑ በጠራራ ፀሃይ በአደባባይ ታየ፡

በ1997 ዓ/ም በምርጫው ወቅት ከተገደሉ ዜገወቻችን በክፊል

ከዚያ በፊት ይጠቀሙበት የነበረውን በድብቅ የመግደል ተግባራቸው። በአሁኑ ግዜ ይፋ ወጥቶ አፈሙዝ አምላኪዎች ነን ብለው በጠራራ ፀሃይ በሃገሪቱ ዋና ከተማ በአዲስ አበባ ብቻ ከ200 በላይ ንፁሃን ወጣቶች ከአግአዚና ፌደራል ፖሊስ በዘነበው የጥይት ሩምታ። ህይወታቸውን እንዲያጡ ተደርገዋል፡ በሌሎች የሃገሪቱ ክልሎች፣ ከተሞችና የገጠር አካባቢዎች የተገደሉት ሲጨመርበት በብዙ መቶ የሚቆጠሩ ዜጎች ህይወታቸውን እንዳጡም መገመት አያዳግትም፡

ይህ ብዙዎች አካለ-ጎደሎ የሆኑበትና በወቅቱ ይፈፀም በነበረው ፈርኦናዊ ግፍ። ሰላምታ መለዋወጥን ጨምሮ ሰው ከሰው እንዳይገናኝ ያገደ፣ በብዙ መቶ ሺ የሚቆጠሩ የቅንጅት ላንድነትና ለዴሞክራሲ ፓርቲ አመራሮች፣ አባላትና ደጋፊዎች ወደ ወህኒ ሲወረወሩ። ብዙዎችም በስውር ተገድለዋል፡

<u>ለምሳሌ</u>።- በብርሸለቆ ማጎሪያ ካምፕ ውስጥ ታጉሮው ከነበሩ የህሊና እስረኞች መካከል በሌሊት “ውጣ ለምርመራ ትፈለጋለህ ” እየተባሉ ተወስደው ደብዛቸው የጠፉና ዘመድ ቤተሰብ አልቅሶ ያልቀበራቸውን ንፁሃን ዜጎች። ታሪክ ለዘለዓለም አይረሳውም፡ በካምፑ ውስጥ የነበረው እስረኛ - ”ለምን እየተጠሩ የሚወሰዱት እስረኞች አይመለሱም ? የሚል ጥያቄ ሲያነሳ ወደ ሌላ ማረሚያ ቤት ተዘዋውረዋል፡ “ ለምንስ ጥይት ይተኮሳል? ለሚለው ደግሞ “ ውሻና ጅብ ሌሊት ስለሚመጡብን እነሱን ለመግደል ነው” ተብሎ የተነገረበት ግዜም በዚህ ወቅት ነበር፡

ከዚህም የተነሳ በአራተኛው አስመሳይ ምርጫ 2002 ዓ/ም ላይ። የህዝብን ቀልብ በማዛባት የሃገሪቱን የወደፊት መልካም እድል ማስተካከል የሚችል ፓርቲ እንዲጠፋ ከተደረገ በኋላ። በአንፃሩ ከ62 በላይ ተቃዋሚ ነን የሚሉ ፓርቲዎች ብቅ አሉ፡ ከነዚህ የተቃዋሚ ድርጅቶች ውስጥ አብዛኛዎቹ በስርአቱ የተፈጠሩና በራሱ ሳንባ የሚተነፍሱ ሲሆኑ። ሁለ መናው ስራቸውም የስርአቱ የከፍፍለህ ግዛ ህልም አራማጆችና ተርጓሚዎች ነበሩ፡ ይህ ድርጊትም የወያኔ ስርአት ሆን ብሎ የአለም ማህበረሰብ በማደናገር እድሜውን ለማራዘም ያደረገው ተንኮል ነው፡ ተቃውሚቸው የይስሙላ፣ ስራቸው ሁሉ የከፋፈለህ የመግዛት ህልም ተርጓሚ እና ሰላይ ሆነው ህዝብን ማደናገር ጀመሩ፡ ይህም ወንዝ አፈራሽ ሳይሆን ኢ.ህአዴግ በራሱ አደራጅቶ መድብለ ፓርቲ ስርአት እያለ። ከአለም ማህበረሰብ የሚከለልበትና መስሎ ለመኖር ያደረገው ሴራ ነው፡

ከእነዚህ ጥቂት የስርአቱን ችግሮች እየተቋቋሙ ለመንቀሳቀስ የሞከሩ ፖለቲካዊ ድርጅቶች ደግሞ። በአባሎቻቸው ላይ የተለያየ ስሞች እየተለጠፈባቸው በላያቸው ላይ ግፍ ሲፈፀምባቸው ማየት የተለመደ ነበር፡

በፊት ከተደረጉት ምርጫዎች አያሌ የሚያስገርሙ ተግባሮች ከተፈጸሙት ለመጥቀስ ያህል። ከእጩ እስከ ተራ አባልና ደጋፊ ማሠር፣ መግደል ንብረቱን መዝረፍ፣ ከማህበረ-ሰቡና ከቤተ-ሰቡ ማግለል፣ እምነትንና ሥርአትን በማያያዝ የእምነት አባቶች ድግስ አስደግሰው ደም አፍስሰው ለወያኔ ኢህአዴግ እንደ መንበረ ፀባኦቱ አምላክ እንዲዘምሩ ማድረግና የተቃዋሚ ፓርቲ አባላትንና አመራሮችን አውግዘው ከህዝብ እንዲነጠሉ ማድረግ፣ አንድ ለአምስት አደረጃጀት በመፍጠር ማንኛውም ዜጋ እስረኛ ሆኖ የትም እንዳይንቀሳቀስ የተደረገበትና። አንድ ላምስት የውክልና ምርጫ የተፈፀመበት ዓመት ነው የነበረው፡

በዚህ መንገድ አስሮ በመያዝ መምረጥ አይደለም መተንፈስ እንኳን የማይቻልበት፣ ራሳቸው መራጭና ተመራጭ ሆነው ኮረጆ በመሙላት። እነ ግፍ አይፈሬ ባለፈው የ2002 ዓ/ም ምርጫ ላይ 99.6% ድምፅ አግኝተን እሸነፍን አሉ፡ ይህ "በእንዳትሄድ ቀይዳት እንዳትበላ ለጉማት" ጉዞ። እስከመቼ ሊያስኬዳቸው እንደሚችል እንግዲህ ማሰብ ባይችሉም ራሳቸው ይመልሱት፡ እኛ ግን መልሱን አበጥረን አንጠርጥረን እናውቀዋለንና አንድም እርምጃ አያራምድም፡

"ነገር ነገርን ያነሳዋል" ሆነና። አዲስ ዓመት 2007 ዓ/ም ገና ሳይነጋ ያ በ97 ዓ/ም ላይ ከ200 በላይ ንፁሃን ዜጎቻችን ላይ የተፈፀመውን ግፍና ሰቆቃ በየአምስቱ ዓመታት ግፈኞች በሚቀጥሩን የመከራ ቀጠሮ አምስተኛ አመቱን ጠብቆ መምጣቱ ፍንትው ብሎ ይታያል፡ ለአምስት ዓመት የተሴረ ሴራ፣ የታሰበ ውሸት "ሰማይ አረስን" ተብሎ እንዲነገረን እየጠበቅን ነው፡

የማይደረግ የለም በየአምስት አመቱ በብዙ ሚሊዮን የሚገመት የሃገሪቱ ሃብት። በምርጫ ስም ወጥቶ ለፖለቲካ መነገጃና ዜጎችን በማስገደድ የስርአቱ ደጋፊዎች ለማድረግ እየተሰራበት ነው፡

ይህ ካለምንም አስመስሎ ለመኖር በየአምስት አመቱ የሚባክነው ገንዘብ ለልማት ቢውል። ሃገሪቱ ከየትኛው የእድገት ደረጃ ላይ ትገኝ ነበር ብሎ መተንበይ አያዳግትም፡ እድገቷ ከላይ ወደ ታች የሆነው ሃገራችን ወደፊት እንድትራመድ በመሪዎቿ አልታደለችምና እንዲህ በሆድ አምልኮ ነዋሪዎች ስትደናበር ዘመን ጥሎን ነጎደ፡ የእድገቱን ነገር እንተወው በህዝቡ ላይ ለውጥ የማያሳይ እድገት "ላም ባልዋለችበት ኩበት ለቀማ" አይነት እንዳይሆንብን፡

ለመሆኑ የስርአቱ አምስተኛው "የፍዳ ቀጠሮ" 2007 ዓ/ም። በሚካሄደው ምርጫ ላይ ጣቱን የሚጠባ ይኖር ይሆን? በማንኛውም መንገድ ይኖራል ብለን አንገምትም፡ ምክንያቱም ከወያኔ/ኢ.ህ.አ.ዴ.ግ። ስልጣን በሰላማዊ መንገድ ለማስለቀቅ መሞከር ውሃ በወንፊት መቅዳት መሆኑን ደግመን ደጋግመን አይተነዋል፡

የወያኔ ኢህአዴግ ስርአት ባለስልጣናት በማደናገር ህሊናቸውን ሸጠው የበሉ ስለሆኑ ዛሬም የመጨረሻ ህዝብን ከምንም ባለመቁጠር ጨርሰው ምን ያህል እንደ ቂል ቢቆጥሩት ላምስተኛ ግዜ ተመረጥን ብለው ስልጣን ላይ ሊኮፈሱ ማሰባቸው የሚገርም ነው፡ ይህ በስልጣን ላይ የሚገኝ ገዢ መንግስት ውስጡ የተፈረካከሰና በሙስና የተጨማለቀ ከህዝብ ተነጥሎ ብቻውን በአንድ እግሩ ቆሞ ባለበት በህዝብ ትግል ወደ ግብአተ መሬቱ ለመግባት በተቃረበበት ግዜ። ዛሬም እንዳለፈው ባለስልጣናትና ካድሬዎች ምርጫው ፍትሓዊና ዴሞክራሲያዊ እንደሚሆን መናገራቸው እንደተለመደው ማደናገሪያ ተግባራቸው ከመቶ ይህን ያህል በማግኘት አሸነፍን እንደሚሉ ሳይጀመር የተጠናቀቀው ምርጫ 2007 ሕጋዊ ለማስመሰል ከወዲሁ እየተናገሩ ናቸው፡

እንደሚታወቀው የወያኔ-ኢህአዴግ ስርዓት የስልጣን ኮረቻውን ከተቆናጠጠበት ግዜ ጀምሮ እንደ መንግስት ባገራችን ውስጥ ሰለማዊ ተቃውሞ እንዲኖር እንደሚፈቅድና ለተግባራዊነቱም አጋዥ እንደሚሆን ቢለፈልፍም በተግባር ግን ድርጅቶችን ለማጥፋት ሌትና ቀን እየጣረ ነው፡

ባለፉት 4 ሃገራዊና ክልላዊ ምርጫዎች ብቻውን ስልጣን ላይ ለመቆናጠጥ ካለው ፍላጎት የተነሳ ህዝብን በማደናገርና በማስፈራራት ሃገር ውስጥ ሆነው ሰላማዊ የፖለቲካ ተቃውሞ ያዋጣናል በማለት የሚታገሉትን ድርጅቶችና አባላትን ምርጫ በመጣ ቁጥር ማንገላታት፣ ከህብረተሰቡ ጋር ያላቸውን ትስስር መነጠል፣ እነሱን ይደግፋል ያሉትን ሰው ማስፈራራት፣ የኢኮኖሚ ምንጫቸውን መዝጋትና መቆጣጠር፣ እለታዊ የፖለቲካ ስራቸው ማደናቀፍ፣ደህና የሚባሉ ፓርትወች በማፈረስና በነሱ ስም የራሱ ፓርትወች መመስረት ኣባለወቻቸውን በማይታወቅ ቦታ አስረው በላያቸው ላይ አሰቃቂ ድብደባ መፈፀምና እስከ መግደል የደረሰ ተግባር የሚያከናውን አረመኔ ስርአት ነው፡

አስመሳይ ምርጫ ከተጀመረበት ከ1987 ዓ/ም ማግስት ጀምሮ እስከ አሁን ድፍን 20 አመታት አስቆጥሮ ይገኛል፡ ስለሆነም ምንም እንኳ ስርአቱ ባጠመደው የጥፋት ፖሊሲ ላይ ሆነው የተቃዋሚ ፓርቲዎች እየተወዳደሩ ቢሆኑም ካለፈው ድርጊቱ የማይማር ገዢው የወያኔ-ኢህአዴግ አምባገነን ስርአት ግን ምርጫ በመጣ ቁጥር ህዝብን ለማነሳሳት አስበው በሚንቀሳቀሱ ንፁሃን የፖለቲካ ተቃዋሚ አመራሮችና አባሎች ላይ ያለፈውን ተግባሩ በመድገም ለሆዳቸው ባደሩ የስርአቱ የደህንነት አባላት ተጠልፈው ደብዛቸው እየጠፉ ያሉት በርካቶች ናቸው፡

2007 ዓ/ም ለማካሄድ በታሰበው በ5ኛው ሃገራዊና ክልላዊ አስመሳይ ምርጫ ላይ ተቃዋሚዎች ለመወዳደር እንዲችሉ በማለት የፓርቲያቸውን ፕሮግራም ለህዝቡ ለማስተዋወቅ ከቦታ ወደ ቦታ በሚንቀሳቀሱበት ግዜ ከበታች እስከ ከፍተኛ አመራሮች ሳይቀር በስርዓቱ የደህንነት አባላት በሰዋራ ቦታ እየታሰሩ፣ እየተንገላቱ፣ የማስፈራራት ዛቻ እየደረሰባቸው እንደሚገኙና አሁንም ተቃዋሚዎች የማሰሩ ሁኔታ በባሰ መልኩ እየቀጠለ ይገኛል፡ በሰላማዊ ፖለቲካዊ ትግል ከሚታገሉ የተቃዋሚ ድርጅቶች አመራርና አባላት ውስጥ የታሰሩት በርካታ ቢሆንም በጥቂቱ ለመጥቀስ ያህል።-

- በአዲስ አበባ ቃሊቲ እስር ቤት ከታሰሩት አቶ ሃብታሙ አያሌው የመኢአድ ዋና ስራ አስፈፃሚ የነበረ፤ አቶ ዳንኤል ሽበሺ የአንድነት ፓርቲ የድርጂት ጉዳይ ምክትል ሰብሳቢ ሲሆኑ አቶ የሸዋስ አሰፋ ደግሞ ከሰማያዊ ፓርቲ መሆናቸው፣

- አቶ አስራት አብራሃም ከአንድነት ፓርቲ ታፍኖ ተወስዶ ደብረዘይት ውስጥ ታስሮ ከቆየ ከስንት ስቃይ በኋላ የተፈታ፣

- ኢንጂነር ይልቃል ጌትነት የሰማያዊ ፓርቲ ሊቀመንበር። አቶ አወቀ ተዘራ፣ አቶ ፍቅረማሪያም ሽፈራው፣ ታስረው ከብዙ ስቃይ በኋላ የተፈቱ ሲሆን እስካሁን በስቃይ ላይ ከሚገኙት መካከል ደግሞ።-

- አቶ ግርማ በቀለ፣ ዮናታን ተስፉ፣ ብርሃኑ ተክለ ያሬድ፣ አቤል ኤፍሬም፣ የመፅሄት ዋና አዘጋጆች ከሆኑት ደግሞ እነ አቶ ኤልያስ ገብሩ፤ ጋዜጠኛ ተስፋአለም ወልደየስ፣ አስማማው ሃይለጊዮርጊስ፣ ናትናኤል መኮነን፣ ጋዜጠኛ ተመስገን ደሳለኝ። ሴቷ ጋዜጠኛ ኤዶም ካሳየ

-

- የዞን ዘጠኝ ፀሃፊዎችና ተቆርቋሪዎች ናትናኤል ፈለቀ፣ አጥናፉ ብርሃኔ፣ አቤል ዋበላ፣ በፍቃዱ ሃይሉና ማህሌት ፋንታሁን፣ እንዲሁም ወንድሙ የትጥቅ ትግል ከሚያደርጉ ተቃዋሚዎች ጎራ ስለተሰለፈ በሚል ብቻ አዲስ አበባ ማዕከላዊ በሚባለው የጨለማ እስር ቤት ውስጥ እየተሰቃየ የሚገኘው የፌድራል ፖሊስ ሳጂን አሸብር አጥናፍና ሌሎች በርካታ ወገኖች በምርጫው ዋዜማ ላይ እስር ቤት ውስጥ እየማቀቁና እየተደበደቡ ከሚገኙ ጥቂቶቹ ናቸው፣

መምህር አብርሃ ደስታ የዓረና ፓርቲ ማእከላይ ኮሚቴ ኣባል

በትግራይ ክልል ሆነው የሚወዳደሩት የዓረና ፓርቲ ተቃዋሚዎች ከታሰሩት ደግሞ.. መምህር አብርሃ ደስታ በቃሊቲ፣ አቶ መሰለ ገብረሚካኤልና፣ አቶ ገዛኢ ገብረሚካኤል፣ አቶ ሓጎስ ሮምሃ፣ አቶ አማረ ተወልደ፣ አቶ ሺሻይ ዘነበና አቶ አያሌው በየነ አራቱ በእስር ቤት እየተሳቀዩ ያሉ ሲሆኑ። የታሰሩበት ምክንያትም ከትህዴን ጋር ግንኙነት አላችሁ ተብለው በትግራይ ክልል የደህንነት ሃላፊ የሆነው ሃዱሽ ዘነበና ወልደገብርኤል (ወዲ ዓድዋ) በተባሉ ከየ አከባቢያቸው ታፍነው ከተወሰዱት መካከል የተወሰኑት ናቸው፡

የተከበርኸው የኢትዮጵያ ህዝብ ሆይ። " ሙት ይዞህ ይሞታል ነውና" የነ ህሊና ቢሶች አስተሳሰብ " እኔ ከሞትሁ ሰርዶ አይብቀል" ስለሆነ። እንዳለፉት ምርጫዎች እልባት በሌለው ነገር ደምህና አጥንትህን እንድትከሰክስና ንብረትህን እንዲዘረፍ እንዳታደርግ። አፍህ ሳይናገር ልብህ ስራውን ይስራ፡ የነበረህን አደረጃጀት የበለጠ በማጠናከር አዋጭ ወደ ሆነው ትግል በመቀላቀልና ባለህበት አካባቢ በመሆን ጠንካራ ተቃውሞ በማካሄድ። የኢህአዴግ ስርአት ላንዴና ለመጨረሻ ግዜ ለማበርከክ ግዜው አሁን ነውና ጠንክረህ መታገል ይገባሃል፡

መጨረሻ ላይ ሊሰመርበት የሚገባው ነገር ቢኖር በድምፃችን በቃችሁን ካልናቸው ቆይተናል፡ የመጨረሻ አማራጫችን ስለሆነም የተባበረ ክንዳችንን አንስተን ባምልኮታቸው መደቆስ ይገባናል፡ በበሰበሰና በገማ ስርዓት እንደ በግ እየተጎተትን በየማጎርያ ካምፑ የምንታገት፣ መተኪያ የሌላት ህወታችንን የምናጣበት፣ ከቤተሰባችንና ከተወለድንበት ቀየ የምንፈናቀልበት፣ አንገታችንን ደፍተን የምንኖርበት ጊዜ ማብቂያው አሁን ነው፡

የአምስት አመቱ ምርጫ ይዞ የሚመጣው ስቃይን እንጂ ሌላ ለውጥ አለመሆኑን አራት ግዜ አየነው፡ በአምስተኛው ምርጫ ላይም እንዳለፉት ልንሰቃይ፣ እጃችንን ልንሰጥ አይገባንም፡ ነገር ቢበዛ ባህያ አይጫንም" ነውና። ልብ ያለው ልብ ይበል፡ ለማይቀረው ድል አብረን እንታገል፡ ስቃይና እንግልት ከወገናችን ላይ የሚያንዣብብበት ዘመን እንዲያበቃ። አሁንም በዚሁ በአምስተኛው አስመሳይ ምርጫ ላይ ደማችን ድልን ሳይጨብጥ በከንቱ እንዳይፈስ። ካለፈው በመማር ጥንቃቄ በተሞላበት መንገድ በስርአቱ ላይ ትግላችንን ማጥናከር ይገባናል፡

ኀስቋላው የኢትዮጵያ ህዝብ ኢኮኖሚ በጥቂት ሙሰኛ ባለሃብቶች ኣይለካም፡

የኢኮኖሚ እቅድ ተግባራዊ ከመሆኑ በፊት ከአገሪቱ የሰው ሓይልና አቅም ጋር ተዛምዶ ካልወጣ በተጨባጭ የሚያመጣዉ ዉጤት የእድገት ገዳይ ሆኖ ነዉ የሚቀረዉ፡ ምክንያቱም ኢኮኖሚ በማህበራዊ ኑሮ ወሳኝ ተራ ስለ አለዉ፡

ኢትዮጵያን እየመራ ያለዉ ገዢው የኢህአዴግ ስርዓት እየተከተለዉ ያለዉ የኢኮኖሚ ጉዞ። ከማህበረሰቡ ጋር የልተገናዘበ በመሆኑ ሃገራችን በዋነኝነት ልታድግበት በሚገባት ግዜ በተወሳሰበ ምክንያት ማነቆ በመሆን አብዛኛዉ ህዝቧ ኑሮዉ ጨልሞበት። መዉጭያ በሌለዉ ድህነት ዉስጥ እንዲኖሩ አድርግዋቸዉ ይገኛል፡ ይህ በስርአቱ በአገራችን እየተካሄደ ያለዉ የኢኮኖሚ እቅድ እድገት የሚያመጣ ባለመሆኑ ህዝቦች ከእድገትና የተደላደለ ኑሮ ተፈናቅለዉ ወደ ድህነት ብሎም ወደ ስደት እንዲያመሩ ግድ ሁኖባቸዋል፡

የኢህአዴግ ገዢ ቡድን እያራመደዉ የሚገኘው መነሻዉና መድረሻው የማይታወቅ የኢኮኖሚ እቅድ። የህልም እንጀራ ከመሆን አልፎ በህዝብ ላይ እያስከተለዉ ያለ የማያባራ የኑሮ ችግር እያወቅህ መጉዳት ነዉ፡ ኢህአዴግና የኢትዮጵያ ህዝቢ ባለፉት 24 አመታት በደንብ ተዋዉቀዋል፡ በደረቁ መለጫጨት ካልሆነ በስተቀር የኢህአዴግ አመራር ቡድን እኔ ነኝ የተማርኩ፣ አንተ ምን ታዉቃለህ፣ ለሃሳብህና ለሰብአዊ ክብርህ ፈላጭ ቆራጭ እኔ እንጂ አንተ አይደለህም፣ አንተ እስከ ተማርክ ተማር እስከ አወቅ እወቅ። በህይወትህ ይሁን በሃገርህ እንደ ፈለግህና እንደሚያዋጣህ አታደርግም ከሚለዉ እብሪት ዉጭ የስርአቱ ባለስልጣናት ከሰዎች አስተያየት አይጠይቁም፣ አይቀበሉም፣ ስለ ህዝብና የአገር ህልውና ከማሰብ ፊንታ ለስልጣናቸዉ ህልዉና በሚያዋጣቸዉና በሚመስላቸዉ እየተጓዙ የህዝብ መንገድ ይዘጋሉ፡

መዝጋትን እንጂ መዉጫ መንገድን አይከፍቱለትም፡ አስረዉ በመያዝ መዉጫ ቀዳዳ ያሳጡታል፡ እነዚህ የህዝብ ሃላፊነት የማይሰማቸዉ። ህዝብ ለእለት ጉርሻዉ ሲል በእግራቸዉ ስር ተምበርክኮ ለማኝ እንዲሆን ሲያደረጉት እንጂ የኢኮኖሚ ለዉጥ ሲያመጡለት አልታዩም፡

ይህ በአገሪቱ ተዘርግቶ እየተካሄደ የሚገኘው የተዛባ የኢኮኖሚ እቅድ ሰፊዉን ህዝብ ወደ ኋላ ጎትቶ በማደህየት። ጥቂቶችን ደግሞ የእድገት አናት ላይ እንዲወጡ አድርጓቸዋል፡ ይህንን በመሰለ የረቀቀ ዘዴ የህዝብ አለኝታ መስለዉ። ጥቂቶች የስርአቱ አዋናባጆችና ተባባሪዎቻቸው የህዝብን አንጡራ ሃብት የሚነጥቁበት መንገድ በቡድኑ መሪዎች አስተባባሪነት እየተፈፀመ ነዉ፡ ይህ በመሰለ አሰራር የተዛባ ሁኔታ በመፍጠር በድሃውና በሃብታሙ መካከል ያለዉን ልዩነት በጣም እንዲሰፋ በማድረግ። ጥቂት ባለ ሃብቶች የአገርን ሃብት ነጥቀዉ እጃቸዉ ዉስጥ በማስገባት በአገሪቱ የሚገኝ ህዝብ እንዲበታተን እያደረጉ ነዉ፡

Endowment Fund For Rehabilitation of Tigray (EFFORT)

ትእምት

የኢትዮጵያ ህዝብ ከሚበዘበዝባቸው የኢህአዴግ ድርጅቶች በከፊል

ተደጋጋሚ በህዝብ ኑሮ ላይ ለዉጥ የማያሳይ የአገራችን ኢኮኖሚ። በከፋ ድህነት ላይ የሚገኘውን ህዝብ ከዘላለማዊ የድህነት አረንቋ አዉጥቶ ወደ ፊት የሚያራምድ ሳይሆን። የአገሪቱን ሃብት በጣት በሚቆጠሩ ሰዎች እጅ በመጠቅለል መላዉ ብሄር፣ ብሄረሰቦችንና ህዝቦችን ጠልፎ ወደ ኋላ የሚጥል ነው፡

የኢህአዴግ ገዢ ቡዱን ተራማጅ የልማት ኢኮኖሚ እቅድ እየተከተልሁኝ ነኝ እያለ። የሰፊዉን ህዝብ ህልዉና ረስቶ። ተባብሪዎቹን ከጎኑ አሰልፎ ሃገሪቱን ለመቆጣጠር የሚያድርገዉ ስግብግብነት። ለዉስጣዊ እድገት ግምት ዉስጥ ሳያስገባ እየተከተለዉ የሚገኝ በታኝ አሰራር። በዩኒቨርሲቲ የሚገኙ ተማሪዎችና በተለያዩ የስራ አለም የተሰማሩ ምሁራን በመሰብሰብ። "በኢህአዴግ የሚመራ ልማታዊና ዴሞክራስያዊ መንግስታችን በኢትዮጵያ ህዝብ የተረጋጋ ኢኮኖሚ ሊመሰርት ችለዋል፡" እያለ መዘመር በሞከረበት። ግዜ ተሰብሳቢዎች አካሄዳችሁ ሁሉ በመሬት ላይ ካለው የህዝባችን ሁኔታ የማይገናኝና ተጣጥሞና ተገናዝቦ አይደለም እየተተገበረ የሚገኝ በማለት የስርአቱን አካሄድ አደገኝነትን እያወገዙት ይገኛሉ፡

በስልጣን ላይ የሚገኘው የኢህአዴግ ገዢ ቡድን ፈጣን እድገት እያስመዘገበ እንዳለ ነጋ ጠባ ሲዘምር እየተሰማ ነዉ፡ የኢኮኖሚ እድገት የሚለካ እያንዳንዱ ዜጋ በሚያገኘዉ ነፍስ ወከፍ አመታዊ ገቢ ብቻ የሚወሰን ሳይሆን። የሳይንስና ቴክኖሎጂ ተደራሽነት፣ የአጭርና የረዥሮም ግዜ አላቂ ነገሮች ምርትና አጠቃቀም፣ የከተማ ግንባታ፣ የመንገድ ጉዳይና መጓጓዣ፣ የመብራት አቅርቦት፣ የሚጠጣ ንፁህ ውሃ፣ ሰፊ ገበያና የስራ ክፍፍል ወዘተ ሁሉም አጠቃልሎ በማየት ነዉ ስለ ኢኮኖሚ እድገት መናገር የሚቻለው፡

ያደጉ አገሮች አሁን ካሉበት የእድገት ደረጃ ሊደርሱ የቻሉት፣ ግልፅ በሆነ መንገድ። ምሁራን ተሰባስበዉ ተከራክረዉ ልዩነታቸውን በማጥበብ ወደ አንድ በመምጣትና በዚህ የክርክር ዘዴ አመለካከታቸዉ በመድረክ ተፈትኖ ካለፈ በኋላ ነዉ፡ ምሁሩ እዉነተኛ ትግልን በማካሄድ። እዉነትን ከዉሸት ለመለየት ጥረትና ጥናት ያደርጋል፡ ከዚህ በመነሳት የአገራችን ኢኮኖሚ እንዲያድግ ከተፈለገ፦

1. እቅዱ በመሬት ላይ ካለዉ ተጨባጭ ሁኔታ። የሰዉ ሃይል አቅምና ህብረተሰብ እንዲሁም ከተፈጥሮአዊ ይዘት ጋር ተገናዝቦ ሊተገበር የሚችል ሆኖ መቅረብ አለበት፡
2. ከህብረተሰቡ እድገት የሚስማማ ሁኖ መታቀድ አለበት፡
3. ኢኮኖሚክስ የግድ ከፊዚክስና ከሌሎች የተፈጥሮ ሳይንስን እዉቀት በተሳሰረ ብቻ ወሳኝ ሳይሆን። የእዉቀት ድጋፍ ሰጪ ሁኖ መዘጋጀት አለበት፡
4. ትምህርት የአንድ ህብረተሰብ ችግር መፍቻ መሳሪያ መሆን አለበት፡ በዚህ አሰራር ብቻ ነዉ ህብረተሰባዊ "የሃብት ተደራሽነት መብት" የሚፈጠርና የተስተካከለ እድገት ሊመጣ የሚችል፡ የኢኮኖሚክስ ትምህርት ከፊዝክስ፣ ከሂሳብ፣ ከባዮሎጂ፣ ከኬሚስትሪ፣ ከሳይኮሎጂ፣ ከፍልስፍናና ተፈጥራአዊ እዉቀት ጋር መጣመር አለበት፡ ከዚህ በላይ የተለያዩ አመለካከቶችን በግልፅ በማቅረብ። ተማሪው በህብረትሰብ እድገት ያለዉ ድርሻ መረዳት ይገባል፡ ምክንያቱም ቅጥ አምባሩ የጠፋው አካሄድ የበላይ ሆኖ በተቆጣጠርበት አስተሳሰብ። የተማረው ሰዉ እስካልተለየ ድረስ የበላይነትን በመያዝ ህብረተሰቡን ለማወናበድ አመቺ ሁኔታ ይፈጥራል፡

የኢህአዴግ መሪዎች ስለ ኢኮኖሚ በሚነሳበት ግዜ ከማይጭበጥ ነገር ስለሚነሱ። የሰዉ መሰረታዊ ፍላጎት በማሟላትና አገርን ከመገንባት አኳያ የሚኖረዉ ዉጤት በማስተሳሰር ሳይሆን በአንድ አገር የሚኖር ዜጋ በሙሉ በኢኮኖሚያዊው እንስቅስቃሴ ውስጥ መሳተፍ አልቻለም፡ ግን ደግሞ ጥቂት ሰዎች ይዘህ በመራመድ ቀጣይነት ያለዉ ተጠቃሚነት ያሳድጋል ከሚለዉ ተራ ግምት። ሳይንሳዊና ታሪካዊ ካልሆነ ሁኔታ በመነሳት ያስቀመጡት ሃሳብ። በአገሪቱ እድገት መሰረት የለዉም፡ ምክንያቱ ሁሉም ሰዉ ነጋዴ፣ ገበሬ ይሁን እንኳን ባይባል የጥቂቶች ካዝና በገንዘብ ስለ አጥለቀለቀ የአንዲት አገር የኢኮኖሚያዊ እድገት ሆኖ ሲመዝገብ በየትኛውም አለም አልታየም፡

አገር እንድትገነባና የህዝብ ኑሮ እንዲሻሻል ከተፈለገ ሊሟሉ የሚገባቸዉ። እንደ ምግብ፣ ንፁህ ዉሃ፣ መጠለያና ትምህርት እንዲሁም ማብሰያና ወፍጮ አስቀድሞ መሟላት ያለባቸዉ ናቸዉ፡ በዚህ ብቻ ሳይገደቡ ያለዉ ኋላ ቀርነትና ድህነት ለመቅረፍና ለማስወገድ የሚያስችል። ሁሉም አቀፍ ትምህርት በማስፋፋት። ሳይንስና ቴክኖሎጂ መሰረት በማድረግ ነዉ የሚል ግልጽ አመለካከትና ራዕይ መያዝ ይገባል፡

በዚህ አማካይነት ደግሞ በእዉቀት የተገነባ ጠንካራ ህብረ-ብሄር ለመፍጠር የሚችል መሰረተ ድንጋይ በማስቀመጥ ነው ወደ አገር ግንባታ መሸጋገር የሚቻለው፡ በትምህርት መስክ ደግሞ እንደ መካኒካልና ኤሌክትሪካል ኢንጂነሪንግ የመሳሰሉ የትምህርትና የዕዉቀት ዘርፎች በእድገት ወሳኝ ሚና በመጫወት። ዋንኛ የሃብት መፈልፈያና የእድገት መሳሪያ በመሆን ዘላቂነት ያለው እድገት ሊያቃላጥፍ ይችላል፡

በአሁን ግዜ ባደጉ ሃገሮች እያየነው ያለውን የእድገት ደረጃ መድረስ የቻሉት እንደዚህ አይነት አመለካከትን በማያዝ አስቀድመዉ በመጀመር። ሁሉም ምሁር በንድፍ ሃሳብ ብቻ ሳይታጠር። ወደ ተግባር በመተርጎም መጀመርያ ለገዥዎቹ የስልጣን እድሜ ሳይሆን። ሰፊዉን ህዝብ ከድህነትና ኋላ ቀርነት ማዉጣት አለብን የሚል አስተሳሰብ በአእምሮአቸዉ በመቅረፅ ነው የስልጣኔን መንገድ የከፈቱት፡

የኢኮኖሚ ትርጉም በበለጠ ለመረዳት ከተፈለገ። መሰረታዊ ፍላጎት ከሚለዉ በላይ ተሻግሮ ወደ ተከታታይ የኢኮኖሚ እድገት መሄድ ያስፍልጋል፡ ምክንያቱም መሰረታዊ የሆኑ የሰዉ ልጅ ፍላጎት መሟላት የሚቻለዉ። ቀጣይነት ያለዉ የቴክኖሎጂ ምርምር ሲኖር፣ ሲያድግና ሲስፋፋ ብቻ ነዉ፡ በአንዲት አገር ዉስጥ የሚኖር ህዝብ በቁጥር እየጨመረ ስለሚሄድ ነዉ እንደዚህ አይነት ችግር ያጋጠመው ለሚለዉ ሰበብ በር መክፈት የለበትም፡ የግድ ቁጠር እየጨመረ የሚሄድ ህዝብ መመገብ የሚችል አዳዲስ ቴክኖሎጂዎች ሲፈጠሩና እነዚህ ቴክኖሎጂዎች ማገዝ የሚችሉ ብቃት ያለዉ የሰው ሃይል የሚያመነጭ የትምህርት ተቋም ሲገነባና ሲያድግ ነዉ፡

በመሆኑም የኢህአዴግ በዝባዥ ገዢ ስርዓት ስልጣን ከተቆጣጠረ ከተወሰነ ዓመታት በኋላ። የቆየዉን የኢኮኖሚ ፖሊሲ በመከለስ እንዲቀጥል በማድረግ ድህነት ከነበረዉ በላይ እንዲባባስ አድርጓል፡ ስለዚህ ለተከሰተው ማህበራዊ ችግር ዋንኛ ተጠያቂ ስርአቱ መሆን አለበት ብለን ደግመን መጠየቅ ይገባናል፡

ከኢህአዴግ ስርአት ተስፋ ያጡ የአገራችን አርሶ አደሮች

ከ80 ከመቶ በላይ የኢትዮጵያ ህዝብ ከእጅ ወደ አፍ በሆነ ትናንሽ የግብርና ስራ በተሰማራበትና በተስፋፋበት ሁኔታ ሆኖ ወደ መካከለኛ ገቢ ያላቸዉ አገሮች እንደርሳለን ማለት ለማመን ያስቸግራል ብቻ ሳይሆን። ግልፅ የሆነ ማወናበድ ነዉ፡ በተለይ እነሱ የሚሉት

እቅድ ማእከል ያደረገ መሆኑ እያየነዉ ነን፡ እነሱ የሚነግሩን ተግባራዊ በማድረግ ደግሞ የአገር ኢኮኖሚ የሚለዉጥና የሚያሳድግ አይደለም፡ ይህ ጥቂት ባለሃብቶችን ማእከል ያደረገ የኢህአዴግ ስርአት እቅድ የብዙሃን ሃብት ወደ ተወሰኑ ኪስ በመሰብሰብ የሚመጣ እንጅ። ሰፊ ስራ የሚጠይቅ አምራች እስካልሆነ ድረስ ጠቀሜታ የለዉም፡

የኢህአዴግ ስርዓት ስልጣን ከተቆጣጠረ በኋላ ስለ አገሪቱ እድገት በሚመለከት በሰለጠኑ አገሮች በቀረበለት ቅድመ ሁኔታ መሰረት የመዋቅር ፕሮግራም ማስተካከያ ተግባራዊ ማድረጉ ነዉ፡ በዚህም መሰረት የኢትዮጵያ ገንዘብ /ብር/ ከዶላር ጋር ሲነፃፀር በምንዛሬ ዋጋዉ ዝቅ እንዲል ማድረግ፣ ለሽርኮቹና ለስርአቱ አለቅላቂ የሆኑ ወሮበላዎች እንዳሻቸው እንዲሆኑ በማድረግ። ጥገኛዉ የኢህአዴግ ስርዓት ይህን ትእዛዝ ከተቀበለ በኋላ በህዝቡና በሃገሪቱ ያለዉን ሁኔታ ሳያገናዝብ። አለቃዎቹ ያቀረቡለትን ፕሮግራም ለመፈፀም አቅዶ። አንድ በአንድ ተግባራዊ እንዲሆን አደረገ፡ ይሁን እንጂ እንደዚህ አይነቱ አካሄድ የኢትዮጵያን ኢኮኖሚያዊ ተጨባጭ ሁኔታ የሚያንፀባርቅ ባለ መሆኑ። የችግሩን መንስኤ ማየት ባለ መቻሉ። ወደ ተግባር በሚገባበት ግዜ እድገት ከማምጣት በከፋ "በእንቅርት ላይ ጅሮ ደግፍ" እንዲሉ ከቆየዉ ድህነት ወደ ባሰ የድህነት አረንቋ ነዉ የከተተዉ፡

በዚህ ሃላፊነት የጎደለዉ አሰራር ደግሞ። አስቀድሞ የነበረዉ ሁኔታ በሌላ መልኩ እንዲ ቀጥልና ዉስጣዊው ኢኮኖሚያዊ ድህነት እንዲስፋፋና ጥልቀት እንዲኖረዉ አድርጓል፡

ከኢህአዴግ ስርዓት ጋር ተጠግቶዉ አለአግባብ ሃብት ያካበቱ አዳዲስ ባለሃብቶች በገዢው ፓርቲ ተመልምለዉ እየታገዙ በሁሉም አለ የሚባል የአገሪቱ የኢኮኖሚ ዘርፍ አዳዲስ ቴክኖሎጂዎችን በማቋቋም በአይነታቸውና በይዘታቸዉ የተለያዩ የስራ መስክ ሊከፍቱ የሚችሉና ምርት ለማምረት አቅም ያላቸዉ ሳይሆኑ። በተሰጣቸዉ ቁጥጥር የሌለዉ የመዝረፍያ ቀዳዳ።

ባዳበሩት የዘረፋ ሃይል ተጠቅመዉ ለመላዉ የኢትዮጵያ ህዝብ ሊዳረስ የሚገባዉን ሃብት በእጃቸዉ ዉስጥ አስገብተዉታል፡

ብዙ የተነገርለት የኢኮኖሚ እድገት እቅድ ተወዳዳሪነትን ያፈራ ሳይሆን። ጥቂቶች ከመጠን በላይ ሃብት እንዲያካብቱ በማድረግ። አብዛኛዉን ህዝባችን በድህነት አረንረቋ ወድቆ ጥቂቶች ምንም ሳይሰሩ። በኢትዮጵያ ህዝብ ሃብት በአቋራጭ ወደ ታላላቅ ነጋዴነትና ባለሃብትነት ተቀይሮዉ እንደጠገበ ቡችላ እንደ ፈለጉ የሚሮጡባት ሃገር ሆና እያለች። ኢትዮጵያ በኢኮኖሚ እድገት እየመነጠቀች ነዉ ብሎ ማለት በህዝቡ ላይ መስለቅ ነዉ የሚሆነዉ፡

ወደ ክልሎች ወርደን ካየን ደግሞ በጭቁኖች ብሄር ብሄረሰቦች ስም የተሾሙት ፖለቲከኞች የስርአቱ ተጠሪዎች ወደ ሌብነት ተሰማርተዉ። ቪላ ቤት ሰርተዉ እራሳቸዉን እንደ ንጉሰ ነገስት በመቁጠር። ለሚቃወማቸው ሰዉ በቂም በቀልነት መጨፍለቅ እንጂ። ሰፋ ያለ በስራ ክፍፍል የተመረኮሰ። ለሁሉም የህብረተሰብ ክፍል ሊያቅፍ የሚችል ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ መፍጠር አይችሉም፡ ጭፍን አስተሳሰባቸው ሁሉንም ጭቁን ህዝብ ሊያቅፍ ስለማይፈቅድላቸው ነፃ እናወጣሃለን ያሉትን ጭቁን ህዝብ መዝረፍና በእሱ ላይ ማሾፍ እንደ አንድ ብቃት አዳብረውል፡

ሌላዉ ደግሞ ከባእድ የመጣ የኢኮኖሚ እቅድ ተግባራዊ እንዲደረግ ከህብረተሰቡ ታሪክ፣ ባህል፣ የኑሮ ደረጃ፣ የመንግስት አወቃቀር፣ የህዝብ ንቃተ ህሊና፣ ሃለፊነት መሸከም፣ ሳያገናዝብና ሳይመረምር ዝም ብሎ የፈለገው ይሁን በማለት መወርወርና ወደ ህዝብ በመጫን በዋነኝነት ህዝብ ከማደናገርና ከማሸበር አልፎ ለኢኮኖሚያዊ ችግር መፍትሄ ሊሆን በፍፁም አይችልም፡

ስርአቱ ትክክለኛ ስራ መሥራቱንና አለመሥራቱን ለማወቅ። እመራዋለሁ ከሚለዉ ህዝብ እዉነተኛ ይሁንታ /ግብረ-መልስ/ ለማግኘት ሳይሆን የሚጥረው ሳያዩና ሳይሰሙ ሊመሰክሩለት በሚያግባባቸው። ስለ ህዝባችን ችግርና መከራ በማይሰማቸዉ የዉጭ ድርጅቶችና መንግስታት። ስለ እዉነተኛ እድገት ሲነግረን መሰረተ ቢስ አሃዝ እንደ ማስረጃ በመዉሰድ። ጠቅላላ ሃገራዊ ምርት በዚህ መጠን አድጓል በሚል ራሱ ስርኣቱ የሚገልፀዉ መለኪያ እንዳለ ተቀብለው እንዲያፀድቁለት ሰፊ ዘመቻ በማድረግ። አንድ ሰዉ እዉነትን ከዉሸት ለይቶ ለማወቅ እንዳይችል የሚያደርገዉ በቀመር የተሰላ ቁጥር እያይዞ ለማሳመን ወዲያና ወዲህ ሲወራጭ ይታያል፡

የኢኮኖሚ እድገት ሲነገር ከፖለቲካ አወቃቀርና ምቹ ሁኔታ ዉጭ በምንም ተአምር ሊመጣ ሊታሰብና ተግባራዊ ሊሆን የማይቻል ነዉ፡ እዉነተኛ እድገት ማምጣት የሚቻለው በአንድ የተወሰነ አከባቢ በሚካሄደዉ የኢኮኖሚ ዘመቻ ሳይሆን። በጠቅላላ የአገሪቱ ህብረተሰብ ያቀፈ ጥበባዊ ባህሪ የተላበሰ። ለሁሉም በሩቅ ገጠር የሚገኝ አርብቶ አደርና አርሶ አድር ይሁን በከተማ በንግድና ሸቀጣ ሸቀጦች እንዲሁም በሌላ ሰራ የሚተዳደረውን ያቀፈ እድገት ሊኖር ይገባል፡

ምክንያቱም ኢትዮጵያ ስትባል። በገጠር የሚኖር 85 ከመቶ፣ በከተማ ለሚኖር 15 ከመቶ እንዲሁም በገጠር ከሚኖር 85 ከመቶ መካከል አርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር ከ15

ሚልዮን በላይ የህዝብ ቁጥር ያካተተ ነው፡ ስለ ኢትዮጵያ በጥሩም በመጥፎ ሲገለፅ ይህንን ህዝብ በትክክል የሚወክል መሆን አለበት፡ "የኢትዮጵያ ህዝቦች ከድህነት የከፋ ጠላት የላቸዉም"፡ ድህነት በጫንቃቸው ላይ ተጭኖ ማንሳቀል ከጀመረ ዘመናት ተቆጥሯል፡

በእንስሳት እርባታና በእርሻ የሚተዳደረውን ህዝባችን ከወሰድን ደግሞ። በማህበራዊ ኑሮ የሚታየው ችግር ተመሳሳይ ሆኖ። የጋራ ጠላታቸዉ ከላይ ለመግለፅ እንደተሞከረው በስልጣን ላይ ያለዉ አምባገነን ስርዓት እየተከለዉ ባለው አብዛኛዉን የኢትዮጵያ ህዝብ ማእከል ያላደረገ ፖሊሲና የሱ ውጤት የሆነው ድህነት ነው፡ በነዚህ ህዝቦች ላይ በአንድ አከባቢ ድርቅ ሲያጋጥም ዝናብን ሊተካ የሚችል መሰረታዊ አማራጭ ስለ ሌለ። ለአመት ቀርቶ ለአንድ ወር እንኳ ማቆየት የሚያስችል ኢኮኖሚያዊ አቅም የላቸዉም፡

በግብርና የሚተዳደረው ገበሬ በዚሁ በ21ኛው ክፍለ ዘመን የእርሻ ልማትን በዘመናዊ ዘዴ በማስፋፋት ምርቱን በቀላሉ በማሳድግ ቀጣይነትና ዋስትና ያለዉ እንዲሆን አልተደረገም፡ በአብዛኛዉ የአለማችን ሃገሮች በግብርና የሚተዳደር ህብረተሰብ በምግብ ራሱን የሚችልበት ሁኔታ በአሁኑ ግዜ ተፈጥራዋል፡ ከዚህም አልፎ በእርሻ የሚተዳደሩት ገበሬዎች በአገራችን ዉስጥ እየተደረገ እንዳለዉ የድራማ ሞዴል ሳይሆን። በትክክለኛው መስፈርት ለሞዴልነት የበቁ ናቸዉ፡ ከዚሁ ባሻገር ከአርሶ አደርነት ወደ ኢንቨስትመንት ለመሸጋገር የቻሉ ብዙዎች ናቸዉ፡ እንዲህ አይነቱ ነገር በአገራችን ባለዉ ስርአት ተግባራዊ እንዲሆን ማሰብ ግን ህልም ብቻ ነዉ የሚሆነው፡ ኢህአዴግ በማታለል እንጂ በእዉነተኛ ተግባር የሚታወቅ ቡድን አይደለም፡ በአገራችን ካለዉ በግብርና የሚተዳደር ህብረተሰብ ዉስጥ ከ80 ከመቶ በላይ ዘመናዊ የግብርና መሳሪያ ሊጠቀም ይቅርና በመሰረቱ ያልተዋወቀ ነዉ፡ በአገራችን በአንዳንድ አከባቢዎች ካልሆነ በቀር በዘመናዊ ማሽነሪ ተጠቅሞ የግብርና ስራን የሚያከናዉን አርሶ አደር የለም፡

የመሰረተ ልማትን ለማስፋፋት በመንደር መሰባሰብ ያስፈልጋል በሚለዉ የኢህአዴግ ፈሊጥ በጣም የተወሰነ ጠቀሜታ ያለዉ የሚያስመስል ማታለያ በማሳየት። ህዝቡን በወጥመድ ዉስጥ በማስገባት ሊወጣዉ ወደ ማይችል በጣም አሳዛኝ የህይወት ኑሮ እንዲወድቅ በማድረግ የረድኤታቸዉ ተመፅዋች እንዲሆን ማድረግ ነዉ አላማቸዉ፡

አርብቶ አደሩና አርሶ አደሩ ከአብዛኛዉ የተንሳቀለ ኢኮኖሚያዊ ህይወት የሚመራ የህብረተሰብ ክፍል የሚቆጠር ሲሆን። ህይወቱንና አኗኗሩን ለማሻሻልና በዘላቂነት መቀየር ስላልቻለ። የተረጋጋ ህይወት ኖሮት በዘመናዊ መንገድ እየታገዘ እንስሳቱን ሊያረባና ሊያፈራ። ባፈራዉ ሃብትም ተጠቃሚ እንዲሆን አልቻለም፡ አገሪቷም እነዚህ ማህበረሰብ ያፈሩትን የእንስሳት ሃብት ወደ ውጭ በመላክ ልታገኘዉ የሚገባትን የዉጭ ምንዛሬ ልታገኝ አልቻለችም፡ አርብቶ አደሩን ማህበረሰብ ከሌሎች አከባቢዎች የሚያስተሳስር እንደ መንገድ የመሳሰሉ የመሰረተ ልማት ባለ መስፋፋቱ። ያለዉ አማራጭ እነኝህ ለአመታት ለፍቶ ያፈራቸዉን እንስሳት በርካሽ ዋጋ መሸጥ ብቻ ነዉ፡ በዚህም ማግኘት ከሚገባዉ ገቢ በታች ስለ የሚያገኝ ማህበራዊ ኑሮዉን በአግባቡ መምራት አቅቶት ለተለያዩ ችግሮች ተጋልጦ በአስከፊ የኑሮ ደረጃ ወድቆ ይገኛል፡

ስርአቱ ከአምስት ዓመት በፊት ባወጣዉ የማይተገበር የአምስት ዓመት የእድገትና ትራንስፎርሜሽን እቅድ በእንስሳት እርባታ የሚኖር ህዝብ ማህበረ-ኢኮኖሚዉ በዘላቂነት ለመፍታት በአንድ አከባቢ ማከማቸት በሚል ያልተስተካከለ አካሄድ። ከአርብቶ አደርነት ተላቆ የተረጋጋ ህይወት መምራት የሚችልበት ሁኔታ መፍጠር ቢልም። ነገር ግን ከአርብቶ አደርነት እንዲወጣ ምን ተለዋጭ የተሻለ እድል ስለ ተፈጠረ ነዉ? የሚል ነገር በእቅዱ በግልፅ ባለመቀመጡ። አርብቶ አደሩ ለአመታት ያፈራቸዉን እንስሳት በአንድ ሰፈር እዲሰባሰቡ ከተደረገ በኋላ በውሃና የግጦሽ ሳር እጦት እንዲያጣቸዉ በማድረግ። የመጨረሻ ግቡ በየጫካዉ እየሄደ ስጋት የሆነበትን ህዝብ አደህይተህ መያዝ ነዉ የሆነው፡

ስርአቱ በአፋር፣ ሶማሌ፣ ቤንሻንጉል፣ ደቡብና ጋምቤላ ከ90 ሺ በላይ ህዝብ። በየአከባቢዉ በማሰባሰብ በችግር ላይ ጥሏቸዉ ይገኛል፡ ይህ ከቀዬዉ የተፈናቀለ ህዝብ መኖርያዉ የሚሆን። ከበፊቱ የተሻለ ማህበራዊ ኑሮ የሚኖርበት በመስኖ ይሁን በዝናብ የሚለማ የተዘጋጀ መሬት ባለ መኖሩ። ህዝቡ ለርሃብና ስቃይ እንዲሁም ለተለያዩ በሽታዎች ተጋልጠ የዉጭ እርዳታ ጠባቂ እንዲሆን አድርገውታል፡

የአገሪቷ ህዝቦች በሁሉም ረገድ እኩል ተጠቃሚ መሆን ሲገባቸው አብዛኛዉ ህዝብ በድህነት አረንቋ ውስጥ ወድቀ በእርዛት ረሃብና ኋላ ቀርነት በስቃይ ዉስጥ እንዲኖር ስልጣን ላይ ባለዉ ስርአት ተፈርዶበታል፡ ያ ብዙ የተወደሰለት የኢኮኖሚ እድገት እንደገና ቀርበን በምንመለከትበት ጊዜ ሌላ ቀርቶ በቀላሉ ሊመረት የሚችል። ለቤት መስሪያ የሚያገለግሉና ሊሎች መለዋወጫ እቃዎች እንዲሁም ምርጥ ህንፃዎችን ለማስዋብ የሚያገለግሉ እቃዎች ከዉጪ በከፍተኛ ምንዛሬ እየተገዙ የሚመጡ ናቸዉ፡

እነዚህ በዉጭ ተመርተዉ ወደ ሃገር ዉስጥ የሚገቡ ማሽኖችና መለዋወጫ እቃዎች በሃገር ዉስጥ ከተመረተው ጠቅላላ ምርት ነጥለን ካወጣናቸዉ። የሃገራችን ኢኮኖሚ። ስርአቱ እንደሚያወራዉ ፈፅሞ እንዳላደገ መገንዘብ እንችላለን፡ በስሌት አንዲት ሃገር በራሷ ጥረት በምታፈራዉ ተጨማሪ ምርት ኢኮኖሚዋ ከተመሰረተና ካለፈዉ አመት ሲነጻጸርም የበለጠ ሲሆንና ህዝቡ ተጠቃሚ ሲሆን። ኢኮኖሚው በዛ ልክ አድጓል ማለት ይቻላል፡ ስርዓቱ ስለሚናገርለት የኢኮኖሚ እድገት በቂ ምስል ሊሰጠን ፍጹም አልቻለም፡ ምክንያቱም አድጓል እየተባለለት ያለው ኢኮኖሚ የሚታይና የሚዳሰስ ውጤት ስለሌለው፡ ከላይ ለመዘርዘር የተሞከሩትን ነገሮችን የሚያሟላ ካልሆነ የሃገሪቱ ኢኮኖሚ በሚነገርለት መጠን በይዘትም ይሁን በቁጥር አድጓል ለማለት አይቻልም፡

ዛሬ ኢኮኖሚ አድጓል ወይም አላደገም ብሎ ማረጋገጥ የሚቻለዉ። የኢትዮጵያ ህዝብ ነፍስ ወከፍ ገቢ ከሰላሳ አመታት በፊት ከነበረዉ ሁኔታ ሲነፃፀር ከ120 ወደ 300 ዶላር እንደጨመረ ነዉ፡ በሌላ በኩል ግን የነፍስ ወከፍ ገቢ እንዳደገ ብዙ የሚፃረር ሃሳብ የለም፡ መነሳት ያለበት ግን

1. ሁሉም ሰዉ ይህን ያክል ገቢ ያገኛል ወይስ አያገኝም? መልሱ ባጭሩ አያግኝም የሚል ነዉ፡

ምክንያቱ በአንድ ሃገር ዉስጥ የሚመረት አመታዊ ጠቅላላ ምርት በገንዘብ ተተምኖ ለነዋሪው ህዝብ በሚከፋፈልበት ግዜ ለእያንዳንዱ ዜጋ የተጠቀሰው መጠን በእኩል ይደርሰዋል ብለህ መናገር ትልቅ ስህተት ነዉ፡

2. በነፍሰ ወከፍ ገቢ እያንዳንዱ ዜጋ ምን ገዝቶ ሊጠቀም ይችላል? ቤት ሊከራይ ይችላል ወይ? ኑሮዉ ለመግፋት የሚያስፈልገዉ እቃ ገዝቶና የቤት ኪራይ ከፍሎ ሲያበቃ ። የተወሰነ ገንዘብ በቁጠባ መልክ ማስቀመጥ ይችላል ወይ? ለሚሉ ጥያቄዎች። ምላሽ ሲገኝ ነው የእያንዳንዱ ገቢ አድጓል ማለት የሚቻለው፡ በዚሁ መልክ የሚያስረዳን ማስረጃ ግን የለም ፡

3.የአንዲት ሃገር ኢኮኖሚያዊ እድገት በአንድ ሃገር ዉስጥ የሚፈጠርን የሃብት መሸጋሸግ ሊነግረን አይችልም፡ ለምሳሌ፦ባለፉት አስርና አስራ አምስት አመታት በሃገራችን በጥቂቶች የስርአቱ ጥግ የሆኑ ዘራፊዎች እጅ እየተጠራቀመ የመጣ ሃብት በመሆኑ።ተደላድሎ የሚመገብ ሰዉ ከጠቅላላው የኢትዮጵያ ህዝብ አንድ ከመቶ አይሞላም፡ ይህ ማለት በአገራችን ዉስጥ የሚኖሩ ዜጎች ካለዉ የመንግስት አሰራር ሁኔታ አብዛኛዉ ገቢ ከሚያስገኝ እንቅስቃሴ እየራቀ ወደ አንድ ጥግ በተገፈተረ ቁጥር። አብዛኛዉን ገቢ የሚያገኙት ሰዎች በጣም ጥቂቶች ይሆናሉ፡

4. ከሰላሳ አመት በፊት የነበረዉ የነፍስ ወከፍ ዜጋ ገቢ ከ120 ወደ 300 ማደግ በሰላሳ አመት ዉስጥ የዶላር የመግዛት አቅም መዳከም የሚያካትት አይደለም፡

በሌላ አባባል ከሰላሳ አመት በፊት120 የነበረ የነፍስወከፍ ገቢ ከ2006 ዓ/ም ሲነፃፀር 286 ያህል የመግዛት አቅም ልዩነት አለዉ ማለት ነዉ፡ ይህ ትተን የኢኮኖሚ እድገት ዋነኛ አላማ ድህነትን ማስወገድ ሲሆን። አገራችን አሁንም ቢሆን ለምን በከፋ የድህነት አረንቋ ኃላ ቀር ሆና። እንድትኖር ተገደደች? የሚለዉን ጥያቄ ለመመለስ። እየነገሩን ካሉት የኢኮኖሚ እድገት መልስ ልናገኝለት አንችልም፡ መልስ የማይሰጥ ከሆነ ድግሞ እድገት አይደለም፡ እነሱ እየነገሩን ያሉ ኢኮኖሚያዊ እድገት ድህነትን ከማስወገድ ይልቅ ይበልጥ እንዳባባሰው ህዝቡን ደካማ። አቅመ ቢስ። ጥገኛና ሽባ እንዳደረገው የሚከተሉትን አሃዛት መመልከት ስለ ኢኮኖሚው ማደግና አለማደግ የበለጠ መረጃ ሊሰጠን ይችላል፡

በቅርቡ የወጡ ዘገባዎችን ስንመለከት። በአለም አቀፍ ደረጃ ኢትዮጵያ ኒጀርን ተከትላ ሁለተኛዋ የመጨረሻ ድሃ ሃገር ሆና ተቀምጣለች፡ አሁንም ቢሆን ወደ 10 ሚልዮን የሚጠጋ የኢትዮጵያ ህዝብ ከዉጪ በሚመጣ የእርዳታ እህል የሚኖር ነዉ፡

አሁን እየታየ ባለዉ ሁኔታ ሃገሪቷ እራሷ አምርታ ህዝቧን በፍፁም መመገብ አትችልም ሲል ይነግረናል፡ ይህ ማለት ደግሞ መንግስት ማንም ሳያዝዘው በራሱ ፈቃድ እየተነሳ የሃገሪቷ ድንግልና ለም የእርሻ መሬት ለዉጭ ኢንቨስተሮች ለማከራየት ሲል ገበሬውን በማፈናቀል በሊዝ ባከራየው መሬት በውጭ ባለሃብቶች የሚመረት ምርት ወደ ውጪ እንዲጓዝ መፍቀዱ የከፋ ችግር ያደርገዋል ሲል ይገልጻል፡

በስልጣን ላይ ያለው ገዢዉ ስርአት። ስልጣኑን አለአግባብ በመጠቀም መሬትን መዉረርና ገበሬዎችን አፈናቅሎ ለውጭ ባለሃብት ማከራየት እንደ መዋእለ ንዋይ ነዉ የሚያየው፡

በእንደዚህ አይነቱ የመሬት ዝርፊያ። ገበሬዎችን አፈናቅሎ ከእርሻ የተገኘዉን ጥሬ ምርት ወደ ዉጪ መላክ ደግሞ በኢኮኖሚያዊ እድገት ይሁን በማህበራዊ ህይወትና በአከባቢው ኗሪ ላይ ሊፈጠር የሚችለውን ከባድና አሉታዊ ዉጤት መንግስት በሚገባ መገንዘብ በተገባ ነበር፡

ኢንቨስተሮቹ በኢንቨስትመንት ስራ በተሰማሩበት አከባቢ የሚገኘውን ህዝብ ኑሮ ማሻሻልና ማህበራዊ ለዉጥ ማምጣትን እንዲሁም ልማትን በቴክኖሎጂ በመደገፍ የቆየዉን ባህላዊ አሰራርና የአኗኗር ዘይቤ። ዘመናዊ በሆነ የአሰራር ዘዴ እንዲተካ ህዝቡን ከቴክኖሎጂ ጋር ማስተዋወቅና እንዲጠቀምበት በማድረግ። በአከባቢዉ ማህበረሰባዊ ትስስር ለመፍጠር ይሰራሉ እየተባለ የተነገረላቸው ቢሆንም። በተግባር ግን በእድገት ያበረከቱት አንዳችም ነገር የለም፡ በሌላ በኩል ደግሞ አምባገነኑ የኢህአዴግ ስርአት በስመ ሰብአዊ እርዳታ በየአመቱ ከሦስት ቢልዮን ዶላር በላይ ከአሜሪካ መንግስት እርዳታ ያገኛል፡ ይህ ገንዘብ መንግስት ከሚመድበው አመታዊ በጀት ከ50-60 ከመቶ ይይዛል፡

በቅርቡ በተባበሩት መንግስታት የእድገት ፕረግራም (united nation development program) በተዘጋጀ ጥናት መሰረት። እንዲሁም በአለም የሰብአዊ እርዳታ እድገት መለኪያ (human development index) በተዘጋጀ ጥናት መሰረት። በ2013 ኀርኀረሳዊያን አቆጣጠር ሃገራችን ኢትዮጵያ ከ187 ሃገራት ዉስጥ የ173ኛ ደረጃ ይዛለች፡ በኦክስፎርድ የድህነት የሰዉ ልጅ የእድገት ተነሳሽነት በተዘጋጀ ጥናት መሰረት። ኢትዮጵያ በተወሳሰበ የድህነት ሁኔታ የተጠቃች ሃገር ናት ሲል አስቀምጧታል፡

በጥናቱ መሰረት 87.3 ከመቶ የሚሆን ህዝባችን በከፍተኛ ድህነት እንደሚገኝ ነዉ፡ ከዚህ በባሰ 6.8% የሚሆን ደግሞ በጣም ለከፋ ድህነት የተጋለጠ ሆኖ። የሚቀመስ ምግብና የሚለበስ ልብስ የሌለዉ ነዉ፡ እንዲህ በመሰለ የድህነት ችግር ወድቆ የሚገኝ ዜጋ። ከሁሉም ህብረተባዊና ማህበራዊ ተሳትፎ የተነጠለ ነዉ። ይህ በገንዘብ ሲለካ ሃገራችን ወደ 4.7 ሚልዮን ዶላር የሚጠጋ አልሚ የሰዉ ሃይል አመታዊ ትከስራለች። በሃገሪቱ ላይ ያንሰራፋው የማያቋርጥ ድህነትና ኀላ ቀርነት በተራው የፈጠረው ነገር ቢኖር የነገ የሃገሪቱ ተረካቢዎች በሆኑ ህጻናት ላይ እያስከተለ ያለው ጉዳት ከአሁኑና ከመጭው ምርታማነት ተነጻጽሮ በአሃዝ ሲሰላ ካለው አሎታዊ ውጤት አንጻር ቁጥሩን እንዳለ ማስቀመጡ ይመረጣል፡ በዚህ መሰረት ከአምስት ህጻናት ውስጥ ቢያንስ ሁለት የማሰብ ችሎታቸው ደካማ ሆኖ ያድጋል፡ ከአመጋገብ ጉድለት የተነሳ ከስምንት ህጻናት ውስጥ አንድ ህጻን እድሜው አምስት አመት ከሞምላቱ በፊት ይሞታል፡ ከሞቱት ህጻናት ውስጥ 20 ከመቶ ያህሉ ለሞት የዳረጋቸው ዋና ምክንያት ሲታይ ለሰውነት አስፈላጊ የሆነ የምግብ ንጥረ ነገር ማግኘት ባለመቻላቸው ነው፡

የጠቅላላ ህዝቡ ሁኔታ ስንመለከት በከተማ ይሁን ራቅ ባለ ገጠር ከሚኖር ህዝብ 54ከመቶ የሚሆን ንጹህ ውሃ(ለመጠጥ፣ ለምግብ ማብሰያ፣ ለንጽህና የሚውል) የማግኘት እድል የለውም፡ 87.6 ከመቶ የሚሆን ህዝብ ደግሞ መጸዳጃ የለውም፡ 85.7ከመቶ የሚሆን በትላልቅ፣ትናንሽና ራቅ ባሉ የገጠር አከባቢ የሚኖር ህዝብ የኤሌክትሪክ ሃይል(ለመብራት፣ ለምግብ ማብሰያ፣ ለማቀዝቀዥ፣ያና ለማሞቂያ አገልግሎት የሚውል) የማግኘት እድል የለውም፡ 89.6 ከመቶ የሚሆን ህዝብ ደግሞ ለምግብ ማብሰያ የሚያገለግል ነዳጅ ይሁን እንጨት ለማግኘት በፍጹም የማይችል ነው፡

በሃገሪቱ በሌሎች አከባቢዎች የሚታየውን ትተን የሃገሪቱ ርእሰ ከተማና የአፍሪካ መዲና እየተባለ ብዙ የሚነገርላት የአ/አበባ ከተማ እንኳ ከኗሪዎቻ 80 ከመቶ የሚሆነው ለጤንነት ጠንቅ በሆነ ጽዳቱ ባልተጠበቀ አከባቢ ይኖራል፡ ጥቂት የማይባል የታረዘና በልመና የሚተዳደር ሲሆን ሙሉ ጤንነትና ጉልበት ያላቸው ወጣቶች ደግሞ በስራ እጥነት በየጎዳናው የሚውሉና የሚያድሩ ሲሆን በተመሳሳይ ችግር የተማሩ ይሁን ያልተማሩ ሴቶች ከመኖሪያ ቤታቸው ወጥተው በየባሩና በየሆቴሉ በአመንዝራነት ተሰማርተው ይገኛሉ፡ እንዲህ ባለው እጅግ በወረደ ማህበራዊ ኑሮ ህዝቡ እየተሰቃየ እያለ የኢትዮጵያ ኢኮኖሚ እንደሮኬት እየተተኮሰ ነው ብሎ ማለት መሰረተ ቢስ አገላለጽ ነው፡ ለእንዲህ አይነቱ ስቃይ የሚዳርግ ድህነትን የሚፈለፍልና ለተመጽዋችነት የሚያጋልጥ ሁኔታ ምን አይነት ኢኮኖሚያዊ እድገት ነው? ህሊና ላለው ከባድ ነው፡ ኢኮኖሚያዊ እድገት ሲባል ድህነትን የሚፈለፍል ሳይሆን ድህነትን በመቀነስ ዘመናዊነትን አምጥቶ ሃገርን የሚገነባ ነው፡

ለመነገጃነት የተዘጋጁ ዓለም አቀፋዊ ስም ያላቸው ተቋማት በተጨባጭ ስንመለከታቸው ስራቸውና ተግባራቸው ለየቅል ነው፡ እንቅስቃሲያቸው ሁሉ ለቀሙለት ዓላማ ሳይሆን ከህዝብና ሃገር ጥቅም ርቀው የኢህዴግን የስልጣን ዕድሜ የሚያራዝሙ ናቸው፡ የኢትዮጵያ ህዝብ ኢኮኖሚው አደገ፣ ኑሮው ተሻሻለ፣ ለዘመናት በበሽታ የተሰቃየ ህዝብ ጤንነቱ ተጠበቀ፣ ከተመጽዋችነት ተላቀቀ፣ የትምህርት ጥራት ተረጋገጠ፣ የስራ እድል ተፈጠረ ወዘተ በማለት በህዝቡ ውስጥ ሆነው ነገር ግን እዉነተኛውን የህዝቡ ምስል በትክክል የማያንጸባርቁ ናቸው፡

በዚሁ ብቻ ሳይታጠር ወታደራዊ ሃይልንና የፖለቲካ ስልጣንን በበላይነት ተቆጣጥሬአለሁ በሚል ሃቀኛ ሃይሎችን በግልም ይሁን በተደራጀ መልኩ በኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴው እንዳይሳተፉና ምስክርነታቸው እንዳይሰጡ ህዝቡን በማንቃት የድርሻቸው እንዳይወጡ ሁሉንም አማራጮች በመዝጋት በራሳቸው ተነሳሽነት መንቀሳቀስ ለጀመሩት ደግሞ የሆነና ያልሆነ ምክንያት እየፈበረኩ ጫና በመፍጠር ሃገራቸውን ለቀው እንዲሰደዱ በማድረግ ትክክለኛውን የኢኮኖሚ እድገት እውነታ እንዳይታይ ሰፊ መሰናክል ይፈጥራል፡

በሁሉም ክልል ህዝብ አብሮ በፍቅር እንዳይኖር ከፋፍለህ ግዛ የሚል ፖሊሲ በመከተል መረጋጋት እንዳይኖር በዜጎች ላይ ቁማር በመጫወት ላይ ነው፡ እንዲህ ያለውን እኩይ ተግባር በመፈጸም አንዱን ብሄር ወይም ጎሳ በሌላው ብሄር ወይም ጎሳ ላይ እንዲነሳና እርስ በራሳቸው እንዲጋጩ የሚሸረበው ሴራ ስር መሰረቱን ማግኘት አይቻልም በጣም የረቀቀ ዘዴ ስለሚጠቀም ህዝቦች አንድ ላይ ተባብረው በአምባገነኑ የኢህአዴግ ስርዓት ላይ ኢኮኖሚን የሚመለከት ጥያቄ እንዳያነሱ እየተደረገ ያለ አፍራሽ አካሄድ ነው፡

እንዲህ በጣም በተበላሸና በተመሰቃቀለ ሁኔታ ውስጥ ስለኢኮኖሚ መናገር በፍጹም አይቻልም ብሄር ብሄረሰቦችን ያቀፈ ኢኮኖሚያዊ እድገትን ለመገንባት መጀመሪያ ምቹ የሆነ ፖለቲካዊ ፣ ማህበራዊና ባህላዊ ሁኔታዎችን መፍጠርና መኖር በጣም ወሳኝ ነው፡ከዚህ ውጭ በሃገሪቱ እንዳሻቸው ከሚያሽከረክሩት ኢኮኖሚያዊ ጨዋታ እድገት ይመጣል ብሎ መጠበቅ የቀን ቅዠት ነው፡ በዚህ መልክ የሚመጣ እድገት የለም፡ የህዝቡን ይሁንታ ያገኘ መንግስትና ብሄራዊ ነጻነት እስካልተረጋገጠ ድረስ እድገት የሚባል ነገር አይረጋገጥም፡ ስለዚህ ሃቀኛ ኢኮኖሚያዊ እድገት ለማረጋገጥ የሚደረግ ትግል ከፖለቲካዊ ነጻነት ፣ ከብሄራዊ ነጻነትና ከመዋሃድ ተነጥሎ ሊታሰብ አይችልም፡

ሃቀኛ እድገት ሊመጣ የሚችል መላውን ህዝብ የሚያሳትፍ እንደዚሁም በስልጣን ላይ ያለው መንግስት የሃገሪቱን ሃብት ከመዝረፍና ከማባከን ሲቆጠብ ለኢኮኖሚያዊ እድገት እንቅስቃሴ አመቺ ሁኔት የሚፈጥር ሲሆን ነው፡ በሌላ አገላለጽ በግለሰብ ተሳትፎ ብቻ ነው የሃገሪቱ ችግር የሚፈታ ብሎ ማለት ድህነት ለዘላለም ይኑር እንደማለት ብቻ ሳይሆን ስለ ኢኮኖሚያዊ እድገት አመጣጥና አገባብ አለማወቅ ጭምርም ነው የሚሆነው፡

ከፖለቲካ ጥያቄ ባሻገር የገበሬው የመሬት ባለቤትነት ጥያቄ በዋናነት ደግሞ የሃብት ክፍፍልና ሌሎች ጉዳዮች መፍትሄ ማግኘት አለባቸው፡ ከ 40 ዓመትት በፊት የተነሳ ህዝባዊ እምቢታ ገበሬው የመሬት ባለቤት የማድረግ ጥያቄ ይዞ የተነሳ ቢሆንም በወቅቱ በነበሩ ጸረ-ዴሞክራሲና፣ ጸረ-እድገት ሃይሎች ሊቀለበስ ችሏል፡ በአሁኑ የኢህአዴግ አገዛዝ ደግሞ የመሬት ባለቤትነትን መከልከል ብቻ ሳይሆን ገበሬው ከፍላጎቱ ውጭ ማዳበሪያ እንዲገዛ በማስገደድ በማያባራ የድህነት አዙሪት ውስጥ እንዲገባ በመድረጉ የሰቆቃ ህይወት እየመራ ይገኛል፡

በአንዳንድ የሃገሪቱ አከባቢዎች ደግሞ ዘመናዊ ፊውዳሊዝምን በማስፋፋት ገበሬውን ከነባር ይዞታው እያፈናቀሉት ይገኛሉ፡ ለውጭ ባለሃብቶች የሚሰጥ መሬት ገበሬውን ማፈናቀል ብቻ ሳይሆን ከመሬት ባለቤትነት ወደ ቀን ሰራተኝነት በመለወጥ በማይረባ ክፍያ ጉልበቱ እንዲበዘበዝና በኑሮው ደስተኛ እንዳይሆንና በሃገሩ መኖር እርግጠኝነት እንዳይሰማው እየተደረገ ነው፡ ከዚሁ ተያይዞ በከተሞች በተለይም በአ/አበባ ከተማ ውስጥ በገዥው መንግስትና ካድሬዎቹ ህዝቡን ለአርባና ሃምሳ ዓመታት ያህል ከኖረበት ቀየ አፈናቅለው ቤቶችን በመስራት ለስርዓቱ በሚያመቸው መንገድ አዳዲስ መንደሮች የሚፈጠሩበት ሁኔታ እየተመለከትን ነው፡

ዛሬ የሃገሪቱንና የህዝቡን ሁኔታ ስንመለክት ከመሬት ከበርቴው ስርዓት የባሰ እንጂ የተሻለ አይደለም ይህ ማለት የኢትዮጵያ ህዝብ ለአዲስ መንፈስና ተሃድሶ መነሳት አለበት፡ እንደሚታወቀው በህብረተሰቡ ላይ እየደረሰ ያለው ምስቅልቅልና ጥፋት ዋና መነሻው በሰዎች መካከል ያለው የኑሮ ልዩነት መሆኑን ብዙዎች ሐሳባቸውን ይገልጻሉ፡ የልዩነት ምንጭ ደግሞ የሃገሪቱ የተከማቸ ሃብት በተወሰኑ በከፍተኛ የስልጣን ቦታ የሚገኙ ፖለቲከኞችና የነሱ ጥገኛ በሆኑ ጥቂት ሰዎች እጅ በመውደቁ ነው፡ በዚህም ብዙዎች በጥቂቶች እጅ እንዲወድቁ በማድረግ የተፈጠረ የአኗኗር ልዩነት የወለደው ነው፡ የሃገሪቱ የሃብት ክፍፍል በተቀራረበ መንገድ ካልተመራ የሚከሰተው የተወሳሰበ ሁኔታና ውጥረት ሃገሪቱን እስከ መበታተን

የሚያደርስ አደጋ ሊያስከትል ይችላል፡ በኢህአዴግ ስርዓት የተፈጠሩና እየታዩ ያሉ ሃገሪቷን ሊበታትኑ ከሚችሉ ምልክቶች ለመዳን የሃገሪቱን ህልውና የሚያረጋግጥ ሌላ አማራጭ መንገድ መከተል ይገባል፡

እሱም በዓመጽ የተሸገ የትግል እንቅስቃሴ ለማካሄድ ሁሉም ዜጋ እጅ ለእጅ በመያያዝ አዲስና የተከበረች ሃገር ለመገንባት ሊነሳ ይገባል፡ ከዚህ ውጭ በምርጫ ብቻ ነው የሃገሪቱን ህዳሴ የምናረጋግጠውና የሃገሪቱን ኢኮኖሚ መቀየር የምንችለው የምንል ከሆነ ለውጭ ሃይሎች እጅ ሰጥቶ መማጸን፣ በደል ደረሰብኝ፣ እንዲህ ሆንኩኝ እዩልኝ ስሙልኝ እያልን መፍትሄ እንዲሰጡን የምንጠብቅ ከሆነ ድህነትና ኋላቀርነት የወለደው ባርነትና ጭቆና ይራዘም እንደማለት ነው የሚቆጠረው፡ ገዥው ቡዱን የተደረገ ቢደረግ በምርጫ ይሁን በተማጽኖ ስልጣኑን አያስረክብም፡

የሰላም ማገዶ

መብታችን ተረግጦ እስር ስንጋበዝ
በጨቋኞች ሴራ ክብራችን ሲበረዝ
የመኖር ተስፋችን ደምኖ ጨልሞ
ችግር ከጫንቃችን እየመታ አታሞ፡

ታላቋ ኢትዮጵያ የታሪክ መደበር
ድንግልና ክብሯ ለባዕድ ሲቸረቸር
ህዝቧ በየአቅጣጫው ለስደት ሲዳረግ
ወገን ውጭ ወጥቶ ለባዳ ሲሠረግ፡

የትላንቱ ቁስል በሰላችን ሳይድን
ዛሬም ሊያታልሉን ሊያፈሱት ደማችን
ነፃ ነን ይሉናል አስረው ልሳናችን
በዴሞክራሲ ጥማት ደርቆ እያለ ላንቃችን፡

በተንኮለኛና በአምባገነን መንደር
መብትና ነፃነት ፍፁም ስለማይኖር
የዴሞክራሲ ካርድም ስለሌላት ሰፈር
መፍትሄውን ወስደናል ፍትኑን መድሃኒት
ትጥቃችንን አጥብቀን በህብር አንድነት፡

ጉልበት ተንተርሶ እህህ ማለት ማንባት
ከጥንት የወረስነው ስላይደለ ያባት
ልክ እንደትላንቱ እንዳለፉት ጀግኖች
ፈለግ ተከትለን ሁነናል ታጋዮች፡
አዎ!!
ህዝባዊ አላማ አደራን አንግበን
የጭቆናን ቀንበር ለመስበር ታግለን
ይሄው ከበረሃ ከገደሉ ጎራ

መስዋእት እንከፍላለን በህብረት በጋራ፡
ስለሆነም!!
ጠላት ባመነበት በጦር በመሳርያ
ማደርያን አድርገን በረሃን መዋያ
ለዚህች እናት ሃገር ለአንዷ ኢትዮጵያ
እንሸልማታለን ህይወት መዳልያ፡

የደም ያጥንታችን የመስዋእታችን ዋጋ
በሓይል በክንዳችን ጨለማው ሲነጋ
የአገዛዙ ቀንበር ተሰባብሮ ነዶ
ማረሻ ይሆናል የሰላም ማገዶ፡

ታጋይ በላይ ዘውዱ (ኮስትር)